LIET. BIBLIOGR. TARYBOS

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

SAVAITRASTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada

Nr. 47 (567) TORONTO, Ontario 1960 m. lapkričio (November) mėn. 24 d. Kaina 10¢

O žmogus?

Kad sensacijų ieškanti čionykštė spauda pasitarnauja bolševikinei propagandai, nenaujiena. Jos, mat, pirmasis tikslas ne tiek tarnyba tiesai bei teisinga informacija, kiek biznis. Reikia sugauti kuo daugiau skaitytojų, tuo būdu pakelti laikraščio tiražą, nes nuo to priklauso pajamos. Tam, žinoma, tarnauja ir tiksli informacija, bet dar labiau sensacijos. Dėl to laikraščiai spausdina kiekvieną sensaciškesnį kieno nors pakelbtą žinią, visiškai nežiūrėdami, kiek joje gali būti tiesos — kad tik būtų galima šaukti. Juo daugiau pirmajame puslapy tokių žinių, tuo labiau nusisekusi laikoma laikraščio laida. Naudodamasi šiuo Vakarų pasaulio spaudos bruožu bolševikinė propaganda yra ne tik paskleidusi daugybę sau naudingų pranešimų, bet, paskelbdama seriją tinkamai suredaguotų tokių žinių, net pajėgia sudaryti sau palankią visuomenės opiniją. Ir tai labai nesunku, nes kiekvienas laikraštis tokias "sensacijas" gaudyte gaudo — kad tik nebūtų aplenktas kito.

O blogiausia, kad tokiais atvejais nesiskaitoma su niekuo — nei su tiesa, nei su morale, nei su žmogumi, nors sakoma, kad gyvename laikotarpyje, kuriame pirmenybė visur pripažįstama žmogaus asmenybei. Jau prieš 12 metų Jungtinės Tautos paskelbė Žmogaus teisių deklaraciją, Kanada turi piliečio ir žmogaus teisių įstatymą, spauda visus tuos aktus bei žmogaus vertės primatą iškeliančius principus karštai remia . . . kol nesusiduria su sensacijų laukiančio biznio reikalais. Aiškiausiai tai įrodė pastaruoju metu sovietų propagandinės mašinos paleistos dvi sensacijos, kad Kanadoje gyveną net du estai pabėgėliai nuo bolševikų, kurie esą pasižymėję, kaip geštapo žudymų bendrai pastarojo karo metu. Kiekvienas jų esąs kaltas dėl kelių tūkstančių žmonių nužudymo, o vienas iš jų esą net drįsęs dalyvauti pabaltiečių delegacijoje pas ministerį pirmininką Diefenbakerį.

Maskvos Tass agentūros paskelbtas tokias žinias Kanados spauda kartoja be jokių skrupulų. Pastarajam atvejy Toronto vienas laikraštis skelbė tai net ryškindamas per visą puslapį didžiulėmis raidėmis. Kaip žinome, pirmasis estas winnipegietis, užpultas bolševikinės propagandos ir terorizuojamas eilutes gaudančių žurnalistų, neatlaikė — nervai pakriko ir jis pasikorė, nors čia Toronte gyvenančių estų liudijmu, jis tikrai buvęs tik paprasto Talino kalėjimo viršininkas ir su geštapo žudynėmis nieko bendra neturėjęs. Antrasis estas, Maskvos mestas panašiu žaisliuku kanadiškai spaudai, sakoma, buvęs eilinis miesto policininkas, dirbęs judėjimo tvarkymo ir ramybės mieste palaikymo srityje, taip pat absoliučiai nieko bendra [illegible]es su geštapo darbais. Toronto spaudos atstovams jis vien[illegible]tą pareiškė tariąsis su advokatais, kaip iškelti Tassui bylą už šmeižtą. Ar įmanoma tokia byla su agentūra valstybės, kuri su niekuo pasaulyje nesiskaito, galima abejoti. Greičiau įmanomesnė būtų byla su kanadiške CP agentūra bei Kanados laikraščiais, kaip šmeižto skleidimo bendrininkais.

Panašių kaltinimų sovietinėje spaudoje nemažai skelbiama ir lietuviams pabėgėliams. Dažnai net nurodomi ir jų dabartiniai adresai. Nebūtų nuostabu, jei Maskva ir kuri nors lietuvį taip apšauktų žudiku prieš visą pasaulį. Aišku čionykštė spauda vėl šoktų skelbti tai stambiomis antraštėmis. Kad tuo būdu pasitarnaujama bolševikinei propagandai, kad daroma skriauda visai nekaltam žmogui, vėl nebūtų bojama.

Šitas šio krašto dižiosios spaudos nukrypimas nuo savo tikrosios paskirties tarnauti tiesai ir informuoti gerbiant žmogaus asmenybę, jau yra per toli nuėjęs, kad galima būtų palikti nereagavus. Šitokie metodai turi būti pasmerkti, jei ne teismo, tai nors pačių žurnalistų sąjungų bei kitų kultūrinių instituicijų, kurių narių tarpe juk tikrai turėtų atsirasti žmonių dar vertinančių žmogaus asmenybę bei gerbiančių jo teises. Jie galėtų pagelbėti jau ir šių skandalų paliestiesiems atrasti teisybę.

Žmogaus nevalia paaukoti bizniui.

VLIKo sesijos lapkričio 12-13 d.d. dalyviai su svečiais. Pirmoje eilėje iš kairės sėdi: Faustas Kirša, H. Blazas (VLIKo sekret.), J. A. Stikliorius (VLIKo vicepirm.), V. Sidzikauskas (PET pirm.), B. Venskuvienė (Prancūzijos LB atstovė), dr. A. Trimakas (VLIKo pirm.), J. Šlepetys (JAV LB Tarybos pirm.), dr. K. Šidlauskas (LKD pirm.)

Lietuvos laisvės kovos dvidešimtmečio sesija

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas buvo susirinkęs lapkričio 12-13 d.d. metinei sesijai Niujorke, Lietuvos kovų už laisvę dvidešimtmečiui paminėti. Sesijoje dalyvavo visų VLIKo grupių po tris atstovus kiekvienos ir būrys svečių. Posėdžiams vadovavo pakaitomis dr. A. Trimakas, J. A. Stikliorius, L. Šmulkštys, dr. D. Krivickas, dr. K. Šidlauskas ir inž. B. Galinis. Buvo pagerbti kovojančios laisvės kovose partizanai ir kiti kovotojai, o taip pat mirusieji ir žuvusieji tose kovose ir laisvės kovų sukaktuvininkai prel. M. Krupavičius, prof. J. Kaminskas-Kairys, J. Glemža, J. Vaidotas ir kiti.

Pagrindinius pranešimus apie VLIKo veiklą padarė dr. A. Trimakas, J. Glemža, dr. Karvelis. Apie tarptautinę padėtį plačiai kalbėjo V. Sidzikauskas, dr. V. Masens, o apie gyventojų kitėjimą ir judėjimą Lietuvoje J. Audėnas, pagaliau apie veiklos metodus H. Blazas. Laisvės kovų dvidešimtmečio proga nutarta paskelbti tam tikrą deklaraciją.

Į naują VLIKo vadovybę trijų metų kadencijai perrinkti: dr. A. Trimakas — pirmininku, J. A. Stikliorius — vicepirmininku ir H. Blazas — sekretorium.

Įsidėmėtini pareiškimai

Douglas Dillon, JAV Valst. Depart. pasekretorius, savo telegramoje VLIKo sesijai pareiškė:

"Dvidešimties metų sukakties proga, kai Sovietų Sąjunga pagrobė Lietuvą, yra gera proga pareikšti Amerikos Jungtinių Valstybių vyriausybės ir jos žmonių paramą Baltijos tautoms, kurios kartą buvo nepriklausomos ir dabar siekia tautinių nepriklausomybių ir laisvų vyriausybių.

JAV ir toliau laiko Pabaltijo valstybių priverstinį įjungimą į Sovietų Sąjungą biauriu imperialistiniu aktu, pažeidžiančiu sutartus tarptautinius pasižadėjimus.

JAV pasilieka tvirtai įsitikinusios, kad Pabaltijo kraštai vieną dieną vėl džiaugsis teise gyventi laisvėje".

James Wadsworth, JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose, savo rašte VLIKo sesijai rašo:

"Džiaugiuosi galėdamas šia proga pareikšti sveikinimus jūsų konvencijai.

JAV daugelyje atvejų Jungtinėse Tautose protestavo prieš Sovietų Sąjungos neteisėtumo aktus, padarytus Lietuvai ir kitoms Rytų Europos pavergtoms tautoms. JAV yra tvirtai nusistačiusios, kad kai tik kolonijalizmo klausimas, Sovietų Sąjungos iškeltas, bus pradėtas svarstyti, kalbėti apie pačios Sovietų Sąjungos kolonijalizmą. Jūs galite būti tikri, kad tai, ką mes pasakysime Jungtinėse Tautose laike debatų, geriausiai pasitarnaus palaikyti viltį ir pasiryžimą siekti laisvės visų tų, kurie nekenčia priespaudos ir priešinasi tironijai".

Senatorius Thomas J. Dodd, demokratas iš Conn., ir Kenneth B. Keating, respublikonas iš N.Y., o taip pat N.Y. gubernatorius Nelson Rockefeller, savo padrąsinančiais linkėjimais suteikė VLIKo sesijai dar daugiau ryžti tęsti savo darbą nenuilstamai.

Ypatingą entuziazmą VLIKo sesijai sukėlė Kanados ministerio pirmininko John Diefenbakerio atsiųstas pasveikinimas. Ypač prisiminus, kad Diefenbakeris buvo vienas iš pirmųjų, kuris iškėlė Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių pavergimo klausimą šioje JT sesijoje pačiam Chruščiovui ten esant.

- - - -

Prieš VLIKo sesiją prezidiumas išsiuntinėjo Lietuvos diplomatinės Tarnybos visiems nariams laiškus. Lietuvos diplomatiniam šefui min. St. Lozoraičiui buvo pasiųstas tokio turinio laiškas:

Pone Ministeri,

Didžiai susirūpinęs Lietuvos likimu, šiais dvidešimtaisiais tėvynės pavergimo metais VLIKas susirinks metinėn sesijon šio lapkričio mėnesio 12 ir 13 dienomis Niujorke.

Tuo pat metu Jungtinės Tautos Niujorke svarstys kolonijali-

(Nukelta į 3 psl.)

Savaitės įvykiai

KARINIAI JAV LAIVAI IR LĖKTUVAI KARIBŲ JŪROJE

Žvalgo laivų judėjimą, kad Kūbos valdžios remiami sukilėliai neišplėsų savo veiklos kituose P. Amerikos kraštuose, ypač Gvatemaloj ir Nikaragvoj, kur pasireiškė pirmieji sukilėlių būriai. Šių kraštų vyriausybės, patyrusios, kad sukilimų siūlai veda Kūbon, pareiškė protestą ir paprašė JAV pagalbos. Šį kartą prez. Eisenhoweris greitai pasiuntė prašomą pagalbą, kol kas žvalgybinę, nepaisydamas sovietinio bloko protestų. JAV žvalgybos žiniomis, Kūba pastaruoju metu įsigabenusi 28.000 tonų ginklų iš sovietinių kraštų — daugiau nei reikia krašto apsaugai. Be to, ji suorganizavusi 200.000 asmenų ginkluotą miliciją ir drauge su reguliaria kariuomene sudaro šiuo metu stipriausią pajėgą P. Amerikoj. Komunistinių Kūbos kėslų įrisibijo kaimyniniai kraštai ir [illegible] stiprina savo pasipriešinimą, kuris nėra naudingas Maskvai, noinčiai ramių santykių su Brazilija, Argentina ir kt. Pietų Amerikos kraštais. Užtat ji perspėjo F. Castro prilaikyti savo veržlumą, kenkianti Maskvos santykiams ir su JAV. Naujai išrinkto prezidento Kennedy adresu Chruščiovas dar nesiunčia piktų žodžių, norėdamas nuteikti JAV geresniems santykiams, kurie yra svarbesni už Kūbos sukilėlius.

KASAVUBU GRUMIASI

Kongo prez. Kasavubu, atskridęs Niujorkan iškovoti pripažinimo savo delegacijai JT, susidūrė su savo kaimynų — Ganos ir Gvinėjos bei kt. pasipriešinimu. Pastarieji kraštai, palinkę Maskvos pusėn, palaiko Lumumbos pusę ir tvirtina, kad prezidentas neturi teisės kalbėti Kongo vardu. Kasavubu betgi paaiškino, kad pagal laikinę konstituciją prezidentas tą teisę turi, jeigu jo delegacijos paskyrimo raštas pasirašomas bent vieno ministerio. Be to, jis privačiuose pasikalbėjimuose su afrikiečių ir kt. delegacijomis laimėjo palankumo ir politinis komitetas dauguma balsų priėmė rezoliuciją, siūlančią JT pilnačiai pripažinti Kasavubu delegaciją kaip atstovaujančią Kongo valstybę. JT pilnaties posėdyje Ganos atstovas, jausdamas daugumos palankumą prez. Kasavubu, siūlė klausimą atidėti kol speciali JT komisija grįš iš Kongo po bandymo sutaikyti susivaidijusius partijų vadus. Pasiūlymas buvo atmestas, nes afrikiečių - azijiečių delegacijų dalis jo nepalaikė ir tuo atidarė kelią Kasavubu delegacijos pripažinimui. Iš savo pusės prez. Kasavubu pažadėjo sukviesti Kongo vadų konferenciją ir sudaryti tautinės vienybės vyriausybę, kurioje dalyvautų ir Lumumba, jei taip nuspręstų konferencija. Dėl JT taikomosios komisijos, kurią sudaro 15 Afrikos kraštų atstovų, prez. Kasavubu pasisakė neigiamai ir nepatarė jai vykti Kongan. Plk. Mobutu, karinis Kongo valdytojas, pareiškė, kad komisija turėsianti sunkumų, o jo komisarinė vyriausybė pagrasino neduosianti jai viešbučių. Ir tai dėlto, kad JT komisija yra palanki Lumumbai. Pasak prez. Kasavubu, komisijon turėtų įeiti 25 Afrikos kraštų atstovai. Tada joje dalyvautų buv. Prancūzijos kolonijos, palaikančios Kasavubu poziciją. Šiose intrigose ypač veikliai reiškiasi Gana. Jos atstovybės III sekretorius, lankęsis buv. premjero rezidencijoj, buvo suimtas plk. Mobutu kareivių. Paaiškėjus, kad Ganos atstovas veikia Lumumbos naudai, plk. Mobutu įsakė išvykti iš Kongo visai atstovybei. Lumumba tebesėdi premjero rezidencijoj, saugomoj JT dalinių ir tykomas plk. Mobutu, ir organizuoja savo pajėgas, kurių centras yra Stanleyville su 130.000 gyv. Jo šalininkai taipgi kelia žudynes Katangos prov., kur JT kariniai daliniai yra priversti imtis ginklų.

GENEROLAS PRIEŠ KARININKUS

Turkijos karinis valdytojas C. Gursel staiga išvaikė sukilimo karininkų sudarytą tautinės vienybės komitetą, kuris faktiškai valdė kraštą. Jo vieton jis paskyrė naują komitetą iš nuosaikesnių karininkų, išjungdamas susidariusią opoziciją, kuri buvo daugiau linkusi diktatūros pusėn. Taipgi jis paskelbė, kad šis komitetas paruošiąs kelią demokratinėn santvarkon bei sušauksiąs steigiamąjį seimą. Šiam žingsniui gen. Gursel buvo palenktas krašte pasireiškusio nepasitenkinimo dėl 147 universiteto dėstytojų pašalinimo, įvykdyto buvusio karinio komiteto. Be to, pačių karininkų tarpe atsirado lenktyniavimo dėl valdžios. Pvz. pašalintųjų tarpe yra plk. A. Turkeš, kuris buvo laikomas kandidatu į tautos vadus.

NĖ VIENO KOMUNISTO

Danijos rinkimuose į seimą šį kartą nepraėjo nė vienas komunistų atstovas, nors praėjusiame seime buvo 6. Ir tai įvyko todėl, kad buvęs komunistų vadas Aksel Larsen, išmestas iš partijos už titoizmą prieš vdejus metus, sudarė naują socialistų liaudies partiją, kuri šį kartą nunešė netik buv. komunistų vietas, bet dargi pravedė 5 naujus atstovus ir atėjo seiman su 11 atstovų. Tradicinė socialdemokratų partija pravedė 79 atstovus, o anksčiau turėjo 73. Gerokai balsų neteko jos sudėtinės valdžios dalyviai — ūkininkų partija, praradusi visus 11 turėtų atstovų, ir radikalai, gavę 11 atstovų vietoj turėtų 14. Vyriausybę ir toliau, atrodo, sudarys ta pati koalicija, turinti 87 atstovus iš 179, nors socialdemokratų premjerui Kampmann teks rasti papildomos paramos. Opozicinės liberalų ir konservatorių partijos vietoj turėtų 75 atstovų gavo 70.

JAPONIJOJ rinkimus į seimą laimėjo valdanti liberalų - demokratų partija, pravesdama 281 atstovą iš 467. Kairiosios partijos gavo trečdalį visų balsų. Tuo būdu premjero Ikedos vyriausybė negalės pravesti konstitucinių pakeitimų, kurie reikalauja dviejų trečdalių daugumos — 312 atstovų.

KAS NAUJO KANADOJE?

Estas A. Luitsalu, kurį sovietinių žinių agentūra "Tass" apkaltino buvus nacių policijos pareigūnu ir nužudžius 14.000 asmenų praėjusio karo metu, kaltinimą paneigė ir paskelbė kelsiąs bylą "Tassui". Estų organizacijų centras paskelbė pareiškimą, paneigiantį sovietų kaltinimą ir liudijantį, kad A. Luitsalu nėra karo nusikaltėlis, o liudininkas masinių sovietų deportacijų.

•

L. B. Pearson, opozicijos vadas, dėl sovietinių šmeižtų esto A. Luitsalu adresu, pareiškė: "Aš smerkiu šmeižtus ir pastangas šiuo būdu kaltinti kitus. Tai ypač tinka komunistų ar fašistų šmeižtam, kuriuos pažinome ilga ir skaudžia patirtimi, kad tiesa bei faktai jiems mažai arba nieko nereiškia. Būtų apgailėtina, jei kanadietis imtų įtarinėti kitą kanadietį, remdamasis įrodymu, kokį iškėlė Tasso žinia . . . Kanadiečiai turėtų priimti su didžiausiu atsargumu Maskvos pastangas apjuodinti Kanados piliečius, kurios neturi nieko bendro su tiesa ir tik skleidžia komunistinę propagandą".

•

Naujajai parlamento sesijai, atidarytai lapkričio 17, vyriausybė pateikė visą eilę įstatymų projektų bei esamų įstatymų pakeitimų. Jais norima: padidinti kanadiečių dalyvavimą bei kontrolę svetimšalių turimose įmonėse; įpareigoti užsienio firmas ir iš užsienio kontroliuojamas darbo unijas teikti Kanados valdžiai atitinkamas informacijas; teikti 75% finansine paramą provincijoms, išlaikančioms technikos arba profesines mokyklas iki 1963 m. kovo 31 d.; pakeisti statybos paskolų davimą, kad būtų lengviau prieinamos ir plačiau panaudojamos; įsteigti pramonės gamybos tarybą; patvirtinti sutartį su JAV dėl Kolumbijos upės užtvankų; padidinti karo veteranams ir jų šeimoms pensijas; pratęsti paramą ligoninių statybai po 1963 m. kovo mėn.

•

Senatvės pensijos padidinimo klausimas yra svarstomas visų politinių partijų. Premjeras Diefenbakeris rinkiminiame vajuje yra pažadėjęs padidinimą bei pertvarkymą pagal JAV sistemą. Tam reikalui studijuoti buvo paskirtas B. Kolumbijos un-to prof. R. Clark, kuris savo pasiūlymus jau pateikė feder. vyriausybei. Jo nuomone, Kanada neturėtų sekti JAV pavyzdžiu, o plėsti atskirų įmonių turimas pensijas. Premjeras Diefenbakeris yra linkęs įvesti visuotinę papildomą senatvės pensiją, sudaromą iš papildomų įnašų suinteresuotų asmenų.

•

Nelegalios imigracijos sustabdymą iš Kinijos sunkina Kanados kiniečių atsisakymas bendradarbiauti su vyriausybės organais. Imigracijos ministerė Fairclough yra pažadėjusi nebausti kiniečių, kad ir slaptai atvykusių, jei teiks informacijų valst. policijai apie nelegalaus atvykimo būdus. Ikišiol tokių pranešėjų pasirodė labai mažai ir buvo suimta tiktai 13 asmenų, organizavusių nelegalią imigraciją. Manoma, kad per pastarąjį dešimtmetį Kanadon slaptai imigravo 11.000 asmenų. Fed. vyriausybė dar kartą kreipėsi į kiniečių organizacijas, prašydama bendradarbiauti. Vyriausybės ryšininku tam reikalui paskirtas kiniečių kilmės parlamento atstovas iš Vancouverio Douglas Young. Jei šis bandymas nepadės, bus pavesta policijai imtis tiesioginių priemonių.

•

Bedarbių skaičius spalio mėn. padidėjo 41.000 ir pasiekė šiam sezonui rekordinį skaičių 368.000 — 5,7% visų dirbančiųjų. Daugiausia bedarbių turi B. Kolumbijos prov. — 7.2%; Quebeco ir pajūrio provincijos — 6.3%, Ontario — 4.7%, prerijų — 2,3%. Bedarbių skaičių ypač padidino žemės ūkio darbininkai, baigę sezoną — 62.000. Dirbančiųjų skaičius Kanadoje spalio 15 d. buvo 6.449.000, t.y. 25.000 daugiau nei rugsėjo mėn. ir 209.000 daugiau nei 1959 m. spalio mėn. Nedarbo apdraudos fondas sparčiai senka; rugsėjo pabaigoj buvo $319.476.000, o iki sekančio kovo mėn. liks tik $100.000.000, jei vyriausybė jo nepapildys.

•

Tariamus bedarbius, išnaudojančius nedarbo apdraudos fondą, teismai pradėjo smarkiau bausti. Pvz. Montrealy pastaruju metu buvo nubausta 10 asmenų, jų tarpe vienas policininkas.

•

Vyresnio amžiaus darbininkų teisėms apsaugoti darbo gavimo atvejais Ontario darb. unijų federacijos suvažiavimas Toronte priėmė rezoliuciją, prašančią vyriausybę priimti atitinkamą įstatymą, kuris įpareigotų visas įmones, neturinčias pensijų plano, priimti darban ir vyresnio amžiaus darbininkus. Suvažiavimas taipgi pasisakė už naują valandinį darbo minimumą $1.25 visiems darbininkams. Ontario darbo įstatymas nustato atlyginimo minimumą tik moterims $22-$30 už 48 val. darbo savaitę. Buvo nusiskųsta, kad kaikurie darbdaviai moka tik $15 - $22. Darbo ministerija 1959 m. tokių radusi net 34. Nutarta organizuoti imigrantus į unijas; esą nedarbas didėja nė dėl naujų imigrantų, o dėl menko vyriausybės planavimo.

IMIGRAVO 60 LIETUVIŲ

Per šių metų pirmuosius 9 mėnesius į Kanadą imigravo 83.843 asmenys, truputį mažiau negu pernai per tuos pačius mėnesius. Pernai imigravo 85.355.

Ir šiemet, kaip ir pernai, daugiausia imigravo italų — 16.496 (pernai 21.192). Toliau seka anglai — 10.604, vokiečiai — 9.171, amerikiečiai — 8.500, olandai — 5.296, portugalai — 4.314, škotai — 4.196, graikai — 3.820 ir t.t. Imigravo ir negrų — 814.

Lietuvių per tuos 9 mėn. imigravo tik 60, kai pernai per tuos pačius 9 mėnesius imigravo 74. Iš tų 60 trečiajam metų ketvirtyje (liepos - rugsėjo mėn.) imigravo didžioji pusė — 31. Iš tų 60 Lietuvos piliečių tebuvo 5 (pernai buvo 7). Stačiai iš Lietuvos atvyko 4 (pernai 2). Iš tų keturių trys atvyko trečiam metų ketvirty.

Latvių per tuos pačius 9 mėn. atvyko 116 (pernai 106), iš jų 15 Latvijos piliečių ir 21 stačiai iš Latvijos.

Estų atvyko 110, Estijos piliečių 27, stačiai iš Estijos 27.

Kaip matome tiesiog iš Lietuvos lietuvių atvyko mažiausia, palyginus su latviais ir estais, atvykusiais iš savo krašto.

Lietuva įvairiose iškilmėse

Lietuvos pasiuntinybė Vašingtone yra dažnai kviečiama dalyvauti įvairiose iškilmėse bei priėmimuose. Vien lapkričio mėn. pasiuntinybės nariai dalyvavo: iškilmingose pamaldose, surengtose Vašingtono katalikų universiteto; Latvijos Nepriklausomybės šventės minėjime; Baltųjų Rūmų priėmime, surengtame ponios prezidentienės; žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo atidengime Čikagoje; katalikų tarpt. taikos sąjungos priėmime, kur buvo pagerbtas G. Warren, Valstybės Dep. pareigūnas imigracijos reikalams, daug nusipelnęs ir lietuviams (minimos sąj. pirm. Ch. M. Herfeld yra vedęs Amerikos lietuvaitę). Pp. Kajeckai dalyvavo Valstybės Dep. sekretoriaus Herter suruoštoje vakarienėje.

Visi Pabaltijo atstovai pasiuntė raštą JT gen. sekretoriui D. Hammarskjold, prašydami atkreipti JT dėmesį į sovietų okupuotus kraštus, kad būtų daromi žygiai jų nepriklausomybei atgauti.

Niujorkas. — JT ekonominiame komitete, svarstant paramą nepasiturintiems kraštams, sovietų atstovas kritikavo vakariečius kaip tų kraštų išnaudotojus. Australų atstovas Wentworth atkirto, kad Sovietų Sąjunga per pastaruosius 15 metų plėšte apiplėšė satelitinius kraštus. Gudijos atstovas, gindamas sovietus, pareiškė tokių kalbų JT negirdėjęs 10 metų, o Wentworth pastebėjo, kad tokia kalba rodo Gudijos "nepriklausomybę" nuo Sov. Sąjungos.

Svetimšalių universitetas Maskvoje

Ikišiol Afrikos - Azijos - Pietų Amerikos studentų grupės Sov. Sąjungos iniciatyva studijavo daugiausia Maskvos universitete. Daugelis jų metė studijas, nes pajuto globėjų pastangas juos sukomunistinti. Vieni jų persikėlė studijuoti į JAV, kiti grįžo į savo kraštus. Atsiliepdama į šį priekaištą, Maskva įsteigė atskirą universitetą svetimšaliams ir pavadino "Tautų Draugystės universitetu". Jis pradėjo veikti nuo spalio 1 d., o viešas jo atidarymas įvyko lapkričio 17 d. profsąjungų rūmuose. Kalbą pasakė N. Chruščiovas, kurioje pabrėžė, kad Sov. Sąjunga neketina primesti savo ideologijos nė vienam studentui. "Jei norite žinoti mano ideologiją, pasakysiu neslėpdamas — aš esu komunistas". "Jei kaikurie prieisite išvadą, kad ši ideologija jums patinka, mes nepyksime . . . Jei kaikurie užsikrėsite šio meto liga — komunizmu, prašau nekaltinti mūsų". Jau iš šių eilučių matyti, kad "tautų draugystės" universitetas yra dalis programos vilioti Afrikos, Azijos ir P. Amerikos kraštams. Studentų sudėtyje yra: 192 afrikiečiai, 142 azijiečiai, 120 piet. amerikiečių, 46 arabai. Jų skaičius vėliau numatomas padidinti iki 4000. Kol kas jie mokosi rusų kalbos. Sekančiais metais veiks šie fakultetai: medicinos, gamtos, teisių, ekonomikos, žemės ūkio, technikos. Priimami abiejų lyčių studentai, baigę savo kraštuose gimnaziją. Jos nebaigusieji irgi priimami į paruošiamąjį kursą, trunkantį 1-3 metus. Sov. Sąjungos vyriausybė apmoka transporto išlaidas, duoda nemokamą išlaikymą, mokslą ir kišenpinigių. Profesūrą sudaro rusai ir keli iš kitų sovietinių respublikų. Atskiroms paskaitoms numatomi kviesti profesoriai ir iš Afrikos, Azijos, P. Amerikos.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada
SAVAITRASTIS
Redaguoja Dr. A. Sapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius.
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija.
Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00.
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Canada. Tel. EM. 8-6813.

KRIKŠČIONIŠKASIS ŽMOGUS SIEKIĄS GERESNIO PASAULIO

Persekiojamos Bažnyčios kongreso paskutinę dieną Tėvas Ferdinand Kastner, SAC, supažindino dalyvius su geresnio pasaulio siekimo pastangomis, ypač, išeidainas iš Tėvo Lombardi sąjūdžio, kurio įgaliotiniu Vokietijai jis pats yra.

Geresnio pasaulio siekia žmonija nuo pat pirmapradės nuodėmės. Apie geresnį pasaulį kalba visi, net ir komunistai. Jie sako, kad dabartinis pasaulis yra blogas, o to blogumo pagrindu esąs individualizmas. Kol komunizmas kritikuoja, jis pasako daug tiesos. Tačiau šalia kritikos, komunizmas tvirtina ne tik galįs sugriauti senąją tvarką, bet taip pat įvesti naują geresnę, sukurti absoliutinį ir tobulą pasaulį. To naujojo pasaulio pagrindan deda materializmą ir ateizmą. Kaip tik tuose pagrinduose ir glūdi laidas, kad komunizmas vieną dieną tikrai sugrius.

Geresnio pasaulio mintį katalikų skelbiamaja prasme atnaujino popiežius Pijus XII 1952 m. Jis konstatavo, kad pasaulis skuba į bedugnę ir jį reikia reformuoti iš pagrindų. Reformos siekimas: **toks pasaulis, kokio nori Dievas.** Geresnis pasaulis, tai evangelijos pritaikymas šių dienų būsenai. Tai pamokslo nuo kalno eksperimentas. Tą eksperimentą atliko šventieji ir dėl to jie tapo šventais. Geresnis pasaulis nėra rojus ar dangus žemėje, bet visuomenės santvarka, kurioj visos problemos globaliniu atžvilgiu sprendžiamos Jėzaus mokslo praktikavimu. Dabartinė praktiškoji krikščionybė tikrumoje yra pagonybė, truputį apdailinta krikščioniškomis formomis, kurios kartais išvirsta į prietarus.

Pijaus XII mintį, kuri jau buvo skelbiama ir ankstesniųjų popiežių, gyvai pagavo Italijos jėzuitas Tėvas Lombardi ir apsisprendė mėginti ją praktikoje įgyvendinti. Pirmiausia, popiežiaus pavedamas, išsileido į kelionę po pasaulį, iš kurios grįžo su dvejopu konstatavimu: 1. Dabartinė žmonija laukia Jėzaus Kristaus ir 2. Pasaulyje yra daug gerų kilnių žmonių ir daug gerų iniciatyvų, tačiau nėra visuotinų rezultatų, nes trūksta ištvermės ir savitarpio kontaktų. Išeidamas iš tų konstatavimų, Pijus XII pavedė Tėvui Lombardi propaguoti geresnį pasaulį, pagal evangeliją. Tėv. Lombardi geresniojo pasaulio pagrindan deda dvasines pratybas. Tai nėra individualios rekolekcijos įprastine prasme, bet visuomeniškos dvasinės pratybos, kurioms gal net tiktų dvasinių manevrų vardas. Tos pratybos susideda iš teorinių pagrindų ir praktiškojo veikimo.

A. Teoriniai pagrindai. Jie susideda iš 7 tiesų:

1. Geresnio pasaulio maštabas yra Dievo planas, kuriant pasaulį: **visa žmonija** yra skirta amžinajam gyvenimui! Už tai neužtenka gelbėti vien savo sielą, bet reikia rūpintis **viso** pasaulio išgelbėjimu.

2. Baisi alternatyva, kuri šiandien nutylima, bagatelizuojama arba abejojama: **išganymas arba pasmerkimas.** Arba, arba! Trečios išeities nėra! Žmogus, būdamas laisvas, gali Dievo planą sugriauti. Kasdien miršta apie 200.000 žmonių. Jei koks darbininkas įkrenta į plieno liejyklos ugnį, kyla baimė; bet jei įkrenta į pragarą, tai nieks nesijaudina.

3. Supratus baisiąją alternatyvą, suprantama žmonijos istorijos prasmė: **apsispręsti** išvengti pasmerkimo ir paveldėti amžinąją laimę.

4. Faktinė šiandieninės žmonijos padėtis — kaip žmonija atsako minėtiems reikalavimams? Siautėja **nuodėmių okeanas,** nuodėmė bagatelizuojama; organizuotos bedievių minios.

5. Yra reikalinga **Dievo vaikų revoliucija,** kurioje neliejamas kraujas, nebent savas. Tos revoliucijos ginklas — pasiryžimas pakeisti susidariusią nenormalią būklę. Jos savybės — vidinis nepriklausomumas nuo aplinkos, pasiruošimas sutikti prieštaravimams, pasitikėjimas Dievu ir vidinis vieningumas.

6. Šiandien yra labai **patogi valanda** Dievo vaikų revoliucijai. Pasaulis stovi prieš kolektyvinį savęs sunaikinimą ir instinktyviai **laukia gelbėtojo.** Tai advento — Mesijo laukimo pasikartojimo.

7. Toji revoliucinė permaina nėra utopija, nes ji jau dešimtmečiais yra skelbiama popiežių ir jos įgyvendinimo meldžia Bažnyčia savo oficialiose maldose.

B. Praktiškas veikimas. Žmonijos dvasinių pratybų praktinė dalis glūdi atsinaujinime meilėje ir vienybėje.

1. **Meilė**—Dievo ir artimo meilė. Jos nėra viena kitai subordinuotos, bet yra viena ir ta pati teologinė dorybė. Turime galimybės Dievo **meilę** aktualizuoti žmoguje. Ir tai kiekviename, kas jis bebūtų, nes kiekvienas turi nemirtingą sielą. Tos meilės mastas yra pats Dievas: "mylėkite vienas kitą taip, kaip aš jus myliu" — kalbėjo Kristus savo apaštalams, o per juos ir visiems žmonėms. Augščiausias meilės laipsnis atsiekiamas tada, kai galima su šv. Povilu pasakyti: "gyvenu aš, bet jau ne aš. Kristus gyvena manyje". Kas atsieks šį meilės laipsnį, tas pakeis pasaulį.

2. **Vienybė.** Jėzus meldžiasi už tikinčiųjų vienybę, jos pavyzdžiu pastatydamas Dievo vienybę Trejybėje. Toji vienybė reiškiasi nuolatine tarpusavio komunikacija. Tikinčiųjų vienybė, pagal Kristaus valią, turi būti ženklu, iš kurio galėtų pasaulis pažinti, kad Kristus yra siųstas dangiškojo Tėvo. Praktikoje krikščionybė labai suskilusi ir tas suskilimas yra pagrindine kliūtimi skleisti Kristaus mokslą pagonių tarpe. Būtina širdžių ir dvasių vienybė. Tos vienybės įgyvendinimas yra būtina pasaulio perkeitimo sąlyga.

Kun. Br. Lubinas (ELI).

GARBĖS SUKAKTIS IR PRIEVOLĖ

Prieš 20 metų Vatikanas prabilo lietuviškai • Kalbėjo, kai visi tylėjo • Niekad nekurstė • Lietuviškomis žiniomis pralenkia Amerikos Balsą • Trūksta pakartojimų.

J. VIDZGIRIS — (ELI)

Užsienis vaidina didelę reikšmę visų pavergtųjų tautų gyvenime. Ten saugios priebėgos ieškoma, dedamos viltys, telkiami nauji ištekliai tolesnei laisvės kovai. Tai puikiai žinome iš savosios praeito amžiaus istorijos. Vilkdama carinės priespaudos jungą, mūsų šalis turėjo tiesioginį ryšį su užsieniu, nes anuomet "geležinė uždanga", sutapusi su Didžiosios ir Mažosios Lietuvos riba, ėjo per lietuvišką žemę. Kokia svarbi tai buvo aplinkybė, pakanka prisiminti sukilimus ir spaudos draudimo kovas.

Tuo požiūriu nūdienė padėtis blogesnė: nebėra tiesioginio ryšio su užsieniu. Tačiau šiais laikais žymiai lengviau palaikyti netiesioginius ryšius modernių susižinojimo priemonių dėka. Radijas yra tas langas į Vakarus, per kurį srūva šviesa aklinai nuo pasaulio atskirtom tautom komunistinėje vergijoje. Galima tik apgailestauti, jog iki šiol, sprendžiant iš palyginimo su kitais bendro likimo kraštais, tas langas Baltijos kraštams buvo pernelyg šykščiai pravertas. Pagaliau tai pastebėjo ir Europos Taryba, šiemet Strasburge specialia rezoliucija iškėlusi reikalą padidinti radijo laidų skaičių pabaltiečiams.

Ligi reikalai šioje srityje pasitaisys, juo gilesniu dėkingumu prisimename tuos, kurie pirmieji suprato radijo ryšio reikšmę pavergtajai Lietuvai. Turime mintyje Vatikano lietuviškas laidas, kurioms šiomis dienomis sukanka 20 metų nuo jų pradžios. Niekas kitas, tik Šv. Sostas pilnai suprato anuometinę Lietuvos tragediją ir neapsiribojo vien tik platoniška užuojauta, bet savo prielankumą išreiškė konkrečiu būdu.

1940 m. lapkričio 27 d. Vatikano radijas prabilo lietuviškai. Tas svarbus postas buvo patikėtas neeilinei asmenybei — atgimusios Lietuvos patriarchui, didžiam mokslo vyrui ir šviesios atminties **vyskupui Pr. Būčiui.** Jo vadovybėje per pirmąjį bolševikmetį sklido iš Amzinojo Miesto paguodos ir sustiprinimo žodžiai Lietuvai. Radijo ryšys vėl buvo atnaujintas 1946 m.

Tik ateities istorikai galutinai išaikins tą didžiulį pokario tylos sąmokslą, kurio ypatingomis aukomis buvo stalininei sauvalei išduoti Baltijos kraštai. Tik tada bus tinkamai įvertintas Vatikano valandėlių vaidmui. Tai buvo vienintelis balsas tomis liūdnomis lietuvių tautai dienomis, kai upeliais buvo liejamas kraujas ir ašaros, Vakarams užkietėjusiai tylint.

Tiesa, tas balsas buvo, palyginti, silpnas prieš tuo metu viešpatavusį pasaulinį cinizmą, kuris Kat. Bažnyčios moralinį autoritetą matavo . . . ginkluotų divizijų skaičiumi. Juo mažiau tad turi pagrindo po Vengrijos sukilimo komunistų ir Lietuvoje skleidžiama pasaka (neapdairių keliauninkų ir į Vakarus atnešta), esą, radijo valandėlės iš užsienio kurščiusios kraujo praliejimą ir dėl to kaltos už lietuviškojo jaunimo sunaikinimą. Jei toks kaltinimas būtų bent kiek pagrįstas, tai Lietuvos atveju jis galiotų tik Vatikano radijui. Kitos valandėlės, kaip žinoma, savo darbą pradėjo tik tada, kai, tų pačių bolševikų žiniomis, partizaninis sąjūdis jau buvo užgniaužtas (Am. Balsas iš Vašingtono prabilo pirmą kartą 1951 m., iš Europos — 1952 m., tais pačiais metais Italijos valstybinis radijas ir 1955 m. — Madridas).

Vatikano valandėlės Lietuvos žmonių nekurstė. Priešingai, partizanai buvo kiek nusivylę jų nuosaikumu. Antai, 1947 m. spalio mėn. rašytame pogrindžio pranešime tuo reikalu buvo tiesiog skundžiamasi: "Mes stebimės Romos (suprasti Vatikano — J.V.) radijo lietuviška valandėle, kuri tiek maža paguodos duoda. Ko jai bijotis! Kaip mes nebijome mirti ne tik už tėvų žemę, bet civilizaciją, krikščionišką kultūrą. Kaip drąsiai šiandien kalbėtų Romos apaštalai! Ne tik kalbėtų, bet šaukte šauktų gelbėti žmonijos kultūrą! Kalbėkit drąsiai, šaukit, kaip begalite. Niekados nemeluosite, nes atvaizduoti mūsų tėvynės kančių niekad nesugebėsite, jų nepergyvenę . . . Nebijokite, mums niekad jau blogiau nebus, jei jūs kviesite pasaulį sutramdyti barbarus. Ko Roma bijo, kai apie ją kasdien girdime šlykščiausių dalykų, kaip apie žmonijos ir tautų laisvės priešą numerį pirmą".

Nuo pasaulio aklinai atskirti mūsų broliai nežinojo, kokios tada buvo nuotaikos Vakaruose. Juk tik po Korėjos užpuolimo įsiliepsnojus Rytų-Vakarų šaltajam karui, mūsų bylai parodyta kiek daugiau palankumo. **Tik Vatikanas iki tol nebuvo kurčias.** Nebuvo kurčias nė aniems, nevisai pagrįstiems priekaišto žodžiams. Nuo 1948 m. buvo skirta daugiau laiko lietuviškoms programoms ir jos nuolat tobulinamos. Nuo 1958 m., sustiprinus stoties galingumą, laidos siunčiamos kasdien ketvirtį valandos, o sekmadieniais net du kartu.

Vatikano valandėlės, be abejo, pirmoje eilėje tarnauja religiniam ryšiui tarp katalikybės centro ir jam ištikimos tautos. Tačiau kiekvienas, kas dažniau jas pasiklauso, gali pats įsitikinti, jog daug rūpestingo dėmesio skiriama ir kitiems gyvybiniams lietuvių klausimams. Bolševikinių puolimų propaganda yra sudariusi klaidingą įspūdį, tarsi komunistus labiausiai erzintų Am. Balso radijo laidų kryptis. Lyginant Vatikano ir Am. Balso savaitės laidų turinį, Vatikanas ne tik proporcingai, bet kartais aplamai daugiau duoda lietuviškąjį gyvenimą liečiančių žinių, nors Vašingtono laidos yra dvigubai ilgesnės. Tai liudija neabejotinai didesnį atsakingų sluogsnių palankumą Lietuvos bylai. Neveltui bolševikų žiaurūs trukdymai nebuvo nutilę nė tada, kai vienu metu Maskva mėgino "merkti akį" ir netrukdė Vašingtono. Sovietinių trukdytuvų perkūnijos yra geriausias įrodymas, kad Lietuvoje tos valandėlės pakankamai girdimos ir turi klausytojų.

Lietuviškame radijo ryšio klausime Šv. Sostas yra padaręs viską, kas galima. Nebent būtų galima pageidauti, kad būtų įvestas programos pakartojimas. Tai labai svarbu vykstant trukdymams. Tuo reikalu turėtų būti padaryti žygiai, kurie tik nuo mūsų pačių priklauso.

Reikia tikėtis, kad mūsų reprezentatyvūs veiksniai ir organai, o taip pat plačioji visuomenė bei organizacijos nepraleis tylomis šios garbingos Lietuvai palankaus ir reikšmingo darbo sukakties. Kai tauta kenčia priespaudą užčiauptomis lūpomis, laisvėje gyvenantiems jos nariams tenka garbės prievolė deramai išreikšti gilaus susijaudinimo, prisirišimo ir dėkingumo jausmus, kuriais lietuvis sutinka iš krikščionybės širdies jam sunčiamą gimtąjį žodį. Sukaktis drauge įpareigoja surasti būdų, kad šis darbas, kiek tai nuo mūsų priklauso, būtų geriau remiamas ir talkinamas, negu iki šiol.

TORONTO, Ont.

Lietuva — Europos nugalėtoja

Turima galvoje 1938 m. Kaune vykusi Pasaulio Lietuvių Olimpiada ir 1939 m. Europos krepšinio pirmenybės.

Tuo pačiu pavadinimu Hollywoode pagamintas filmas, panaudojant viską iš anų gražių laisvės laikų. Matomas laisvas Kaunas. Žaidynės, laisvi laukai, miškai ir ežerai. Matoma buvęs prezidtntas A. Smetona, girdima jo kalba. Filmas pagamintas Povilo Jasiukonio. Įkalbėjo Bronius Raila ir Antanas Dundzila. Tekstą parašė Algirdas Gustaitis. Antras filmas taip pat svarbus mūsų išeivijai — "Tremties mokykla" iš Vasario 16 gimnazijos gyvenimo. Šį filmą pagamino Povilas Jasiukonis ir Vytautas Gedgaudas.

Šie abu filmai Toronte ir bus rodomi šį sekmadienį, lapkričio 27 d., 7.30 val. vak. Prisikėlimo parapijos salėje. Kadangi kviečiama iš gana toli, tai manoma dar pakartoti gruodžio 3 d. šv. Jono Kr. parapijos salėje, taip pat 7.30 val. vak. Po to bus dar pobūvelis, kurio metu Vilniaus krašto lietuviai ir Vyčio klubo sportininkai, kaip šių filmų kvietimo iniciatoriai, vaišins svečius įvairiais gėrimais bei užkandžiais.

Vytiečiai ir vilniečiai jūsų laukia! **B. N.**

Kariuomenės šventę

torontiečiai paminėjo pereitą sekmadienį. Prisiminta ji buvo bažnyčiose specialiomis pamaldomis, "Tėvynės prisiminimų" radijo valandoje ir specialiu minėjimu Prisikėlimo parapjos salėje. Čia dalyvavo arti 400 torontiečių su 5 vėliavom: kūrėjų savanorių, Kanados, Lietuvos, šaulių kuopos ir skautų.

Platesnį atidaromąjį žodį, primindamas Žalgirio 550 m. sukaktį ir ilgeliau sustodamas ties nepriklausomos Lietuvos kariuomene, pasakė kūr.-savanoris K. Aperavičius. Jo išvada, jog priekaištas, kad kariuomenė krašto kritišku momentu neatlikusi savo pareigos, neteisingas. Ji būtų kovusis ir 'garbės šūvį" būtų paleidusi, jei vadovybės būtų buvę taip įsakyta. Jei to nebuvo, ne jos kaltė.

Po to sekė inscenizuota J. Gudauskio poema "Skaidrys", atvaizduojanti Žalgirio kautynių eigą. Po ilgoko J. Jankaičio įvado, poemą deklamavo 4 aktoriai: V. Rukšys, A. Artičkonis, S. Ramanauskas (jis ir režisorius) ir Zavys.

Po pertraukos tris daineles sudainavo sol. Žiemelytė, akompanuojant muz. St. Gailevičiui. "Varpo" vyrų choras sudainavo kareivių dainą iš "Fausto" ir maršą iš "Trubadūrų" operos, o publikai prašant daugiau, dar pridėjo vyrų choro partiją iš "Rigoletto" operos. Chorui akompanavo D. Skrinskaitė.

Minėjimui vadovavo ir pabaigoje visiems padėkojo K. Aperavičius. **m.**

Jaunimo vakaras Toronte

Praėjusį sekmadienį, XI. 13 d., Prisikėlimo parapijos auditorijoje buvo suruoštas jaunųjų talentų pasirodymas.

Pirmoj programos daly padainavo Toronto vyrų kvartetas — Bražys, Rožaitis,, Strimaitis ir Zubrickas, vadovaujamas muz. St. Gailevičiaus.

Jaunimo pasirodyme Vic. Ruseckas akordeonu pagrojo keletą dalykų vienas ir pora dalykėlių pritariant Rom. Juknevičiui pučiamuoju instrumentu.

Algis Žutautas, šio vakaro iniciatorius, ruošėjas ir pranešėjas, suvaidino nieko neveikiančio amerikono - bomo rolę.

Danutė Augaitytė ir Violeta Simanavičiūtė padainavo porą dainelių, akompanuojant kun. B. Jurkšui. Algiui Žutautui vadovaujant buvo parodytas scenos vaizdelis — nebyli komedija, sukėlęs daug juoko, o vaikučiams ir verksmo, kai lietuviai daktarai pradėjo daryti operaciją Juliui Cezariui su piūklais, kirkom ir žirklėm.

Paskutiniu pasirodė solo R. Strimaitis. Tai tik baigęs gimnaziją jaunuolis, turįs gerų savybių tenorą. ir bepradedąs mokytis dainuoti. Akompanavo kun. B. Jurkšas.

Šio programos muzikos studijoje įvyko jaunimui šokiai.

Jaunųjų talentų pasirodymai turėtų būti dažnesni ir planingai ruošiami, meno žinovų priežiūroje. Būtų gera taip pat suruošti jaunimo pobūvius su veiksmais, kurių metu būtų pamokoma ir gražaus elgesio prie stalo. Daugelis jaunuolių nežino, kaip elgtis svečiuose, viešuose parengimuose, baliuose. Net tinkamai pasisveikinti nemoka, o ką jau kalbėti apie valgymą viešai!

Vyrų ir moterų organizacijos turėtų susidomėti šia problema ir pagelbėti jaunimui vispusiškai atsistoti ant kojų. **J. Krk.**

Lenkams vienuoliams oblatams J. Em. kardinolas J. McGuigan pavedė suorganizuoti naują parapiją Toronte. Naujoji bažnyčia bus prie Jutland Rd. ir Islington Ave. S., kur jau yra pastatyta mokykla. Bažnyčiai sklypas taip pat yra. Parapija nebus lenkų tautinė, bet teritorinė arkivyskupystės parapija, apylinkėse gyveną lenkai betgi kviečiami burtis prie jos. Gal būt ten bus organizuojamos ir lenkiškos pamaldos. Iš pradžių pamaldos vyks mokykloje.

PRAEITO KARO PRISIMINIMAI

VOKIEČIŲ AVIACIJOS KOVOS

(Tęsinys iš praeito nr.)

Vertė P. BRA-KAS

Apie šį pasikalbėjimą aš nieko nežinojau, todėl visai nekrepiau dėmesio, kai 1943 m. gruodžio mėn. dalyvaujant rytų Prūsijoje prie Įsručio paskutinių aviacijos išradimų demonstravime ir stovint užpakalyje Hitlerio laike ME-262 skridimo išgirdau jį klausiant Goeringo:

—Į Ar gali šis lėktuvas nešti bombas?

Goeringas, dalyką jau išsiaiškinęs su Messerschmittu, atsakė:

— Taip, mano fiūreri, teoretiškai taip. Jis turi pakankamai jėgos pakelti tūkstanties ir gal iki dviejų tūkstančių svarų bombas.

Tai buvo gana atsargus atsakymas. Kiekvienas iš aviatorių galėjo matyti, kad šis lėktuvas gali pakelti bombas, bet ar su jomis galėjo ką nors padaryti, tai jau kitas klausimas. Bombos galėjo būti prikabintos tiktai po liemeniu. Jokių sėkmingų bombų paleidimo taikiklių nebuvo galima jam įtaisyti. Smingamasis bombardavimas reikėjo visai išbraukti, nes greitis buvo per didelis. Žemai skrendant lėktuvas taip daug suvartodavo kuro, kad betkokie žemo skridimo puolimai nebebuvo galimi, nes skridimo nuotolis pasidarydavo labai mažas. Pasiliko tik bombardavimas iš didelio augščio. Čia gi taikinys turėjo būti nemažo miesto dydžio, jeigu buvo norima į jį pataikinti. Bet kas visa tai galėjo Hitleriui išaiškinti? Nė vienam iš mūsų šiuo reikalu jis nei išsižioti neleido. Tai padarytit buvo Goeringo pareiga. Ar jis tai kada nors padarė, nežinau. Kiek patylėjęs Hitleris pasakė:

— Jau metų metais iš Luftwafės aš reikalavau greito bombonešio, kuris galėtų pasiekti taikinį ir jį sunaikinti, nors kažinkaip tas taikinys būtų ginamas. Šį lėktuvą, kurį jūs man pristatote kaip naikintuvą, aš matau kaip "Blitz" bomboneši, kuriuo aš atmušiu invaziją pačioje jos pradžioje, kada ji dar yra pati silpniausia. Nežiūrint kokia bebūtų naikintuvų apsauga jis užpuls vos išlaipintus priešo dalinius, nuneš jiems mirtį ir sunaikinimą. Pagaliau mes turim "Blitz" bomboneši. Žinoma, nei vienas iš jūsų apie tai nei nepagalvojote . . .

Hitleris buvo teisus. Apie tokį dalyką mes nebuvome pagalvoję anksčiau ir toliau negalvojome. Hitlerio žodžių nebelaikėme labai svarbiais. Nes tai, ką jis pasakė, buvo nesusipratimas, kuris kieno nors bus jam greitai išaiškintas. Lėktuvo bandymas ir gamybos programa pasiliko nepasikeitus ir toliau. Bendradarbiaujant su Luftvafės tyrimų skyrium ir Messerschmitt dirbtuvėmis, pakvietęs keletą gerų lakūnų sudariau grupelę, kuri greitai pradėjo daryti tikrus bandymus prieš anglų dieninius Mosquito skraidymus. Tuojau ME-262 atsiekė pirmuosius numušimus. Pagaliau mes turėjome lėktuvą, kuriam aliantai neturėjo lygaus.

Viskas vyko labai sklandžiai. Kiekvienas, iš kurio reikėjo kokios nors pagalbos, stengėsi padaryti viską, kas tik įmanoma, nes visi matė, kad čia turima reikalo su ginklu, kuris kad ir taip pavėluotai dar gal galės šį?tą padaryti.

Tačiau ir aliantai jautė, kas darosi. Pasirodymas raketinio ME-163 jau davė progos jiems susirūpinti. Amerikonai dar nebuvo susitikę su ME-262, bet kiek jie gavo iš žvalgybos ir iš Mosquito pilotų pasakojimų jau buvo pakankamai duomenų padaryti išvadai, kad jei ME-262 pasirodys virš Vokietijos didesniais kiekiais, tai betkoks dieninis bombardavimas bus neįmanomas. Todėl 1944 m. vasario mėn. jie surengė didžiąją savaitę prieš vokiečių aviacijos dirbtuves. Regensburgo ir Augsburgo dirbtuvės smarkiai nukentėjo. Pirma šimto lėktuvo serija negalėjo būti pastatyta. Sunkumai su medžiagomis ir darbo jėga tai nutęsė dar toliau. Kai po mėnesio, t.y. balandžio antroj pusėj pirmieji lėktuvai buvo paruošti palikti fabrikus, prie Leipheim jie buvo subombarduoti. Metai praėjo nuo to laiko kai aš pirmą kartą skridau sprausminiu, ir mes neikiek nebuvome toliau pažengę. Prieš metus dar buvo visai kitokios sąlygos ir neveltui Amerikos ekspertai sako, kad, jei ne Hitleris, tai vokiečiai dar 1943 metais galėjo turėti apie pustrečio tūkstančio sprausminių naikintuvų. Ar būtų drįsęs tada dienos metu nors vienas bombonešis pasirodyti virš Vokietijos?

Ginklavimosi ministerija pilnai sutiko su mano planais. Iš mėnesio į mėnesį ME-262 pradėjo vis labiau ir labiau figuruoti visokiuose planavimuose. Per tris mėnesius nuo masinės gamybos pradžios produkcija turėjo pasiekti tūkstantį sprausminių ME-262 lėktuvų į mėnesį. Tačiau Hitleris vėl atmetė šį ginklavimo ministerijos planą. Jis vis dar nenorėjo galvoti apie gynybą. Tai buvo jau gerokai liūdna, bet liūdniausiai buvo, kai Hitleris per šios programos diskusijas visai netikėtai užklausė:

— Kiek iš užbaigtų lėktuvų yra pritaikinta nešti bombas?

Milch, kuris nebuvo prie Įsručio tuo metu, kai Hitleris ME-262 deklaravo "Blitz" bombonešiu, atsakė visai tiesiai:

— Nei vienas mano fiūreri. ME-262 statomas išimtinai kaip naikintuvas.

Hitleris apsiputojo iš pykčio. Tie, kurie buvo arti jo pasakojo, kad jie retai matę jį taip įtūžusį. Jis burnojo ant Milch, ant Goeringo ir apskritai ant visos Luftvafės. Greit po to Milch buvo atleistas iš pareigų. Ne be to, kad mes būtume visai nekreipę dėmesio į ankstyvesnius Hitlerio pasakymus. ME-262 buvo pritaikintas nešti po bombą po liemeniu. Normaliai toj vietoj js turėjo pagalbinį kuro baką. Manėme, kad to pilnai užteks Hitleriui apraminti. Tačiau nei vienas nebuvo aprūpintas kaip "Blitz" bombonešis. Tuo laiku, tai buvo balandžio pabaiga, buvo pagaminta apie 120 šių lėktuvų. Geras procentas buvo subombarduotas ar prarastas per nelaimes. (Bus daugiau)

VISŲ RŪŠIŲ STALIŲ DARBAI
Virtuvių spintelės (kabitos), nauji baldai, įvairių spalvų stalinės lempos. Taisomi ir atnaujinami seni baldai. Įvairūs medžio tekinimo darbai.
GERAS DARBAS. NEBRANGIOS KAINOS.
V. LIŪBINSKAS. Telefonas LE. 2-6922.

ESTŲ KAILIŲ KRAUTUVĖ
LEE FURS
Pats laikas užsisakyti.
Siuvami pagal užsakymą ir parduodami gatavi kailiniai paltai, žaketai, šaliai ir kt. Priimami apsaugai (Storage). Valomi ir persiuvami seni pagal naujausią madą. Darbas atliekamas gerai ir pigiai. Duodama ilgam išsimokėjimui. Patarimai nemokami.
707 Mount Pleasant Rd., Toronto. HU. 3-6851

TAUPYK ir SKOLINKIS
Kredito Kooperatyve "PARAMA"
Paskola 1 asm. iki $3.000. Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.
DARBO VALANDOS:
Pirmadieniais ir Penktadieniais nuo 10-12 v. ryto ir 5.30-9 val. vak.
Antradieniais — nuo 10-12 val. ryto ir 7 - 9 val. vak.
Trečiadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10-12 val. ryto uždaryta.
Raštinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-8723

Vienintelis lietuviškas RESTORANAS
Toronte - "EUROPA"
756 QUEEN ST. WEST — prie Gorevale - Claremont Sts. TEL. EM. 6-0091
LIETUVIŠKI IR KITI EUROPIETIŠKI VALGIAI, gaminami prityrusių virėjų iš šviežių produktų. Prašome užeiti ir įsitikinti.
Atidaryta kiekvieną dieną nuo 6 val. ryto iki 8.30 val. vakaro
Sav. J. ir F. JONYNAI

Įvairūs siuntiniai
Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir U.S.S.R.
Vaistai iš Europos valstybių atpiginti nuo 10% iki 40%.
Prašome reikalauti mūsų naujai atspausdinto vaistų katalogo Nr. 2.
Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.
Iš Kanados:
Siunčiame paprastu ir ORO PAŠTU Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius.
Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098
SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686. Ponia V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315. Ponia M. Venskevičienė.
DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
SAVININKAI S. ir A. KALUZA

Lake Simcoe
kuro alyvos ir benzinų aptarnavimas
Toronto Lietuviškai kaimynei kviečia
Betty Vaitiekunas WA 7-6131

Toronto burmistru
vėl išrinkite
Lamporta

Jis: atstatys Toronto prestižą; tučtuojau pasirūpins sujungti metropolinę sritį; greičiausiai užbaigs Bloor - Danforth požeminį; pataisys "Viešpaties Dienos" įstatymą, kad sekmadienių popietinėmis bei vakarais galėtų vykti koncertai ir veikti kinai. Tai vyras, kuris pastatys tiltą į salas.
Naujieji piliečiai – balsuokite gruodžio 5!
Vėl išrinkite
X LAMPORT, Allan A.
TORONTO BURMISTRU KETVIRTAM TERMINUI

VLIKo PEREITŲ METŲ DARBAI

IŠ VLIKo PIRM. DR. A. TRIMAKO PRANEŠIMO

VLIKo pirm. dr. A. Trimakas metinėje sesijoje Niujorke lapkričio 12 d. pasakytame apžvalginiame pranešime išryškino visus pereitų metų rūpesčius bei tolimesnės veiklos užsimojimus.

Aptardamas tarptautinės politikos naujuosius posūkius, p. Pirmininkas stengėsi taip pat nustatyti jų reikšmę Lietuvos laisvės bylai, prieidamas galutinės išvados, kad "prasidėjęs plataus masto tautų judėjimas už laisvą apsisprendimą nesulaikomai griaus betkokias kolonines sistemas, komunistines ar kitokias. Vakarų įsijungimas į tą judėjimą tik pagreitins vyksmą".

Pateikiame tolimesnes dr. Trimako kalbos ištraukas:

Lietuvos laisvės kovų dvidešimtmetis

"Tęsdama savo konspiracinę politiką, Sovietų Sąjunga minėjo šiais metais agresijos prieš Lietuvą dvidešimtmetį. Ta proga buvo išleista anglų, prancūzų, skandinavų, ispanų, vokiečių ir portugalų kalbomis brošiūrų apie Sovietų pavergtąją Lietuvą. Jomis buvo siekiama įtikinti pasaulį, kad lietuvių tauta pati laisvu noru prisijungusi prie Sovietų Sąjungos ir dabar džiaugiasi dideliais kultūriniais, ūkiniais ir socialiniais laimėjimais. Tam tariamam džiaugsmui pareikšti, Vilniuje, Kaune ir Šiauliuose buvo suorganizuotos didžiulės dainų šventės. Jų gausiausia, kaip Sovietai skelbia, buvusi Vilniuje, kur dalyvavę per 32.000 dainininkų ir šokėjų. Į šventę buvo atsiųsti visų sovietinių respublikų atstovai su vicepremjeru Suslovu priešakyje. Iš tikrųjų ne lietuvių tauta reiškė toje šventėje savo džiaugsmą, bet Suslovas visaip įtikinėjo iletuvius, kad jie turį būti dėkingi Maskvai už prijungimą prie Sovietų Sąjungos. Ta pačia proga jis pagrąsino apsileidėliams, kurie nerodo noro padėti "didžiosios tėvynės" ekspansijai. Tuo jis patvirtino, kad lietuvių tauta nesijaučia laiminga Sovietų okupacijoje ir kad jos žmonės nerodo entuziazmo Sovietams vergauti".

Toliau dr. Trimakas priminė, kaip laisvojo pasaulio lietuviai atžymėjo laisvės kovų dvidešimtmetį—priminė Pabaltijo Valst. Laisvės Tarybos ir VLIKo žmonių pastangas ruošiamus minėjimus padaryti kuo reikšmingesnius.

Liūdna padėtis pavergtame krašte

"Išgarsintieji Sovietų kvietimai atsilankyti pavergtoje Lietuvoje dvidešimtmečio proga nesusilaukė atgarsio. Vos keletas lietuvių iš laisvojo pasaulio buvo nuvykę savųjų pamatyti. Maskvos reikalavimas pasirašyti prašymus Augšč. Sovietų Tarybai atleisti iš sovietų pilietybės, kurios niekas iš keliavusiųjų neturėjo, daugelį mūsų žmonių atgrasė visai pagristai pasinaudoti kvietimu. Jie, be to, nenorėjo būti sovietų svečiais Maskvos aranžuotame farse. Raudonieji valdovai, nesulaukę svečių, patys suorganizavo porą komunistuojančių lietuvių ekskursijų iš Amerikos. Jas vežiojo, vaišino ir rodė, žinoma, tiktai, kas buvo specialiai paruošta režimo tariamiems nuopelnams iškelti. Ekskursijų nariams buvo daroma išimtis ir leidžiama nuvykti į kaimą. Tuo tarpu kiti keleiviai turėjo pasitenkinti vien Vilniumi. Kolūkiečiai, kurie buvo parinkti svečius priimti, buvo specialiai aprūpinti maistu ir gėrimais. Tai tik patvirtina, kokiame varge jie gyvena, kad negali nei svečio kiek padoriau pavaišinti be valdžios paramos.

Vakarų delsimas kelti pavergtųjų bylą slegiančiai veikė mūsų žmones. Laisvės prošvaisčių stoka ne vieną jų pastūmėjo prisitaikinimo keliu. Jie, žinoma, dėl to dar nepasidarė komunistais. Perdaug atšiauri yra tikrovė, kad ji būtų juos patraukusi. Tačiau, kaip negausus būtų susvyravusiųjų būrys, jųjų pasukimas kita kryptimi, silpnina pavergtųjų atsparumą. Tad visai suprantama, kad besisielojantieji Lietuvos ateitimi pavergtieji lietuviai įspėja mus nepasikliauti komunistų tariamu nuosaikumu ir jų siūlomais kultūriniais mainais. Tie mūsų broliai dargi piktinasi paprastu santykių palaikymu su tais, kurie okupuotame krašte vykdo svetimųjų valią. Šio prašymo nepaisymas galėtų įstumti juos į nevilti. Reiktų taip pat nepamiršti, kad kultūrinio ar ūkinio bendravimo su valdančiaisiais pagyvinimas galėtų prisitaikėlius paskatinti eiti toliau jų pasirinktąja kryptimi, pamirštant tautos laisvės ir krašto atpalaidavimo nuo Maskvos reikalus. Lankantieji okupuotąją Lietuvą turėtų šios padėties nepamiršti ir stengtis savo santykiais su pareigūnais nepapiktinti tų, kurie tebelaukia ir tebesiekia kraštui laisvės. Nepaisant šių šešėlių, mūsų pavergtosios tautos gyvenime, daugis tų, kurie brendo okupacijos režimo sąlygose, ieško tiesos, jei ne kitur, tai bent laisvųjų lietuvių radijo programose. Jie laukia naujų išganingų minčių, kurios atskleistų jiems naujus horizontus, laisvės prošvaistes ir padėtų ištverti.

Kadangi pavergtame krašte leidžiama tik komunistinė literatūra, jie gaudo senąsias laisvės laikų spausdintas knygas, vienu ar kitu kanalu prasiskverbiančius ir juos pasiekiančius Eltos biuletenius ir kitus laisvųjų lietuvių leidinius. Vilniuje ir Kaune veikia dargi slapti knygynėliai, kurie už tam tikrą mokestį skolina pageidaujamas knygas.

VLIKo radijo programos

"Suminėtose sąlygose VLIKo radijo programos įgauna ypatingos reikšmės. Jų žmonės klauso, nepaisant stipraus trukdymo. Naujausiomis žiniomis, trukdomieji įtaisai veikia ne vien Vilniuje ir Kaune, bet taip pat Šiauliuose ir Raseiniuose. Atsižvelgdami į jaunimo pageidavimą, esame sustiprinę pranešimus juos dominančiais religiniais, kultūriniais, meno, literatūros, mokslo, socialiniais, ūkiniais ir politiniais klausimais. Tam pačiam tikslui pradėjome leisti specalius Eltos biuletenius, kuriuos, kaip minėjau, bandome permesti į pavergtąjį kraštą.

Laisvojo pasaulio informacija

"Angliškaisiais, vokiškaisiais ir itališkaisiais Eltos biuleteniais informavome ir toliau laisvąjį pasaulį apie tautos vargus ir padėtį krašte. Visų biuletenių dažnumas ir tiražas buvo padidintas. Žymaus pasisekimo susilaukė visi suminėtieji biuleteniai, kurių žiniomis pasinaudojo visa eilė užsienio spaudos organų. Komunistams besiveržiant į Pietų Ameriką, ruošiamės pradėti leisti Eltos biuletenius ispanų kalba. Jų tikslas bus tas pats, o taip pat įspėjimas tų kraštų žmonėms pasipriešinti komunistinei penetracijai. Daromi žygiai patobulinti lietuviškuosius Eltos biuletenius, kurių pagrindinis tikslas yra informuoti lietuviškąją spaudą apie mūsų pavergtųjų orolių vargus ir VLIKo veiklą. Didelė dauguma lietuvių spaudos laisvajame pasaulyje naudojasi šių biuletenių žiniomis.

Elta ima medžiagą iš komunistų leidžiamos įvairiomis kalbomis spaudos, iš lankiusiųjų pavergtąjį kraštą ar atvykusiųjų iš jo į laisvąjį pasaulį, iš kitų šaltinių ir, žinoma, iš Vilniaus radijo stoties monitoringų. Sis šaltinis pateikia žinias nepalyginti greičiau negu spauda, kuriai reikia kelių dienų ligi ji pasiekia biuletenio leidėjus. Monitoringas padeda taip pat reaguoti oro bangomis į komunistų skleidžiamas melagingas žinias. Be to, tai yra viena VLIKo veiklos sričių, kuri duoda pajamų ir per 70% išlaidų padengia.

Bendrieji Lietuvos laisvinimo žygiai

"Lietuvos laisvinimo reikalais buvo daryta žygių kiekviena tinkama proga. Nebuvo praleista nei vieno tarptautinio didžiųjų galybių susitikimo Lietuvos bylai priminti. Konferencijų Ženevoje, Paryžiuje ir Niujorke dalyviai buvo prašomi Lietuvos reikalą kelti. Tolygiai buvo kreiptasi net kelis kartus į JT Saugumo Tarybos ir plenumo narius Lietuvos bylos reikalu. Tais pačiais reikalais buvo lankytasi Vašingtone ir, šalia pareiškimų žodžiu, palikti ilgesni ar trumpesni memorandumai. Telegramomis ir raštu prašytas JAV-bių prezidentas, kitų Vakarų vyriausybių galvos ir užsienio politikos vadovai žygių Lietuvos naudai. Tais pat Lietuvos laisvinimo sumetimais buvo dalyvauta Baltijos Valstybių Laisvės Taryboje, PET, tartasi su Lietuvos diplomatais ir bendradarbiauta Lietuvos Laisvės Komitete, iš kurio susilaukta visokeriopos paramos. Vykdomosios Tarybos pirmininkas p. Glemža ir užsienių reikalų valdytojas dr. Karvelis keletą kartų lankėsi Bonnoje Auswaertiges Amte; be to, aktyviai pasireiškė įvairiuose tarptautiniuose susirinkimuose Vokietijoje ir kitur Europoje. Laisvės kovos dešimtmečio proga, Steigiamojo Seimo 40 metų sukakties proga ir specialiais reikalais buvo kreiptasi į visuomenę, prašant žygių ar nurodant, kas tam tikrais klausimais—kaip kultūrinių mainų, vykimo į pavergtąjį kraštą, ar dabar aktualiu kolonizmo klausimu — darytina.

Santykiai su kitais veiksniais

"Santykiai su ALTu buvo tradiciniai glaudūs. Šiais metais susilaukta iš jo didesnės paramos negu anksčiau. Visiems stipriai parėmus ALTo vajus, geresni buvo rezultatai ir daugiau surinkta lėšų, kas įgalino ALTą mūsų veiklą stipriau paremti.

Pernai, kaip ir anksčiau, VLIKo nariai aktyviai reiškėsi PET ir LLK darbuose. Galime pasidžiaugti, kad p. Sidzikauskas buvo išrinktas PET pirmininku, tos organizacijos Septintajai Sesijai vadovauti.

PLB nusipelno įvertinimo ten, kur tos organizacijos padaliniai, teisingai suprasdami savo uždavinius, visokeriopai parėmė VLIKo vedamąjį Lietuvos laisvinimo darbą.

Didžiausia, žinoma, VLIKo padėka tenka plačiajai visuomenei, kuri savo gausiomis aukomis ir moraline parama įgalino VLIKą tęsti toliau Lietuvos laisvinimo žygius. Pavergtoji tauta pasiliks aukotojams dėkinga ir jųjų paramos niekados nepamirš.

Ateities darbai

"Atsižvelgiant į vis labiau įsitempiančius Rytų-Vakarų santykius ir kaskart didėjantį komunistų veržlumą penetracijos ir konspiracijos keliu pavergti daugiau tautų, nei kiek nepalengvinant mūsų tautos nedalios, yra reikalinga:

1. plėsti toliau VLIKo radijo programas į pavergtąjį kraštą ir sustiprinti jas ideologiniais, tautiniais, socialiniais, kultūriniais ir politiniais pranešimais;
2. Išleisti Eltos biuletenius ispanų kalba, o taip pat kitokius informacinius leidinius, kurie pasitarnautų Lietuvos laisvės bylai;
3. Pagyvinti santykius su išeivija ir atlankyti visas didesnes lietuvių kolonijas Amerikoje ir Kanadoje su pranešimais apie Lietuvos laisvinimo reikalus;
4. Sustiprinti Vykdomąją Tarybą naujomis jėgomis;
5. Sudaryti VLIKo atstovybes ar paskirti įgaliotinius visur ten, kur vietinės organizacijos dėl betkokių sumetimų nesutiktų ar negalėtų ateiti VLIKui talkon;
6. Suaktyvinti VLIKo narių veiklą jų gyvenamų vietų visuomenėje, kad sukėlus didesnį susidomėjimą Lietuvos laisvės byla;
7. Pritraukti daugiau jaunimo į Lietuvos laisvinimo darbą;
8. Sudaryti iš vietinių gyventojų svetimtaučių visuose kraštuose Lietuvos laisvės draugų centrus;
9. Užmegzti tampresnius ryšius su svetimųjų spaudos ir radijo atstovais Lietuvos laisvės bylai propaguoti;
10. Visokeriopai paremti baltiečių bendradarbiavimą ir jų jungtinius žygius Baltijos kraštams išlaisvinti.
11. Palaikyti glaudžius santykius su pavergtųjų tautų, o ypatingai su kaimyninių kraštų, atstovais ir jų organizacijomis laisvės kovai stiprinti;
12. Su padidintu budrumu stebėti tarptautinių įvykių raidą ir ją išnaudoti Lietuvos vardui garsinti ir jos laisvės bylai kelti.

PORINKIMINIAI ĮVAIRUMAI

Al. GIMANTAS

Lietuviškosios nuotaikos

Atrodo, kad Amerikos rinkiminis įkarštis gana smagiai buvo įsukęs ir lietuvius. Gal tai ir geras ženklas. Pagaliau, lietuvių kilmės amerikiečiai pradėjo intensyviau domėtis gyvenamojo krašto reikalais, nenori likti tik pasyviais stebėtojais, bet vis drąsiau bando pademonstruoti savąją jėgą ir svorį dviejų partijų sistemoje. Tiesa, ryškesnėms vietoms užimti lietuvių kandidatų, deja, dar vis nebuvo. Bet, reikia tikėtis, kad abi partijos gavusios progą susipažinti su jų rėmėjais, rasi, jau netolimoje ateityje pradės kreipti didesnį dėmesį ir lietuviams kandidatams. Kad iki šiol to nebuvo, nebūtinai kaltos tik tos partijos. Kaltas mūsasis pasyvumas ir nerangumas, bet nuo dabar, demokratų ir respublikonų politikai jau pajus savųjų lietuviškųjų sektorių organizuotumą ir gana efektyvią veiklą. Reikia tikėtis, kad toji veikla ateity bus dar suintensyvinta. Būtų liūdna, jei viskas nurimtų dabar, rinkimams jau praėjus.

Gyvu dėmesiu, kaikur net su pilnu azartu, tautiečiai sekė televizoriaus ekrane pateikiamus vis naujus rinkiminius duomenis. Galima tvirtinti, kad tūkstančiai lietuvių tą antradienio vakarą ir naktį į trečiadienį tik ir gyveno rinkiminėmis nuotaikomis, nenuleisdami akių nuo televizijos priimtuvo. Daug kur tautiečiai buvo susimetę grupėmis ir apsirūpinę bulvių džiuvėsėliais, jiems padažu ir minkštais bei kietesniais gėrimais, minkštasuoliuose patogiai įsitaisę, gyvai komentavo, kiro lažybų, ginčijosi ir nepanoro praleisti bent sekundės taip svarbaus politinio įvykio. Kiti, jautresnieji, neiškentę, tuoj pat stvėrėsi už telefono ir teiravosi pažistamų nuomonių, jiems piršo savąsias, pranašavo galutinius rezultatus ir vėl sėdosi prieš ekraną. Žodžiu, tą naktį miego buvo maža ir labai daug susijaudinimo, lengvų barnių ir palengvėjimo ar nusiminimo.

Ar užtenka dėmesio saviesiems reikalams?

Ir kai visus tuos reiškinius perkeliame į lietuviškąją plotmę, jau tenka gerokai nuliūsti. Lietuviškieji reikalai jau mūsų tiek nejaudina, kad negalėtume visą naktį ar bent jos dalį, nemiegoti. Visiškai nesijaudiname kas įeis ar bus išrinkti į mūsų valdybas ar komitetus, nebent tik džiaugiamės, kad iš vis atsiranda tokių, kurie drįsta užimti betkurias vadovaujamas vietas. Tiesa, ir mes mokame pasiginčyti, papykti ir tik labai retai tenorime susitaikinti. Dažniausia, tas mūsų pyktis dar gilesnis tampa, skirtumai dar platėja, susikalbėjimui prieinamos bazės jau neberandame. O, būtų daug ko pasimokyti iš amerikinių tradicijų. Iki rinkimų, jie ir pasikolioja ir pakritikuoja, bet, rinkimams praėjus, moka nusilenkti daugumos valiai ir vieningai stoja už išrinktą valdžią.

Už ką balsavo?

Vargiai ar kas pravedė tokį apklasinėjimą, už ką amerikiniuose rinkimuose lietuviai daugiausia balsų atidavė. Todėl čia tegalima verstis tik spėliojimais. Pasiteiravus pažistamų tarpe, atrodo, kad tautiečiai balsavo maždaug lygiai už abu kandidatus, gal su labai nežymia persvara už dabartinį laimėtoją. Teko girdėti ir labai savotiškų, naivių pasisakymų, k.a. "balsuoju už Nixoną, bet norėčiau, kad Kennedy laimėtų!" Taip gi, teko sutikti tautiečių, kurie labai, tiesiog smulkmeniškai sekė ir studijavo svarbiausių kandidatų kalbas ir tik po to savo balsus metė vienon ar kiton svarstyklių pusėn. Būta ir visai neapsisprendusių, kurie pasidavė paskutiniam impulsui jau stovėdami už užuolaidos, prie balsavimo mašinos ("jokiu būdų negalėjau apsispręsti, iki pačios paskutinės akimirkos!").

Priežastys

Klausinėjant tautiečius jau po rinkimų, buvo įdomu pafirti lietuvių nuotaikas laimėjusių ir pralaimėjusių kandidatų atžvilgiu. Pasirodo, nemažai tautiečių įsitikinę, kad Nixonas būtų buvęs laimėtoju, jei jis nebūtų tiek šliejęsis prie respublikonų dabartinės linijos ir nebūtų leidęs tempiamas pačiomis paskiausiomis dienomis prez. Eisenhowerio. Girdi, tęsimas tik Ikio politikos tebūtų stovėjimas vietoje. Tų pačių nuomone, Kennedy laimėtoju išėjo savo dinamiška programa, veržlumu, naujomis idėjomis. Tokie tiki, kad galės būti padidintas "Voice of America" darbas, didesnis dėmesys bus kreipiamas remti pietinės Amerikos kraštus (Stevensono patarimas), rimčiau bus pradėta spręsti Fidel reikalai Kūboje. Gi oponentai, pirmiausia atsiliepia klausimu: "Na, kada gi dabar pradėsime evakuavimą Matsu ir Quemoy salų?"

Visi žino, padėtis yra pakankamai kritiška ir trapi. Reikalinga didelė išmintis, šaltas protas ir tikslūs sprendimai. Klaidos, mažiausi suklydimai gali būti labai skaudūs ir lemią. Todėl, dabar jau visi, tiek balsavusieji už Kennedy, tiek ir prieš pasisakiusieji, kreipią viltingus žvilgsnius naujai išrinktojo, jauno ir pilno energijos, prezidento link. Jis, neperseniausiai yra metę šūkį, kad XX amžiaus problemos ir turi būti sprendžiamos šiame šimtmetyj gimusių žmonių. Jis tą galimybę ir gavo. Dabar jau telieka laukti ir sekti, ar tas jo šūkis tikrai bus įgyvendintas ir pilnai atitiks gyvenamojo momento reikalavimus.

Kompensacijos nukentėjusiems dėl tautybės

(E) Jungtinių Tautų Augštasis Komisaras Pabėgėlių Reikalams A. R. Lindt ir federacinės Vokietijos vyriausybės atstovas Carstens spalio 5 d. pasirašė sutartį, pagal kurią nukentėję dėl tautybės asmenys už padarytą jiems kūno ir sveikatos žalą bus atlyginami. Kaip žinoma, iki šiol nukentėjusieji nuo nacių buvo kompensuojami tik jei buvo persekioti dėl rasės, tikybos ar dėl politinių įsitikinimų. Minėta sutartimi bus atitaisomos skriaudos ir nukentėjusiems dėl tautybės pabėgėliams, kuriems buvo padaryta kūno ar sveikatos žala. Nukentėjusieji galės gauti rentes ir už praeitą laiką, pradedant 1953 m. lapkričio 1 d. ir šalia to gaus bendroj sumoj kompensaciją už laiką nuo 1949 m. ir 1953 m.

Įteikti, bet atmesti pareiškimai dėl atlyginimo, dabar bus automatiškai vokiečių vyriausybės kartu su JT Augšt. Komisaru peržiūrėti. Sutartis bus taikoma visiems asmenims, kurie 1953 m. spalio 1 d. buvo pabėgėliai, nors po tos datos jie būtų įgiję naują pilietybę ir nežiūrint kur jie gyventų.

Nukentėjusiems dėl tautybės (Nationalitaet) pabėgėliams ar jų likusiems artimiemsiems, vokiečių vyriausybė ir JT Augšt. Komisaras įsteigia specialų fondą, į kurį minėta sutartimi Federalinė Vokietija įneka 45 milijonus DM.

Sutarčiai vykdyti taisyklės ir kitos detalės netrukus bus paskelbtos. Nukentėjusieji gali registruotis BALFe, kuris palaiko nuolatinį ryšį su JT Augšt. Komisaro įstaigomis.

Adresas:

BALF—ULRA
105 Grand Street
Brooklyn 11, N.Y., USA

arba:

BALF—ULRA
Muenchen 2
Augustenstr. 46/III.

VLIKo Lietuvos laisvės kovos dvidešimtmečio sesija

(Atkelta iš 1 pusl.)

ni klausimą.

Ir Tamsta ir mes darėme pastangų, kad šį klausimą JT svarstant, Sovietų Sąjungos įvykdyta karinė Lietuvos okupacija, Lietuvos nepriklausomybės paneigimas, prievartinis jos įjungimas į Sovietų Sąjungą, lietuvių tautos naikinimas, tautinė ir kultūrinė priespauda, tikėjimo persekiojimas ir Lietuvos ekonominis išnaudojimas būtų atpažinti kaip naujo pačio žiauriausio kolonijalizmo (sovietinio kolonijalizmo) apraiška ir kad Lietuvos išlaisvinimas iš sovietinio kolonijalizmo ir jos valstybinės nepriklausomybės atstatymas būtų tarptautiniai atpažintas ir įvykdytas.

Manome, kad mūsų visų tautinio solidarumo ir vieningų tautinių tikslų pademonstravimas šiuo metu būtų labai pageidautinas ir reikalingas. Todėl būtume dėkingi susilaukę kelių padrąsinančių Tamstos žodžių VLIKo sesijos darbam.

Iš Romos buvo gautas toks atsakymas:

Augštai Gerbiamas
Pone Pirmininke,

Labai dėkodamas už malonų XI. 1. laišką, linkiu Vyriausiajam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui, susirinkusiam į savo metinę sesiją, pasisekimo darbe Lietuvos laisvei bei nepriklausomybei atstatyti.

Šie mano nuoširdūs linkėjimai išplaukia iš solidarumo jausmo, kuris jungia Lietuvos diplomatinę tarnybą su Vyriausiuoju Komitetu ir užsienio lietuvių visuomene mūsų bendrose pastangose padėti mūtų tautai atsikratyti jai smurtu primesto svetimo, barbariško, bolševikinio jungo.

Prašau priimti mano gilios pagarbos jausmus ir geriausius sveikinimus.

Pasirašė — Lozoraitis,
Lietuvos Dpilomatijos Šefas.

Lietuvos ministeris Londone B. K. Balutis telegrama, Lietuvos atstovas Vašingtone J. Kajeckas ir Lietuvos ministeris Pietų Amerikoje dr. K. Graužinis sveikino ir linkėjo VLIKo sesijai sėkmės laiškais; gen. konsulas Jonas Budrys sveikino sesiją žodžiu ir Liet. konsulas Čikagoje P. Daužvardis laišku.

Sesija pavedė rezoliucijų komisijai suredaguoti padėką už sveikinimus ir solidarumo pareiškimą visiems Lietuvos Diplomatinės Tarnybos nariams ir ypatingai Lietuvos diplomatijos šefui min. Stasiui Lozoraičiui.

- - - -

VLIKo sesiją sveikino raštu Latvijos atstovas Vašingtone A. Spekke ir Estijos gen. konsulas Niujorke J. Kaiv. Sesiją asmeniškai ir latvių delegacijos prie PET seimo vardu sveikino žodžiu Vilis Masens, latvių delegacijos pirmininkas. VLIKo prezidiumo paprašytas jis padarė sesijai pranešimą apie kolonialinį klausimą JT ir Pabaltijo valstybes. V. Masens tris metus yra buvę Pavergtų Tautų seimo pirmininku ir dabar yra to seimo įgaliotas palaikyti ryšį su JT. Jo pranešimas buvo ypač įdomus ir iškėlė Pabaltijo valstybių svarbią reikšmę Sovietų kolonijalizmui įrodyti. Jis taip pat pareiškė pageidavimą, kad taip sklandžiai besiplėtojusi Pabaltijo valstybių sąjunga, kuri buvo sudaryta šešis metus prieš bolševikams okupavus mūsų kraštus, turėtų būti puoselėta egzilėje, siekiant dar glaudesnio savitarpio bendradarbiavimo ir artimos Pabaltijo valstybių bendros veiksnių konferencijos. a

VLIKo sesija priėmė visą eilę rezoliucijų, kurios galutinai rezoliucijos komisijos bus suredaguotos ir viešai paskelbtos. h.b.

Vokiečių repatriacija dar nebaigta

Vakarų Vokietijos atstovas Maskvoje Kroll neseniai įteikė N. Chruščiovui asmenišką kanclerio Adenauerio laišką vokiečių repatriacijos iš Sovietų Sąjungos reikalu.

Maskva laikosi nusistatymo, kad 1958 m. balandžio mėn. susitarimu nustatytas terminas repatriacijos pareiškimams įteikti yra jau pasibaigęs, bet vokiečiai laiko tai nesvarbiu formalumu, kuris repatriacijos tolimesnio vykdymo neturėtų sutrukdyti.

Vokiečiai Sovietų Sąjungoje esančius savo tautiečius skirsto į tris grupes. Pirmąją grupę sudaro tie, kurie jau karo prasidėjimo momentu — 1941 m. birželio 22 d. — buvo Vokietijos piliečiai. Tokių dar esą Sovietų Sąj. apie 10.000. Antrąsias dvi grupes sudaro asmenys, kurie Vokietijos pilietybę įsigijo karo metu arba pagal abiejų valstybių sutartis prieš karo pradžią buvo pripažinti Sovietų Sąj. gyventojais. (Į šią pastarąją grupę, turbūt, priskiriami ir Pabaltijo vokiečiai. 1939 m. rugpiūčio - rugsėjo mėn. susitarimais Pabaltijys kaip tik buvo pripažintas Sovietų Sąjungai). Išviso Sovietų Sąjungoje, jos pačios duomenimis, dar esą 1.600.000 vokiečių. Repatriacijos pareiškimus įteikusių yra apie 90.000. Didžioji jų dalis su savo šeimos nariais Vakaruose esą nesimatę bent po 15 metų. Jų repatriavimas vyksta labai lėtai. Nuo 1958 m. balandžio mėn. išviso tėra atvykę vos 13.272 asmenys. Adenaueris tad ir kreipėsi į Chruščiovą, prašydamas repatriaciją paspartinti.

PAGALIAU!

Turėsite galimybę žiūrėti

KINO FILMŲ TEATRUOSE SEKMADIENIAIS

BALSUODAMI

TAIP

GRUODŽIO 5 DIENĄ

BALSUOKITE UŽ

George BEN

Aldermanu

— Daugiau veiksmo ir maižau kalbų Taryboje.
— Neatidėliojant pradėti naujos rotušės statybą.
— Neatidėliojant paskubinti požeminį susisiekimą.
— Geriau sutvarkyti parkus poilsiui.
— Daugiau tualetų vaikų žaidimų aikštėse.
— Neeikvoti visuomenės pinigų beisbolui.
— Peržiūrėti dujų ir elektros kainas.

RINKIMINĖ APYLINKĖ (Ward) 5

Kontrolierių taryboje Toronto gyventojams reikia veiklos vyro — drąsaus savo įsitikinimuose, vyro, kuris įveikė komunistų įsigalėjimą 4 apylinkėj ir dirbo kaip jos aldermanas 8 metus.

BALSUOKITE - JIS TARNAUS JUMS!

X | CHAMBERS, Francis

į kontrolierius.

Balsuokite perrinkdami burmistru

PHILLIPS

Phillips vadovaujant Torontas yra padaręs didžiausią pažangą gyvenimo sąlygų gerinime — VISŲ klasių miesto gyventojams — palyginus didesnę, kaip betkuris kitas miestas Amerikoje tuo pat laiku.
Daug svarbių projektų ir pagerinimų, kurie padarytų gyvenimą dar geresnį, reikalingi užbaigti.
Perrinkdami Nathan Phillips burmistru sekančiam terminui, pagelbėsite užtikrinti kompetetingo vadovavimo pastovumą. O tai reikalinga dabar, lygiai kaip buvo reikalinga anksčiau.

Užtikrinkite nuolatinę pažangą
Patikėdami vadovavimą išbandytam
PHILLIPS'ui.

Pavergtoje tėvynėje

Vilniaus svetainės — pavyzdys Sovietų Sąjungai. "Literaturnaja gazeta" neseniai išspausdino iliustruotą reportažą apie Vilniaus naująjį viešbutį ir naująsias kavines. Kai žmogus apsistojęs A. ir V. Nasvyčių suprojektuotame viešbutyje, jis aptinkąs su dideliu skoniu, jaukiai ir smagiai įrengtas salės ir kambarius. "Užeikite į betkurį kambarį ir jūs pamatysite tą naują, kas būdinga nūdieniam butui". Kavinė pirmajame aukšte taip pat maloniai nuteikianti. Mini ir "Literatų kavinę". "Sesupės" valgykla esanti irgi skoningai įrengta. "Vilniuje šiose kavinėse ir viešbutyje žmogus gali pamatyti tą buities grožį ir kultūrą, kurie turi ateiti į mūsų namus, į mūsų butus", rašo Maskvos laikraštis. E.

Lietuvos geležinkeliečiai laimėjo Sovietų Sąjungos pereinamąją raudoną ir vėliavą ir pirmą piniginę premiją už sėkmingą lenktyniavimą. Lietuvos Geležinkelių valdybos viršininkas jau kelintus metus yra G. Žemaitis. Anksčiau buvo rusas.

Standartiniai namai už 10.500 rublių — be medžiagų. Lietuvos spaudoje tilpo skelbimai, kad parduodami trijų kambarių su virtuve ir veranda namai (karkasinės konstrukcijos) po 10.500 rublių. Gyvenamasis plotas 37, 1 kv. m., naudingas plotas 51,4 kv. m. Veranda 12 kv. m. Visos medžiagos, sudarančios komplektą (šiferis, cementas, kokliai, stiklas, sausas gipso tinkas ir mineralinė vata) parduodamos už papildomą kainą. Naujoji kaina nustatyta nuo spalio 15 d. E.

Pasiaiškina dėl prakiurusio stogo. Vieną naujų namų gyventojai Kaune pasiskundė ir istaigose ir per laikraščius dėl įvairių tų namų trūkumų. Kai reikalas iškilo jau viešai, paliestos įstaigos ėmė viena po kitos aiškintis. Originaliausiai atsiliepė statybos valdybos nr. 10 viršininkas Borodulinas. Į skundus, kad namų stogas kiauras, jis atsiliepė trumpai ir sausai: "Namo nr. 118 stogas bus sutvarkytas, kai bus gautas reikalingos markės bitumas". Kol statybos valdybos viršininkas tos dangos gaus, stogas taip ir liks nesutvarkytas. E.

Ieško darbininkų ir Kėdainiams. Vyriausioji perkėlimo ir orgnizuoto darbininkų telkimo valdyba prie Lietuvos ministerių tarybos paskelbė, kad ji ieškanti darbininkų Kėdainių superfosfato statybai ir — Karelijos miško pramonės ūkyje bei Kustanajaus ir Akmolinskio sričių elevatorių bei malūnų statyboms. Apie tai, kad Kėdainiuose dabar pradeda dirbtinių trąšų ir kitų chemikalų fabriko statyba, Maskvos radijas paskelbė ir eilėje transliacijų į užsienius, pabrėždamas, kad, pastačius tą fabriką, Lietuva turėsianti stambiausią cheminę pramonę visame Pabaltijy. E.

Visokių visuomenės parazitų - spekuliantų, lėbautojų, kurie susirenką pagirtuokliauti vakarais specialiose vietose — esą daugybė, "Tiesoje" rašo Tamošius Kultuvė. Jis nupasakoja vieno spekulianto įdomius metodus. Štai esą vyksta šokiai. Jis ateina išsipustęs elegantiškiausiai, prieina prie kurio staliuko, prisistatydina Džeku ir siūlo pirkti parkerį ar kurią nors jo nešiojamą tualeto dalį, pvz. kaklaraištį, kojines ar ką kit. Jei kas perka, pvz. kaklaraištį, jis čia pat paima pinigus, nusirišęs atiduoda kaklaraištį ir išeina, o po kurio laiko vėl grįžta su kaklaraiščiu ir vėl vaikšto tarp staliukų siūlydamas jį pirkti arba užsakyti kam ko reikėtų. Tai esąs tulas Juozas Grigaitis, kuris taip pat važinėjąs su prekėmis ir po kitų miestų turgus.

Teisybė, kad tai parazitai, bet kaip tokie verslai įmanomi krašte, kur, pasak oficialios propagandos, visko esą. Tegul pabando kas nors tokią prekybą pvz. JAV arba Kanadoje. Policijos jiems sutvarkyti tikrai nereikės ir jie neparduos nei vieno kaklaraiščio.

Meška pasirodžiusi Daugų apylinkės Varčios miške. Ji įsibrovusi į Bakusiškių kaimo gyventojos Sarienės sodybą ir sudorojusi tris avflius. Kitą naktį meška Kiminų tarybiniame ūkyje papiovusi karvę. Iš kur meška atsibaičiusi, išaiškinti nepasisekę. Nei iš vieno artimesnio zoologijos sodo nepabėgo nei viena. Jai nušauti organizuojama medžioklė.

Apie Linkuvos ligoninę laiške iš Lietuvos rašo: "Ligoninė yra ant tos gatvės, kur nuo bažnyčios kelias eina į Joniškėlį, taigi ligoninė yra miesto pakraštyje ir jokio parko bei miško prie jos nėra. Dabar ligoninė yra sename name ir mūsų ligai yra tik 6 lovos, o daugiau toje pat ligoninėje guli apie 20 ligonių kitomis ligomis. Ant žiemos žada ligoninę perkelti į kitas patalpas ir ten mūsų ligai gydyti bus apie 20 lovų ..."

Partizanai dar nevisi išgaudyti. "Tiesoje" koresp. Miniota rašo, jog "Gadunavos" kolūky, Telšių rajone, partizanai slėpęsi kolūkio sandėlininko Šmukštos namuose po grindimis iškastoje slėptuvėje. Jų buvę 7. Vienas iš jų Albinas Ermonas neturėjęs kairės rankos didžiojo piršto. Kitas iš jų paminimas "Tiesoje" — Juozas Akavickas. Jie esą nužudę Antaną Milašių, senelį, skaityklos vedėją Vilką, krautuvės vedėją Praną Bagdoną, A. Milašiaus sūnų ir apylinkės pirmininką jaunuolį Praną Miltinį.

Beveik visi partizanai, esą, "gavo galą", bet Ermonas, kaip kalbą žmonės, kažkur tebesislapstąs. Jį betgi išduosiąs jo kairės rankos didžiojo piršto nebuvimas. Šmukšta atlikęs bausmę ir grįžęs į Gadunavą.

Fantastiški kurortiniai planai. "Tarybinė Klaipėda" 130 nr. pranešė apie fantastinius planus išplėsti pajūrinių kurortų rajoną iki pat Šilutės, Gargždų, Kretingos ir Darbėnų. Toje zonoje (viso 2.300 kv. klm. plote) būsią užveisti nauji miškai. Pamario kurortai turėsią du centrus: Palangą ir Nidą — 5-8 klm. į pietus nuo Smiltynės, Kuršių marių pakrantėje, išaugsiąs kurortinis Naglių miestelis. Toliau išsidėstysiąs Agilos kurortas. O Nidos, Preilos, Pervalkos ir Juodkrantės kurortai dar daugiau būsią išplėsti. E.

St. Gailienė Ylakių vaikų darželio mokytoja, išėjo į pensiją po 31 metų auklėjamojo darbo. Ji baigusi Telšių mokytojų seminariją 1929 m.

Leokadija Stoškienė, Jurbarko rajono, Kližių prad. mokyklos mokytoja, sulaukė 60 m. amžiaus.

DELHI, Ont.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS minėjimo proga KLB apylinkės valdyba lapkričio 26 d. 7.30 val. vak. Delhi vokiečių salėje ruošia paskutinį prieš adventą parengimą. Prašoma tautiečius gausiai atsilankyti. Programoje bus vaidinimas "Živilė", atliks Hamiltono "Aukuras", pulk. Giedraičio žodis, bufetas, loterija, šokiai ir t.t. Prašoma galimai punktualiau atvykti.

Apyl. valdyba.

Belleville, Ont

Korespondencijoje iš šio miesto "TŽ" Nr. 44, lapkričio 3 d., pasirašytoje Juozapo Zalatoriaus, yra įsibrovę keletas netikslumų, kuriuos norėčiau atitaisyti, nes, ypač gyvenantiems toliau nuo mūsų mažos lietuvių kolonijos, gausis iškreiptas vaizdas. Tokioje mažoje lietuvių salėje, kur tegyvena tik septynios lietuvių šeimos, dalyvavimas visų tautų rankdarbių meno parodoje Bellevillėje paruošiant lietuvių skyrių pareikalavo daug pastangų ir rūpesčio. Džiugu, kad lietuviai gražiai pasirodė ir reprezentavosi, tačiau negerai, kai nuopelnai priskiriami beveik vienai šeimai. Prie parodos lietuvių skyriaus surengimo prisidėjo ir dalyvavo taip pat E. Šeoirienė, kurios pavardė korespondencijoje išleista.

Toliau ten pat sielvartaujama dėl lietuvių kalbos, nes tėvai bruką anglų kalbą savo vaikams, čia p. Zalatorius augštai kelia tautiškumą, bet iš kitos pusės spaudai pateikdamas nuotraukas parinko lenkes, pozuojančias prie lietuvių skyriaus, nors parodoje dalyvavo ir daugiau iš mūsų kolonijos lietuvių su tautiniais drabužiais. Tokioje vietoje lenkių nuotraukos visai nesiderina.

Lietuvių skyrių šioje parodoje atstovavo ne Danguolė Zalatoriūtė, bet J. Naruševičienė ir E. Seirienė. Kuriam tikslui šioje mažoje lietuvių salėje sėti nesusipratimo sėklą, jeigu prie bendro darbo visi aktyviai prisideda?

Pr. Seirys.

Lake Simcoe
kuro alyvos ir burnerių aptarnavimas
Toronte. Lietuviškai kalbantieji klauskite
Betty Vaitiekunas WA 2-6181

MOHAWK Furniture Ltd.
2446-8 DANFORTH AVE. • Tel. OX. 9-4444, OX. 9-4224.

LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ

- Pilnas namų apstatymas baldais,
- Elektros reikmenys,
- Šaldytuvai,
- Virimo pečiai,
- Skalbimo mašinos,
- Vaikų baldai,
- Įvairūs kilimai ir kitkas.

Mainome senus naudotus baldus ir matracus, įvertindami juos augšta kaina.

DUODAME DIDELES NUOLAIDAS PERKANT NAUJUS.

PASKUTINIS PASILINKSMINIMAS PRIEŠ KALĖDAS!

Hamiltono LSK Kovas šį šeštadienį,

lapkričio 26 d. Knights of Columbus salėje (222 Queenston Rd.) rengia šiemet paskutinį

šokių vakarą

PROGRAMOJE: turtinga loterija, staliukai laimėjimui ir Arthur Murray studijos šokėjai. Pobūvy dalyvauja Čikagos sportininkai!

Pradžia 7 val. vak. Šokiams groja V. Babecko orkestras.

Valdyba.

Hamilton, Ont.

H. APYLINKĖS VISUOTINIS SUSIRINKIMAS šaukiamas gruodžio 11 d. 4 val. p.p. Lietuvių Namuose.

Susirinkimo dienotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Prezidiumo rinkimai,
3. Praeito susirinkimo protokolo skaitymas,
4. Valdybos pirmininko pranešimas,
5. Šalpos Fondo pranešimas,
6. Tautos Fondo pranešimas,
7. Vasario 16 gimnazijai remti komisijos pranešimas,
8. Revizijos komisijos pranešimas,
9. Diskusijos dėl pranešimų,
10. Apylinkės vykdomųjų organų arba rinkiminės komisijos rinkimai,
11. Klausimai ir sumanymai,
12. Susirinkimo uždarymas.

Nesusirinkus reikiamam narių skaičiui (kvorumui), susirinkimas atidedamas 1 val. vėliau ir po to susirinkimas bus laikomas teisėtu nežiūrint dalyvaujančių narių skaičiaus.

Bendruomenės valdyba maloniai prašo visų hamiltoniečių atlikti savo metinę pareigą dalyvaujant susirinkime, kad bendromis jėgomis galėtumėm aptarti ir išspręsti Bendruomenės problemas. Tad prašome rimčiau pagalvoti ir nepamiršti tos datos. **Apyl. valdyba.**

H. ATEITININKŲ BIBLIOTEKOS tvarkytojai prašo visų, kurie turi paėmę skaitymui knygų, šį sekmadienį, lapkričio 27 d. grąžinti metiniam patikrinimui. Biblioteka bus atidaryta po 10 val. ir 11 val. pamaldų.

HLN NARIAMS. Pranešame, kad 1960 m. gruodžio 4 d. 4 val. p.p. Hamiltono Lietuvių Namuose, 1292 King St. E., šaukiamas visuotinis LN narių akcininkų susirinkimas šia dienotvarke:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Susirinkimo pirmininko ir sekretoriaus rinkimas,
3. Praėjusio visuotinio LN narių susirinkimo protokolo skaitymas ir jo priėmimas,
4. Architekto inž. A. Tyliaus pranešimas apie projektuojamus Lietuvių Namlus,
5. Lietuvių Namams sklypo pirkimo ir esamųjų Lietuvių Namų pardavimo svarstymas,
6. Lietuvių Namų Akcinės Bendrovės kapitalo padidinimo svarstymas,
7. Klausimai ir sumanymai,
8. Susirinkimo uždarymas,

Labai prašome Tamstas šiame susirinkime dalyvauti. Negalėdami asmeniškai atvykti, malonėkite įgalioti kitą asmenį, panaudojant ir užpildant įgaliojimo formą. Nepilnamečius LN narius iki 18 m. amžiaus atstovauja jų tėvai arba globėjai. Akcininkas ar kitas asmuo negali turėti daugiau įgaliojimų, kaip 4% parduotų b-vės akcijų (įstatų 28 str.). Šiuo metu jų yra parduota apie 800, todėl narys negali imti daugiau įgaliojimų kaip 32-jų akcijų-šėrų.

Valdyba labai prašo Tamstas į šį susirinkimą pasikviesti draugus, gimines ir pažįstamus.

Tikėdamiesi visų narių skaitlingo dalyvavimo, mes iš anksto nuoširdžiai dėkojame! **HLN valdyba.**

HLN po $100 įnešė Motiejūnas Vladas, Kronas Balys, Stela Vegienė — hamiltoniečiai ir Vacys Saliklis iš Burlington. B. Kronas, vienas pirmųjų narių, dabar įrašė savo vienturtę dukrelę Dalią Patriciją. Iš viso savaitės bėgyje LN gavo $400.

Jau tik 8 narių tetrūksta iki 600-tojo. Įdomu, kas juo bus?

LN narių susirinkimas gruodžio 4 d. nuspręs sklypo pirkimą. Teigiamu atveju už jį gruodžio 31 d. reikės sumokėti dar $39.000 grynais ($1000 įmokėta užstato), tad LN v-ba labai prašo visų tautiečių stoti skaitlingiau nariais.

ALYVOS UŽSAKYMAI per LN Kultūros Fondą davė ir vis dar duoda gražių rezultatų. Šiuo būdu jau gauta virš $2.000. Spalio mėn. 18 tautiečių pratęsė savo namų apšildymui alyvos pirkimą iš Gillies-Guy ir už juos gauta po $5, išviso $90. LN v-ba nuoširdžiai dėkoja už penkines: J. Stungevičiui, J. Bajoriūnui, J. Pyragiui, J. Stanaičiui, K. Gudinskui, V. Dums, J. Staniui, J. Steibliui, S. Urbanavičiui, B. Šopiui N. Šniuoliui, J. Ordyniec, A. Vendašiui, E. Alšauskui, J. Didžbaliui, 1006 Cannon E., Z. Didžbaliui, Stoney Cree, A. Pusdešriui ir B. Orvidui. Maždaug tik penktadalis lietuvių namų savininkų užsako alyvą per LN ir jau susidaro tūkstančiai pajamų. Įsivaizduokime, jeigu visi Hamiltono ir apylinkių lietuviai šiuo būdu pirktų alyvą — kiek lėšų tektų Liet. Namams! Už naujai užsisakiusius alyvą, LN gauna komiso po $15, iš kurių $5 išmokama užsakytojui. Skambinkite šiuo reikalu St. Bakšiui JA. 9-4662.

JAUNŲJŲ MENININKŲ KONCERTAS jau šį sekmadienį, lapkričio 27 d. Lietuvių Namuose. Jį ruošia Vyt. Babecko Muzikos Saudija, talkininkaujant LN v-bai. Pusė pelno skiriama LN ir pusė šeštadieninei mokyklai. Visi jį paremkime mūsų skaitlingu dalyvavimu. Tai viena retų progų parodyti savajam jaunimui, kad juo įdomaujamės. Atsilankę į koncertą paremsime du didžiuosius liet. reikalus — lietuvišką mokyklą ir LN.

H. SKAUTAMS REMTI D-JOS V-BA savo posėdy lapkričio 14 d. nutarė šaukti liet. visuomenės susirinkimą gruodžio 10 d. 7 val. vak. parapijos salėje. Atsilankiusieji bus pavaišinti pyragaičiais ir kava. Susirinkimas rinks naują d-jos valdybą ir spręs kitas mūsų skautiškojo jaunimo problemas. Skautų eilėse yra anet 130, tad mūsų visų pareiga į šį susirinkimą atvykti.

Posėdyje skautams remti būrelių vadovai atsiskaitė už surinktas iš rėmėjų aukas, įteikdami iždo. A. Tumaičiui šias sumas: būr. Nr. 2, vad. Ig. Varno $23, būt. Nr. 3, Z. Orvido, $5, būr. Nr. 4, G. Breichmanienės, $35, būr. Nr. 5, H. Rimkevičiaus, $15.25, būr. Nr. 6, V. Navicko, $21. Viso $99.25.

D-jos v-ba nutarė ruošti sausio 14 d. šokių vakarą Hillcrest salėje. Bilietai bus platinami iš anksto, kad kuo daugiau tautiečių įtraukti į skautiškojo jaunimo rėmėjus.

Skautams Remti D-jos v-ba per pastaruosius du metus išsprendė vieną sunkiausių problemų — lėšų klausimą, ką eilėje posėdžių konstatavo patys skautų vadai. Jiems atkrito didelė finansinė našta ir liko daugiau laiko dirbti tiesioginį skautiškąjį darbą.

Sk. St.

PASKUTINĮ PASILINKSMINIMĄ PRIEŠ KALĖDAS rengia sporto klubas Kovas šį šeštadienį, lapkričio 26 d., Knights of Columbus salėje su įdomia programa, dalyvaujant Arthur Murray šokių studijos instruktoriams, kurie pademonstruos moderniuosius šokius. Be to, svečių tarpe, matysime ir 20 Čikagos sportininkų-kių (ach, tos gražioses Čikagos lietuvaitės!...), kurie prieš pietus susitiks su hamiltoniečiais tinklinyje ir krepšinyje.

Tad prisilaikydami lietuviškų papročių, šį šeštadienį visi privalome sportininkų šokiuose paimti gerą "avansą" keturioms savaitėms pirmyn, stipriai, stipriai prisišokti iki pat didžiųjų švenčių pradžios! Šokių pradžia 7 v.v. grojant V. Babecko orkestrui. **K. B.**

DRAMOS TEATRAS "AUKURAS" pradeda žiemos gastroles. Vasara prabėgo. Jos darbai ir rūpesčiai liko praeity. Ūkininkų derlius jau nuimtas ir jie gali lengviau atsikvėpti. Jie turi daugiau laisvalaikio ir pasirengę praleisti daugiau laiko lietuviškuose parengimuose.

Lapkričio 26 d. "Aukuras" išvyksta į Delhi, kur yra pakviestas išpildyti programą Žalgirio mūšio minėjime. Minėjimą rengia Delhi apylinkės valdyba vokiečių salėje.

"Aukuras" suvaidins Škėmos veikalo "Živilė" pirmą veiksmą. Tai yra veiksmas iš senovės lietuvių istorijos laikotarpio, kada vyko kovos su gudais. Čia aiškiai pavaizduotas tuometinis lietuviškos pilies vidaus gyvenimas, kuri randasi ant gudų sienos. Yra ir humoro, bet šis veikalas turi būti priskirtas prie realistinės tragedijos. Veikiantieji asmenys stipraus charakterio, stiprios valios, nepaisydami mirties pasiaukoja už savo idėjas. Veikale kliūtys didelės ir nenugalimos. Vėliau veikėjus ištinka katastrofa. Karo vadas Gluosnis negauna iš valdovo Živilės rankos ir nutaria atkeršyti. Vieną naktį, kai visi miega, jis per slaptą įėjimą įleidžia į pilį gudus. Gudai degina pilį, grobia turtus ir žudo gyventojus. Živilė susitinka išdaviką Gluosnį ir jį nuduria jo pačio durklu ir pati krinta ant žemės neišlaikiusi skausmo, nes mylėjo Gluosnį.

Taip baigiasi šis įdomus ir patrauklus, pilnas gyvumo, meilės ir kovų, dvelkiąs senovės lietuvių dvasia, veikalas. **E. P.**

VA VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Už didelę dovaną naujai klebonijai nuoširdžiai dėkoju parapijos komitetui: pirmininkui J. Kšivickui, V. Kažemėkui, K. Norkui, K. Meškauskui, L. Klevui, K. Simaičiui, E. Sudikui, E. Lengnikui.

Pereitame "Tėviškės Žiburių" numeryje įvyko klaida — parapijos komiteto sudėty buvo praleista komiteto nario V. Kažemėko pavardė, dėl ko aš labai apgailestauju ir p. V. Kažemėką labai atsiprašau. Šia proga noriu dar kartą padėkoti V. Kažemėkui už didelę paramą statant naują kleboniją ir už gausias aukas.

KAT. MOT. DRAUGIJOS narė M. Vaitonienė atsiprašau už klaidą, kuri buvo pereitame "TŽ" numeryje — vietoje M. Vaitonienė buvo parašyta Vaidotienė.

ŠV. REKOLEKCIJOS ĮVYKS lapkričio 28 d. — gruodžio 4 d. Jas praves Tėvas J. Kidykas, SJ, iš Čikagos. Rekolekcijos baigsis 40 valandų atlaidais. Prašome labai skaitlingai dalyvauti. **Parapijos klebonas.**

AT-KŲ 50 METŲ JUBILĖJAUS MINĖJIMO šventė Hamiltone pradėta lapkričio 12 d. šeštadienį, 6 val. vak. paskaita svečio iš Toronto V. Birietos "Mūsų tautiniai uždaviniai tremtyje", pasinaudojant dr. J. Girniaus mintimis. Laisvės netekimas dar nereiškia tautos mirties. Tauta yra daugiau negu valstybė. Kol būsime lietuviais, tol Lietuva bus gyva. Krikščioniška pasaulėžiūra at-kų tautinio išlikimo laidas. Istorinį veiksmą nereginai kreipia nepramatomoji dieviška ranka. "Ateiti regim tėvynės laimingą, šviečia mums kryžius ant mūs vėliavos"— šiais at-kų himno žodžiais baigė paskaitininkas. Po to 7 val. vak. bažnyčioje buvo kalbamas rožančius ir giedama Libera už visus mirusius at-kus.

Sekmadienį, lapkr. 13 d., 11 val. pamaldos Aušros Vartų parapijos bažnyčioje ir bendra šv. Komunija. Šv. Mišias atnašavo svečias iš Čikagos kun. J. Kidykas, SJ, At-kų Fed. dvasios vadas. Savo pamoksle svečias pabrėžė ištikimybę Kristui ir tautai nežiūrint viliojimų: turto, gėrio, jėgos; nežiūrint vargo ir skurdo; reikia aukos, aukos! Dabar esame sunkesnėse sąlygose negu prieš 50 metų, kada gimė at-kai. Priespauda iššaukia pasipriešinimą, o čia aplinkos medžiaginis gėris grąsina mums ištižimu...

Po pamaldų parapijos salėje buvo bendri pietūs. Buvo atvykęs būrys at-kų iš Toronto ir Rochesterio. Sveikino jaunučių dv. vadas kun. V. Poimanskis, šeštad. mokyklos vedėjas, iš Rochesterio, sporto atstovas, org-jų atstovai. Ilgesnį žodelį tarė iš Toronto sendraugių pirm. St. Juozapavičius.

3 val. p.p. buvo minėjimas - akademija. Pradėta at-kų himnu. Toliau sekė sveikinimai: Ham. kuopos dvasios vado kun. dr. J. Tadarausko, PLB pirmininko J. Matulionio, Ham. B-nės pirm. G. Skripkutės, par. komiteto pirm. J. Kšivicko ir Ham. org-jų atstovų. Po to svečio iš Detroito dr. A. Damušio paskaita. Ateitininkai užsibrėžę sau tikslą artinti tarpą tarp idealo — paties Kristaus ir žmogaus. Idealo meilė, dorinis jautrumas, protinis gyvumas ir tobulėjimas — pagal prof. St. Šalkauskį, turi reikštis kiekvieno at-ko gyvenime. Dabar ypač svarbu ugdyti jaunuomenėje karžygiškumą, o šeimos turi atsispirti blogiui, kuris skverbiasi iš šalies, iš materializmu ir ateizmu persunktos aplinkos. Kultūra augštesnė už prigimtį ir religija augštesnė už kultūrą. Religija — kurioje ir per kurią reiškiasi žmogaus asmenybė.

Po trumpos pertraukos — meninė dalis. Iš Hamiltono V. Beniušis pagrojo akordeonu, A. Orvidas padeklamavo iš "Anykščių šilelio" ir Gasiūnaitė paskambino pianu. Iš Toronto V. Sakalauskaitė paskambino pianu, jaunučiai sudainavo "4 beatnikai" ir jaunutės "Trys vilkai", akompanuojant T. Rafaeliui, OFM, Iš Rochesterio R. Obelis paskambino pianu ir grupė išpildė dainų ir poezijos pynę — patriotinį montažą. Iškilmingas aktas buvo baigtas Tautos himnu. Vėliau sekė laisvas pobūvis.

At-kai ir svečiai skirstėsi atsigaivinę dvasia ir pasiryžę šarvuotis giliu tikėjimu, dirbti, kovoti dėl Lietuvos.

Vaidilutė.

VENUS

GĖLĖS VISOKIOMS PROGOMS — vestuvėms, gimtadieniams, laidotuvėms ir t.t.
Pristatome į namus. Kalbame lietuviškai.
Tel. LE. 4-4645, po 6 v. v. tel. LE. 3-4037
231 RONCESVALLES AVE.

Taupyk ir skolinkis Bankelyje "Talka"

Išduodamos paskolos iki $3.000, morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.

DARBO DIENOS: pirmadieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais 9-12 val. ryto; antradieniais ir penktadieniais 9-12 val. ryto ir 5-8 val. vakare, MINDEN BUILDING, 20 KING ST. E., ROOM 13, notaro A. Liudžiaus įstaigoje II augšte. TEL. JA. 7-5575.

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

BALFo X JUBILĖJINIS SEIMAS bus Čikagoje lapkričio 25-27 d.d. Jaunimo centre.

WALTER RASK - RASČIAUSKAS, žinomas kelionių biuro savininkas, kuris Lietuvoje, Vilniuje, lankėsi šių metų pavasarį, lapkričio pradžioje nuvykęs į Maskvą, vėl aplankė ir Vilnių.

IŠ LIETUVOS lapkričio 7 d. atskrido Prano Grušo - Grušausko žmona Marija ir duktė Milda, 18 metų.

Pranas Grušas, Lietuvoje buvęs mokytojas, Vokietijoje ir JAV studijavęs ir baigęs matematiką, anksčiau gyvenęs Brooklyne, paskiau dirbęs Syracuse, N.Y., dabar dirba IMB bendrovėje Vašingtone, o šeimai atvykstant buvo komandiruotėje San Jose, Calif., iš kur buvo atvykęs šeimos pasitikti į Niujorką. Jo žmona paskutiniu laiku mokytojavo Vievyje. Leidimo joms išvykti Grušas rūpinosi per advokatą, kuris buvo kreipęsis į viceprez. Nixoną, kai tas vyko į Maskvą. Iš Niujorko visa šeima kitą dieną išskrido į Kaliforniją.

EDMUNDAS BARTKEVIČIUS, buvęs mokytojas, mirė Woodhaven, N.Y., lapkričio 14 d. Liko našlė žmona Juzė, dukros Nijolė ir Danutė ir sūnus Algis Romoje klierikas.

D. Britanija

LIETUVIŲ NAMŲ B-VĖ Londone atsidūrė kritiškoje padėty. Lapkričio 27 d. reikia grąžinti paskolą £ 13.500. Bendrovė ieškojo naujos paskolos. Kadangi veikią kreditų suvaržymai neleidžia tokios sumos gauti bankuose bei statybos bendrovėse, tad L. Namų b-vė buvo pasirūpinusi paskolą iš privačių biznierių, kurie betgi pažadą paskutinį momentą atšaukė. Tada LN b-vė lapkričio 3 d. paskelbė atsišaukimą į lietuvius, prašydama gelbėti LN bendrovę ir paskolinti pinigų, už kuriuos bus mokama 6%. Jau anksčiau nemažai lietuvių buvo pasižadėję pinigų paskolinti. Dabar jie prašomi pinigus pasiųsti, o tie, kurie pasižadėjimų nebuvo prisiuntę, prašomi taip pat prisidėti.

Jei iki lapkričio 27 d. nepasisekų sudaryti reikiamos sumos, LN bendrovė atsidurtų skolintojų malonėje, kurie galėtų net paskelbti varžytynes LN bendrovės turto skoloms sumokėti.

A.A. JONAS JUCIUS mirė spalio 11 d. Bradfordo St. Luke ligoninėje, sulaukęs 58 m. Palaidotas spalio 15 d. iš St. Ann's bažnyčios. Gedulingas pamaldas atlaikė kun. J. Kuzmickis.

Jucius Anglijoje kurį laiką dirbo žemės ūkyje, gyvendamas Tadcasterio vyrų stovykloje. Bradforde gyveno pas P. Rimonį, kuris pasirūpino ir laidotuvėmis.

Vokietija

VADOVAUJANČIŲ INSTITUCIJŲ vadovų Vokietijoje bendras pasitarimas įvyko lapkričio 16 d. Vasario 16 d. gimnazijos salėje Huettenfelde. Buvo tariamasi Vokietijos lietuvių bendromeniniais ir visuomeniniais reikalais, Vasario 16 dienos Nepriklausomybės šventės minėjimo ir kitais aktualiais gyvenamojo laikotarpio klausimais. E.

Į VECHTOS SENELIŲ PRIEGLAUDĄ gali būti priimti lietuviai iš visos Vokietijos. Sąlyga: turi būti seni arba žmonės reikalingi globos. Jie turi patys apsimokėti arba už juos valdžia apmokėti po 6 DM., o už ligonius — po 7,75 DM. dienai. Ši senelių prieglauda yra naujai pastatyta. Ją aptarnauja vienuolės seselės iš Rytprūsių. Prieglauda pasižymi didele švara, patogumais, jaukia krikščioniška dvasia. Dabartiniu metu yra ten apie 40 lietuvių senelių, kurie yra labai patenkinti galėdami tikrai gražiai laukti savo gyvenimo saulėleidžio.

Kas antrą sekmadienį čia laiko pamaldas lietuvis kunigas.

DR. A. VABALAS, po karo apsigyvenęs Venezueloje, gydymosi ir biznio reikalais buvo kuriam laikui atvykęs į Vokietiją. Gydėsi Tuebingeno klinikoje. Tąja proga apsilankė ir VLIKo Vykd. Taryboje bei ELTOJE Reutlingene. Dr. A. Vabalas, Barquisimeto mieste verčiasi bizniu ir turi nuosavą dirbtuvę su 12 darbininkų. Kaikurias prekes importuoja ir iš Vokietijos. Lapkričio 12 d. dr. Vabalas vėl išvyko į Venezuelą. E.

SUDBURY, Ont.

PIRMOSIOMS SNAIGĖMS KRINTANT. Baltos, malonios snaigės taip netikėtai priminė, kad jau laikas atsisveikinti su karštąja vasaros saule, palikti malonias vasarvietes, ežerus su išgudrėjusiomis žuvimis, kurios nelabai noriai kibo ant meškerės kabliukų, ir grįžti pastoviau apsigyventi miesto dulkėse bei dūmų sūkuriuose.

Gamtos ir sporto mėgėjai nevisi noromis grįžta į miesto gyvenimą, ypač medžiotojai dar darbuojasi sušilę. B. Dūda padedant P. Gurkliui ir Kraujaliui nušovė du mūsus-briedžius, bet kaip girdėti, vieno, dėl susidariusių aplinkybių negalėjo paimti. Vėl vienas briedžio ragų suvenyras padidins B. Dūdos jau nemažą medžioklinę kolekciją.

Sudburio, taip pat kitų vietovių, k.a. Toronto, Hamiltono, lietuviai medžiotojai, ginkluoti šautuvais ir amunicijos maišais siaučia Sudburio apylinkės miškuose ieškodami kiškių, kurapkų, stirnų, na ... ir mūsų-briedžių, bet nevisiems laimė nusišypso.

Lietuviškame "Birštone" prie French River krantų be Krivickų, Gabrėnų vasarnamių, paskutinėmis rudens savaitėmis išdygo dar naujas Venskevičių vasarnamis.

INCO OFICIALIAI PRANEŠĖ, kad ligi 1963 m. bus pastatytas už $50 milijonų didelis geležies perdirbimo fabrikas — "Iron Plant", kuris pareikalaus daug darbininkų. Šiuo laiku lietuvių bedarbių nėra, visi turi geras darbo sąlygas ir gerus atlyginimus.

VACYS STEPŠYS IR STASYS TOLVAIŠA, gavę nors ir vėlyvas 5 savaičių atostogas, vietoje pamatyti Amerikos ar Meksikos viliojančias vasarvietes, aplankyti naktinius pasaulinio masto klubus, sėdo į "jet" lėktuvą ir per keliolika valandų atsidūrė neturtingame, tyliame ir ramiame Šiaurės Kvebeke. Ten nerado vasarviečių, blizgančių automobilių, bet tik purvinus kelius, arkliais traukiamus vežimus, samanotas bakūžes, pakelėse kryžius ir lietuviškas, malonias širdis bei ... vedybas. Grįžo linksmi, patenkinti, bet su rūpesčiu, kaip greičiau sudaryti dokumentus ir parsivežti mylimas žmonas.

SAVI PAS SAVUS... Montrealiečiai R. Mačiukas, kuris turi įvairių drabužių siuvyklą 81 Zotique St., E., Montrealyje, ir Morkūnas buvo atvykę į Sudbury, kaip geri siuvėjai čia rado daug paramos. Sudburio lietuviai užsisakė daug žieminių ir vasarinių drabužių. Kas turėjo pas juos užsakymus anksčiau, kaina, darbu ir patarnavimu yra patenkinti.

KANKLININKAS. Senoji emigracija Petrą Semežį atbloškė į tolimą Kanados šiaurę. Tėvynėje jis mėgo kankles ir jų muziką ir mokinosi skambinti. Svetimame krašte nei kanklių, nei gaidų jų muzikai nerado. Taip ir slinko laikas viską nešdamas užmarštin, išskyrus kankles ir jų muziką. Netikėtai krautuvėje susirado citrą, ją perstygavo ir perdirbo į kankles, bet ... neužilgo gavo iš tėvynės tikrų kanklių. Pasikvietęs jaunimą dirbo, juos mokino ir rezultate turime gražų būrelį kanklininkų, kurių dėka, Semežiui vadovaujant, per lietuviškus subuvimus, minėjimus meninėse dalyse girdime taip širdžiai mieluš kanklių garsus.

Kanklių muziką pamilę ir gabūs mokiniai yra: R. Jakubonytė, V. ir D. Jasiūnaitės, Skvirečkaitė ir Baltutis. Palinkėkime nesustoti pusiaukelyje, tobulėti ir kanklių muzikos garsus nešti į toli nuo tėvynės esančių lietuvių širdis.

VIENINGUMO KELIU. Jau keltas mėnesių per lietuviškas pamaldas Krist the King bažnyčios salėje girdime puikią vargonų muziką. Dėka lietuvių solidarumui, nežiūrint partinių, pasaulėžiūrinių skirtumų ir kun. A. Sabo energijos, šis nors kuklus paminklas — vargonai taps lietuviško vieningumo simboliu.

Kol aukų vajus tebevyksta, pilnos išlaidos dar nežinomos, bet neatrodo tiek, kiek įkainavo "Draugas" (nr. nepamenu) — $12.000. Atrodo, kad redakcija padarė klaidą, nors ligi šiol atitaisant negirdėti. **J. Kručas.**

LIETUVIAI IŠ SUVALKŲ TRIKAMPIO. Čia vienas kitas mūsų tautietis vedė ir nelietuvęs, tačiau vedusieji lietuvės jaučiasi aplamai laimingesni. Visa bėda, kad pas mus lietuvaičių žymiai mažiau negu vyrų. Mūsų vienguingių akys pradėjo krypti Suvalkų trikampio link. Pirmuosius kelius pramynė M. Pranckūnas, o jį pasekė ki

Lietuva I pasaulinio karo pabaigoje

MASKVA PRAVERIA LANGĄ Į EUROPĄ

Anglas Carr rašo plačią Sovietų Sąjungos istoriją, kurios trečiame tome "The Bolshevik Revolution" (1953 m.) nesyki kalbama ir apie Lietuvą. Jau iš kito anglo veikalo (John. W. Bennetto "Brest Litovsk: The Forgotten Peace") patirtiame Lietuvos vaidmenį vokiečių-bolševikų taikos derybų metu Lietuvos Brastoje (1917 m. gruodis - 1918 m. kovas). Vokiečiai tada (ypač generalinio štabo viršininko Ludendorfo užsispyrimu) parodė griežto nenoro sugrąžinti Rusijos imperijai Lietuvą, Kuršą ir Lenkiją (18 gubernijų, kaip bolševikų istorikas Pokrovskis aimanavo). Vokietijos užsienio reikalų ministeris Kuehlmanas vėliau sakė, šiuo nenoru Vokietija netekusi simpatijų neutraliuose kraštuose ir pakursčiusi Alijantų ryžtą kariauti iki paskutinių. Tą patį manė ir Badeno kunigaikštis Max, kaip rodo jo atsiminimai. Šis vokiečių nenoras, betgi, sutapo su lietuvių, latvių, estų nenoru sugrįžti rusų imperijon. Aišku, lietuviai ir jų kaimynai, taip pat, nenorėjo nei peršamos "federacijos" su Vokietija, nei "amžinais saitais" su ja susisieti.

1918 m. rugpiūčio 27 d. bolševikai patylomis su vokiečiais pasirašė tris sutartis papildančias Brastos sutartį. Vienoje jų atsisakė suverenumo teisių Estijai ir Latvijai už vokiečių prižadą sugrąžinti jiems Gudiją. Rusai, tačiau, išsiderėjo teisę reikalauti "išėjimo į Baltiją per Taliną, Rygą ir Liepoją".

Maskvoje 1919 m. kovo mėn. įvyko pirmasis Kominterno seimas, kuriame dalyvavo 50 atstovų (35 iš 19 nerusiškų kraštų). Jų tarpe ir "Lietuvos, Latvijos ir Estijos" atstovas. Gaila, Carr jo neįvardina.

1919 m. rugsėjo mėn. Maskva pradėjo taikos derybas su Estija, tačiau estai netrukus jas nutraukė, pareikšdami nesirašysią taikos sutarties su bolševikais, jei sykiu nesirašys Lietuva ir Latvija. Carr spėja, tai padarę anglų spaudimu, Judeničo kryžiaus karo prieš bolševikus išvakarėse. (Documents on British Foreign Policy, 1919-1939, First Series, t. III, 1949, p. 554). Rugsėjo 16 d. anglų vyriausybė įteikusi skubotą prašymą estų ir latvių vyriausybėms nedaryti taikos žygių su Maskva. Dviems dienoms praslinkus, estų užs. reik. ministeris pranešė anglų atstovui Taline, kad ministerių kabinetas nusprendęs " nesirašyti taikos", jei anglų vyriausybė nepritartų, tačiau "pabrėžė reikalą deryboms linkti, kad apraminti visuomenės nuotaikas". (p. 558). Kiti estų ir latvių vyriausybių raštai (pp. 562-564) polinkį deryboms tais pačiais motyvais grindžia. Todėl anglų vyriausybė rugsėjo 25 d. Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyriausybėms pranešė, kad "neturinti teisės kuo nors varžyti Pabaltijo kraštų iniciatyvos laisvę". Esą joms vienoms "priklauso laisvai nuspręsti, kada ir kokių susitarimų siekti su Sovietų vyriausybe".

Judeničui žygį spalio mėn. pralaimėjus, estų-sovietų sanykiams atėjo krizė. Trockis norėjo, kad raudonoji armija sumuštus Judeničo pulkus vytųsi Estijon, bet Čičerinas įrodinėjo, jog sovietų kariuomenės pasirodymas Estijos žemėje tik "sukiršintų liberalus ir nuosaikiuosius konservatus Anglijoje bei patarnautų Churchillio planams nugriauti bolševizmą". Todėl raudonajai armijai įsakyta sustoti, tik estų vyriausybė įspėta nuginkluoti visas jos teritorijoje pasirodančias Judeničo pajėgas. Gruodžio 2 d. Tailne vėl pradėtos taikos derybos. Rusų delegacijai vadovavo Krasinas. Straipsny žurnale "Voprosy viešnei torgovli" jis vėliau (1928 m.) pasakojo: "Estija mums buvo pirmas pavykęs praveri langas į Europą".

LANGAS PASIRODO PERSIAURAS

Prekybai su Vakarų Europa Sovietams būtini arba savi, arba neutralūs, draugingi uostai. Pabaltijy būtų naudingi Talinas, Ryga ir Liepoja. Nuslėpę norus vėl Pabaltijo kraštus pavergti, rusai su estais varė taikos derybas sklandžiai, be didelių užkliuvimų: 1920 m. vasario 20 d. sutartis buvo paruošta ir pasirašyta. Įdomu, kelios dienos prieš tai Anglijos premjeras Lloyd George tiesmukai patarė Lenkijos premjerui, taip pat, siekti taikos su SS. Trimis savaitėmis vėliau, Londone posėdžiavusi Vyriausioji Alijantų Taryba pareiškė: "Jei Rusijos pasieniais gyvenančios tautos patarimų klausytų, Alijantai nesiimtų atsakomybės patarti karą prieš bolševikus tęsti, nes jis, gali būti, nebūtų jų interesams naudingas". (Foreign Relations of the United States, 1920, t. III, 1936, p. 647).

Leninas apie sutartį su Estija pareiškęs: "Taigi pravėrėme langą į Europą: išnaudokime jį tiek plačiai, kiek galime". (Raštai, t. XXV, p. 21 ir 27). Netrukus praverti langai taikos sutartimis su Lietuva, Latvija ir Lenkija. Carr sprendžia: Lenkijai buvo atiduota gana didokas gudų apgyventas kraštas (ir ukrainiečių), be to, leista juosta atskirti Lietuvą nuo SS, nukertant vieną galimų sausžemio kelių į Vokietiją. Sutartys su Lietuva ir Latvija buvo naudingos prekybai, nors Maskva ir neturėjo ko parduoti".

Pabaltijo langai pasiliko mažai išnaudoti, Lenino patarimų nežiūrint, nes netrukus prasivėrė platesnis ir svaresnis langas: bolševikų bendradarbiavimas su atgimusiu vokiečių Reichsweru (generaliniu štabu).

1919 metų pavasariui artėjant, Maskvoje džiuvo viltys, kad Vokietijoje kilsianti raudona revoliucija, bet Vakaruose nenyko viltis bolševikus iškrapštyti iš Rusijos. Šias viltis vokiečiai kurstė norėdami palaikyti savo demobilizuojamos kaizerio armijos likučius Pabaltijy. Vadu iškilo gen. von der Golcas, kuris 1918 m. pavasarį buvo atvykęs Suomijon padėti "baltiesiems" nugalėti rusams pataikaujančius suomių raudonuosius. Alijantų politika karo pabaigoje, nors nemėgo vokiškojo militarizmo, nemėgo ir rusiškojo bolševizmo. Todėl dvylika paliaubų punktų (1918 m. lapkričio 11 d.) Vokietijai įsakyta iš okupuotų Rusijos kraštų išeiti tik tada, kada "Alijantai nuspręs, jog atėjo tinkama valanda, atsižvelgiant į minėtų kraštų vidaus padėtį". Panaši mintis pakartota ir Versalės sutarties punkte 433, nors sutartį pasirašant, įsakymas vokiečiams iš Pabaltijo išsikraustyti jau buvo duotas.

(Bus daugiau)

Varšuva. — Šiuo metu 1300 lenkų specializuojasi vakarų pasaulio universitetuose. Daugumas jų yra išvykę pasikeitimo principu, o kiti turi įvairių fondų stipendijas.

Šv. Jono Krikštytojo parapijos Toronte jaunimo choras. Viduryje choro vedėjas kun. B. Pacevičius.

NAUJOS KNYGOS

A. RINKŪNAS, KREGŽDUTĖ, III dalis, II laida. Skaitymai ir tėvynės pažinimas penktiesiems ir šeštiesiems mokslo metams. Priede metodinės pastabos, žodynėlis ir Lietuvos žemėlapis. Viršelis ir iliustracijos dail. T. Valiaus. Spaudos bendrovė "Žiburiai", Toronto, Ont., Canada, 1960 m., 276 psl. Kaina nepažymėta.

Žinomo pedagogo Ant. Rinkūno vadovėliai "Kregždutė" besidomintiems lietuviškąja išeivijos mokykla jau labai gerai pažįstami. Tai labai gausiai mokykloje vartojami vadovėliai nuo pat pirmųjų mokslo metų. Be abejonės, jie naudojami taip pat tėvų, kurie su šeimomis gyvendami tarp svetimųjų, kur lietuviškos mokyklos nėra, patys ryžtasi savo vaikus pramokyti lietuviško skaitymo, rašto ir suteikti jiems daugiau žinių apie Lietuvą, jos praeitį ir t.t. Kalbamoji knyga yra skirta dviems mokslo metams — penktiems ir šeštiems — mokant lietuviško skaitymo ir tėvynės pažinimo.

Autorius į tėvynės pažinimą vaikus veda per kelionę. Apie Lietuvą pasakoja nepriklausomos Lietuvos laikais ją lankiusių Amerikos lietuvių šeimų vaikai. Su tėvais nuvykę į Lietuvą, jie keliauja per kraštą lankydami savo gimines bei įžymybes ir papasakoja savo tų kelionių įspūdžius bei patyrimus. Aplankę kurią vietovę, jie nupasakoja jos geografines savybes, jos praeitį, primena istorinius įvykius, susijusius su ta vietove, žymiuosius žmones ten gyvenusius ar gimusius ir t.t. Randa progos autorius papasakoti tų vaikų lūpomis ir apie Lietuvos augmeniją bei gyvūniją ir kitokias gamtines savybes. Tuo būdu žinių pateikiama labai daug. Autorius yra labai taupus žodžiams ir kiekviename puslapy labai daug ką paliečia, gal būt, net perdaug apsunkindamas vaiko dėmesį. Jei jaunuolis visa tai tinkamai perprastų ir atsimintų, jis tikrai daug žinotų apie savo tėvų kraštą.

Mūsų dabartinė šeštadieninė mokykla ne visur dirba vienodose sąlygose. Dėl to ir visoms lygiai tinkamą vadovėlį paruošti yra beveik neįmanoma. Suprantama, kad ir "Kregždutė" negali būti visoms mokykloms lygiai tinkama. Mūsų sąlygose kitos išeities nėra, kaip mokytojui vadovėlio pateikiamą medžiagą pritaikyti savo sąlygoms. Nuo mokytojo daug priklausys, kaip mokiniai pajėgs tą visą medžiagą pasisavinti. Kad mokytojui būtų lengviau, autorius yra prie skyrelių pateikęs eilę klausimų bei pratimams uždavinėlių, o vadovėlio gale yra surašęs savo metodines pastabas, savojo metodo paaiškinimus. Jo ypatingai akcentuojamas principas derintis prie mokinių angliškoje mokykloje įprastos mokymosi tvarkos, prie šio krašto mokyklų metodų.

Po tėvynės pažinimo skyrių, pasibaigiančių 152 psl., prasideda antroji vadovėlio dalis — skaitymai. Tai lietuviškų autorių raštų ištraukos — prozos ir poezijos. Turint galvoje, kad svetur augančiam vaikui daug kas jau sunkiai suprantama, prie atskirų skaitymų, o taip pat vadovėlio gale, pridėti retesnių žodžių paaiškinamieji žodynėliai, o taip pat nemažai su tekstu surištų iliustracijų, tekstą vaizdais paaiškinančių.

Yra ir Lietuvos žemėlapis, paruoštas Vitaliaus M.

Redakcijai prisiųsta

Inž. V. Žemakis, Sienų klausimu srity tarp Baltijos ir Juodųjų jūrų su 5 žemėlapiais, santrauka bei paaiškinimai anglų kalboje. Politinių išeivių 1945-46 m. (UNNRA stovyklose Vokietijoje) diskusijos ir nutarimai apie vokiečių-lenkų-lietuvių-baltgudžių ir ukrainų tarpusaves politines sienas. Chicago 1960. Išleista autoriaus lėšomis — paminėti 550 m. sukaktį nuo lemtingo visai šiai sričiai Žalgirio - Griunvaldo mūšio (1410 m. liepos 15 d.), 122 psl.

Vitalija Bogutaitė, Veidrodis jūros dugne. Eilėraščiai. Išleido "Ateitis", 1960, Spaudė pranciškonų spaustuvė Brooklyne, 58 psl. Kaina nepažymėta.

Ateitininkų Vadovas, parengė Stasys Yla. Išleido Ateitininkų Federacija prel. Konstantino A. Vasio lėšomis Ateitininkų sukakties 1910-1960 metais. Spaudė Immaculata Press, Putnam, Conn. 478 psl. Kaina nepažymėta.

Eglutė, 1960 m. lapkritis, Nr. 9, 32 psl.

Otava. — Džiovininkų Kanadoje dabar yra 9.262, t.y. 14% mažiau kaip 1958 m. ir 32% mažiau kaip 1953 m. 1958 m. džiova mirė 6 nuo 100.000, o 1959 m. jau tik 5.5.

KULTŪROS IR KNYGŲ PASAULYJE

ADOMO GALDIKO PARODA ATIDAROMA lapkričio 27 Almaus Galerijoje, Great Necke, prie Niujorko. Dailininkas, kuris dailę studijavo Petersburge, Rusijoj, Prancūzijoj, Vokietijoj, Italijoj ir Švedijoj, yra vienas iš laisvosios Lietuvos dailės pionierių, išugdžiusių tiek stiprių menininkų. Jis gyvena ir vis įtemptai dirba Brooklyne, Niujorke. Šiuo metu dalyvauja visoj eilėj parodų.

ALGIRDO LANDSBERGIO DRAMA anglų kalba "Five Poles in the Market Place", po eilės pasikeitimų, pataisymų, užtęsimo pasirodys šiais metais Niujorke ir Čikagoje beveik tuo pačiu metu dviejuose amerikiečių teatruose.

JONAS IR ADOLFAS MEKAI, su nepaprastu užsidegimu ir pasiryžimu pradėję, šiomis dieonmis baigia sukti savo pirmąjį filmą. Premjera numatoma po kelių mėnesių.

PASAULIO LIETUVIŲ KATALIKIŲ ORGANIZACIJŲ SĄJ. CENTRO VALDYBA lapkričio 6 d. Niujorke posėdžiavo. Dalyvavo M. Galdikienė, dr. N. Bražėnaitė, dr. A. Šlepetytė, G. Kaneb ir B. Venskuvienė — PLKOS atstovė prie Pasaulio Katalikių Moterų Orgnizacijos Unijos — UMOFC, — atvykusi iš Paryžiaus. Svarstyti einamieji reikalai: PLKOS įgaliotinių paskyrimas JAV lietuvių katalikių moterų veiklos centruose, spaudos ir informacijos klausimai, PLKOS įstatų papildymas, Centro Valdybos praplėtimo klausimai ir kt. B. Venskuvienė—Pasaulio Katalikių Moterų Organizacijų Unijos Vykdomojo komiteto narė, padarė platų pranešimą apie tarptautinę katalikių moterų veiklą ir apie būsimą pasaulinį katalikių moterų kongresą, kuris įvyks 1961 m. gegužės mėn. Romoje. Aptarta lietuvių katalikių moterų delegacijos sudėtis. Pageidaujama, kad lietuvės jame plačiai pasireikštų. Šiuo klausimu bus išsamiai painformuotos visos lietuvių katalikių moterų organizacijos.

DAILININKO PRANO (GAILIAUS) PARODA lapkričio 11 d. atidaryta Tautų susitikimo namuose Miunchene. Įžengiamąjį žodį tarė dr. P. Reklaitis. Po to įvyko Baltų Draugijos pobūvis tuose pačiuose rūmuose. To paties dailininko Prano paroda liepos mėnesį įvyko Erlangene, rugpiūčio mėn. Stuttgarte ir rugsėjo mėn. Bad Oynhausene.

DR. DEVEIKĖ - NAVAKIENĖ savo ilgų metų "Lietuvos statuto" vertimo darbą užbaigė. Statutas išverstas į prancūzų ir lietuvių kalbas. Visas tekstas (vertimo, komentarų bei įvado su istoriniais paaiškinimais) sudarysiąs ne mažiau 2.500 pusl.

BOSTONO UNIVERSITETĄ lanko 63 lietuviai studentai. Iš jų 11 mokslą baigs jau ateinantį pavasarį.

VINCO KRĖVĖS Dainavos šalies padavimai Prahoje išėjo čekų kalba — "Dainovske povesti". Vertė Miloslav Koubele. Pradžioje įdėtas V. Korsako įvadinis straipsnis.

"KRISTAUS KARALIAUS LAIVAS", tėvų marijonų leidžiamas religinis žurnalas, lapkričio 19-20 d.d. Jaunimo Centre paminėjo savo gyvavimo 40 metų sukaktį.

MILAŠIAUS POEZIJOS lietuviškų vertimų rinkinys, planuotas išleisti Terra leidyklos, tuo tarpu neišeis. Kadangi tam leidiniui buvo renkamos prenumeratos, tai leidykla pasiūlė užsiprenumeravusiems atsilyginti kitais savo leidyklos leidiniais.

KUN. DR. ADOMAS PUPŠYS, baigęs mokslus Romoje, persikėlė į JAV, kur dirbs pastoracinį darbą Brooklyno vyskupijoje. Pakeliui jis ilgeliau buvo sustojęs Londone ir Škotijoje. Jis yra parašęs bažnytinės - civilinės teisės daktaro disertaciją apie Seinų vyskupijos ir Prūsų valdžios santykius.

AUSTRALIJOS DAILININKŲ PARODOJE Sydnejuje dail. H. Šalkauskas už savo išstatytą paveikslą "Atvaizdas" gavo augščiausią premiją. Toje parodoje du savo darbus buvo išstatęs ir dail. V. Ratas.

"KULTŪRINIŲ RYŠIŲ PALAIKYMUI SU LIETUVA KOMITETAS" — iki šiol negirdėta organizacija, bene pirmą kartą pradėta minėti organizuojant iš Lietuvos grįžusio dr. Margerio pranešimus. Jis grįžo spalio pabaigoje, Lietuvoje išbuvęs apie 3 mėn.

"DARNOS" CHORAS, vadovaujamas M. Budriūno, pirmą kartą koncertavo Augsburge—giedojo šv. Trejybės bažnyčioje ir surengė baltų chorinės muzikos koncertą gimnastikos halėje. Be lietuvių ir kitų baltų, šį chorą girdėjo taip pat apie 700 šio miesto vokiečių. Koncerto pasisekimas buvo didelis: pradžiuginti, o iš dalies ir sujaudinti klausytojai reiškė didelį pritarimą ir reikalavo kartojimų. Dienraštis "Augsburger Allgemeine" koncertą labai palankiai įvertino: "M. Budriūnas turi savo žmones tvirtai savo rankose, ir jie seka juo labai atidžiai. Geriausia iš čia girdėtų dalykų buvo: "Pūt, vejini", "Kur tu skriesi", "Sėdžiu po langeliu", "Burtai" ir dailioji išgertuvių daina "Stikliukėlis", taip pat efektinga buvo V. Jakūbėno "Tremtinių giesmė". Savotiškas mišinys lengvos melancholijos ir staiga prasiveržiančio, dažnai beveik groteskiško humoro baltų muzikoje nėra dar nėkiek savo žavumo praradęs. Tuo būdu šis naujas susitikimas buvo visai džiugus. Klausytojų pritarimas buvo širdingas".

Šis naujas "Darnos" žygis, finansiškai paremtas PLB Vokietijos Krašto Valdybos, buvo geras įnašas į mūsų kultūrinį gyvenimą. (ELI).

LENKŲ MOKSLO INSTITUTAS Niujorke pradėjo leisti seriją sveikinimų kortelių, kuriose bus reprodukuojamos vadinamos Wavelio senienos, dabar esančios Kanadoje. Už jas surinktos lėšos bus sunaudotos specialiai monografijai apie tas senienas išleisti.

Jau pasirodė pirmosios tokios kortelės su Lenkijos karalių karūnacijos kardu ir kita su Jogailaičių arrasu, kuriame pavaizduoti Lenkijos ir Lietuvos herbai — Erelis ir Vytis. Esą, kaip tik tinką šiemet, Žalgirio jubiliejinais metais, tinką priminti abiejų valstybių glaudų sugyvenimą.

Kortelės spausdinamos 4 puslapių, kurių tretysis yra paliktas tuščias — rašymui. Jos pardavinėjamos po 25 centus, o perkant daugiau kaip 50, po 20 centų.

Šimtinė Afrikos studentų paliko Maskvą

Kremlius Maskvoje yra įsteigęs specialų universitetą Afrikos, Azijos ir kitų kraštų studentams, kur mokslas yra finansuojamas paties Kremliaus. Per pastaruosius 12 mėn. iš ten pasitraukė apie šimtą afrikiečių studentų, protestuodami prieš sovietų pastangas juos padaryti komunizmo agentais. Pasak jų, sovietai nelygiai traktuoja afrikiečius, nerodančius susidomėjimo komunizmu ir netgi sumažina stipendijas. Komunistinės ideologijos paskaitų esą daug ir nelieka pakankamai laiko profesinėms studijoms. Visi pasitraukusieji iš Maskvos yra priimti į JAV universitetus. Keliolika prašymų dėl įvažiavimo tebėra svarstomi JAV Valstybės Departamento.

Paslaptingas dulkių lietus

Šių metų pavasarį (kovo mėn.) ir rudenį (rugsėjo mėn.) smėlio ir dulkių tiršti debesys užgulė Bulgariją, Rumuniją, Jugoslaviją, pasiekdami net Triestą ir šiaurės Afriką. Vietomis tie debesys buvo tokie tiršti, kad dieną pasidarė tamsu kaip nakti. Vietomis jie pratrūko dumblo lietumi. Ilgai tylėjusi, pagaliau prabilo ir sovietinė informacija apie dumblo lietų Ukrainoje, Krime, Moldavijoje.

Atitinkamos mokslo įstaigos tą gamtos reiškinį pradėjo tyrinėti ir išaiškino, kad tai padaras vad. Chruščiovo plėšininių žemių Kazachstane. Kazachstano stepės nuo smėlio audrų saugojo žolė. Stepės paverčiant arimais, nėra kas jas besaugotų nuo smėlio audrų, nes prieš sėją ir derlių nuėmus ilgesnė sausra tokioms audroms sudaro labai palankias sąlygas dirvų smėliui į padanges iškelti. Savo laiku Amerikos atitinkami specialistai buvo perspėję Chruščiovą apie tokį pavojų, bet, žinia, Kremlius tokį perspėjimą laikė tik kapitalistine propaganda. Kr.

Kalėdinės atvirutės

LIETUVIŠKAIS TEKSTAIS, TINKA PASIŲSTI SVEIKINIMAMS NE TIK ŠIAME KONTINENTE SAVO PAŽĮSTAMIEMS, BET IR Į LIETUVĄ IR SIBIRĄ.

• KAINA 10, 12½ ir 15 ct. ĮSKAITANT IR VOKĄ •

• • •

Užsakymus su pinigų perlaida siųsti adresu:
SPAUDOS BENDROVĖ "ŽIBURIAI",
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario.

Gruodžio 5 dieną
RINKITE

Mrs. JEAN
NEWMAN
burmistru

Penmans
WARRANTED HIGH GRADE PENMANS KNIT-GOODS

"71" APATINIAI BALTINIAI

Taupumui, patogumui ir apsaugoti šilumai. Ilgam nešiojimui, lengvai išskalbiami žieminiai baltiniai pagaminti iš natūralaus merino. Būsite pilnai patenkinti sumokėdami žemą kainą už vertingą prekę. Gaunami marškiniai, kelnės, ir ištisiniai apatiniai marškiniai-kelnės vyrams ir berniukams.

•

Garsūs nuo 1868 metų

71-FO-7

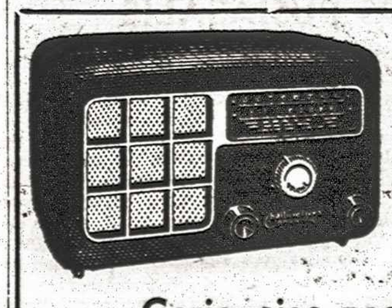

Vokiški ir kitokie radio aparatai,

- Televizijos,
- Rekordavimo aparatai,
- Elektriniai reikmenys,
- Radio lempos,
- Medžioklinių ir kariški šautuvai,
- Sporto reikmenys,
- Dovanos.

Geriausias pasirinkimas!
Pigiausios kainos!

Prieš perkant pasitikrinkite pas mus! Duodame išmokėjimui iki dviejų metų. Atidaryta nuo 9.30 val. iki 8 val. vak., šeštad. 9 - 6 v.

HI-TONE RADIO LTD.

380 College St., į rytus nuo Bathurst, WA. 3-3931

Jums mielai patarnaus: J. PREIKŠAITIS ir K. OŽALAS.

LATVIŲ GĖLIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas LE. 3-3884.

PAS MUS PUIKIAUSIOS GĖLĖS . . .

★ Puokštės nuotakoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškame ir kanadiškame stiliuje.
★ Įvairiausių rūšių skintos gėlės bei vazonėl su gėlėmis.
★ Mes turime gintaro ir kitokių išdirbinių dovanoms.

Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.

LOTUS

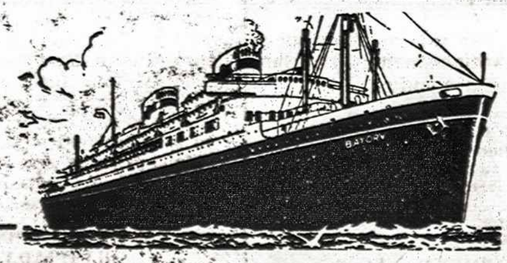

APLANKYKITE SAVO TĖVYNĘ!

VYKITE PATOGIAI IR KOMFORTIŠKAI ŽINOMU

M.S. BATORY

Gdynia America Line laivu, iš Kanados uostų iki Gdynios Baltijos pakraštų (Lenkijoj), ir iš ten traukiniu ar automobiliu į visas Rytų Europos dalis.

Batory — tai modernus, be dėmelės švarus laivas, su nepaprastai gražiai išpuoštais svečių kambariais ir patogiomis erdviomis kabinomis. Jūs pasidžiaugsite šiltu draugiškumu, tradiciniais puikiais valgiais ir mandagiu patarnavimu, siekiančiu patenkinti keleivius ir jiems padėti.

ŠVENČIŲ ATOSTOGŲ NUOLAIDOS iš QUEBEC - gruodžio 7 dieną.

1961 METŲ KELIONIŲ TVARKARAŠTIS:

Iš Montrealio — balandžio 13, gegužės 17, birželio 13, liepos 11, rugpiūčio 10, rugsėjo 8, spalio 6, lapkr. 7, iš Quebeco—gruodžio 5.

275 SVARŲ BAGAŽAS ĄSMENIUI NEMOKAMAI.

•

Dėl rezervavimo ir informacijų pasitarkite su savo vietiniu kelionių agentu arba

GDYNIA AMERICA LINE

192 Bay Street Toronto 1, Ont.

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

2336 Bloor St. W. • Tel. RO. 2-8255

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 12 atskirų biurų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė parama trūkstant įmokėjimo. Čia rasite viską, kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

Indian Rd. Cres.
Originalus dupleksas
$2.000 įmokėti, 11 kambarių dupleksas, 5 kamb. pirmame augšte ir 6 kamb. antrame augšte. Vandeniu alyva apšildomas. Du atskiri pečiai, vienas beveik naujas. Atskiri rūsiai kiekvienam butui su skalbykla. Didelis kiemas, tuojau galima užimti. Pilna kaina $21.500.

Bloor - Lansdowne
$2.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, naujas alyvos pečius, vieta garažui. Dideli ir gražūs nepereinami kambariai. Galimybė dar padaryti vieną kambarį pirmam augšte. Viena skola balansui. Tuojau galima užimti.

Roncesvalles - Wright
$3.500 įmokėti, 8 didelių kambarių, gero mūro atskiras namas su vieta garažui. Vandeniu alyva apšildomas, nepereinami kambariai. Arti susisiekimo ir krautuvių. 3 moderniškos virtuvės. Geras morgičius.

Krautuvė ir 5 kambariai
$3.500 įmokėti, graži krautuvė tinkanti betkokiai prekybai ir 5 kambariai, Dundas g-vėje netoli Brock Ave. Tuojau galima užimti. Geros pirkimo sąlygos.

Eglinton - Bathurst
$5.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūro namas, vandeniu alyva apšildomas, garažas, 2 modernios virtuvės. Pilnai užbaigtas rūsys. Visai arti Eglinton g-vės. Tuojau galima užimti.

Oakwood - St. Clair
$5.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūro namas su garažu, vandeniu alyva apšildomas, 2 modernios virtuvės. Viena skola balansui 10 metų, lengvi mokėjimai.

Bloor - Jane
$10.000 įmokėti, 8 didelių kambarių per 2 augštus, mūrinis namas su privačiu įvažiavimu ir šildomu garažu, 2 vonios, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, didelis sklypas, arti visko. Geros sąlygos.

Swansea
4-tas namas nuo Bloor
$17.800 pilna kaina, $5.000 įmokėti, 6 kamb., atskiras mūrinis namas su garažu ir sandėliuku šalia, alyva apšildomas, dar vienas kambarys yra rūsyje su maža virtuvėle ir vonia su tualetu. Viena atvira skola balansui 10 metų.

Automobilių taisymo dirbtuvė
Naujas moderniškas mūrinis vieno augšto pastatas, 84 pėdų ilgumo ir 34 pėdų pločio, netoli Bathurst ir King gatvių. Tinkamas visokiems automobilių remonto darbams arba kitokio pobūdžio dirbtuvėms. Labai vertinga vieta miesto centre netoli Bathurst gatvės. Galite nuomoti 10-čiai metų su teise pirkti vėliau. Pilna kaina tik $36.000. Suinteresuotieji prašau paskubėti.

Baby Point Rd.
Atskiras — 6 kambariai
$3.000 įmokėti, mūrinis labai gerame stovyje namas su dviem virtuvėm, alyva šildomas. Privatus įvažiavimas. Pilna kaina $16.500.

High Park Ave. - Bloor
7 kambariai — vienas morgičius
$3.000 įmokėti, mūrinis naujai išremontuotas namas, netoli Bloor gatvės. Labai didelė virtuvė, vandeniu alyva šildomas. Pilna kaina $16.500.

Quebec Ave.
7 kambariai — vienas morgičius
$4.000 įmokėti, atskiras, rupių plytų namas su 4 kambariais pirmame augšte. 2 virtuvės, naujas vandeniu alyva šildymas, labai platus įvažiavimas, 160 pėdų sklypas.

Jane - Bloor
$5.000 įmokėti, atskiras mūrinis, kvadartinio plano, 7 didelių kambarių namas. 2 moderniškos virtuvės, vandeniu šildomas. Neaugšta kaina, vienas atskiras morgičius 10 metų.

The Kingsway
$5.000 įmokėti, vienas morgičius 10 metų, atskiras mūrinis 6 kambarių namas, 10 metų senumo, su privačiu įvažiavimu ir mūriniu garažu. Puikus medeliais apsodintas kiemas, labai gražiame vakarų Toronto rajone.

High Park - Roncesvalles
9 kambariai — 3 virtuvės
$7.000 įmokėti, atskiras mūrinis, šviesių plytų namas, nepereinami kambariai, visur dažyta ir labai erdvus. Vandeniu šildomas su alyva, netoli parko, augštos pajamos.

Bungalow — Swansea rajone
$15.500 pilna kaina, 5 kambariai su pilnai įrengtu kambariu rūsyje. Mūrinis su privačiu įvažiavimu ir garažu. Netoli susisiekimo South Kingsway gatvėje.

B. SAKALAS
- SAKALAUSKAS

Darbo telef. RO. 2-8255
Namų telef. LE. 6-1410

S. KĖKŠTAS
2336 BLOOR ST. W.

Įstaigos tel. RO. 2-8255
Namų tel. BE. 3-1372

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
VISŲ RŪŠIŲ ŠILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.
507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

PLUMBING and HEATING

J. Lisauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taiso senus plumbing darbus, vandens apšildymą alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pečius.

Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.

148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

Extra Realty Ltd.

Tel. LE. 4-9211

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų ir biznių. Duodamos 5% paskolos perkantiems namus. Įvairiais reikalais kreipkitės į šiuos mūsų agentus:

Clendenan - Annette
$2.000 įmokėti, atskiras mūro 10 kambarių dupleksas, 2 virt., 2 vonios, alyva vand. apšildomas, 2 garažai, šoninis ir užpakalinis įvažiavimas. Kaina $18.000.

Roncesvalles - High Park
$3.000 įmokėti, mūro atskiras, 3-jų augštų, 10 kamb., dupleksas, 2 virt., 2 vonios I ir II augšte, 2 garažai, privatus šoninis įvažiavimas. Viena skola balansui. Kaina $16.000.

Bloor - Dovercourt Rd.
$2.000 įmokėti, mūro 8 kamb., 2 augštų. Kaina $14.000, dideli gražūs kambariai.

Grenadier - Dundas
$1.000 įmokėti, mūro, kvadr. planas, 6 kamb., 2 virtuvės. Kaina $12.000.

Swansea prie Bloor
$5.000 įmokėti, atskiras, 5 metų senumo, gražių plytų, 7 kamb., 2 virtuvės, alyva vandeniu apš., 2 garažai, proga naudokimės. $18.900.

Bloor - Indian Rd.
$1.500 įmokėti, mūro, 6 kam., 2 augštų, gerų plytų, gražioj vietoj, skubiai parduodamas. Tuojau galima užimti už $13.000.

Bloor - Durie
$3.000 įmokėti, mūro, atskiras 7 k., 2augštų, 2 virtuvės, garažas, gražus kiemas, prie pat Bloor. Savininkas išvyksta JAV. Tuojau galima užimti. Kaina $17.800.

High Park Blvd. - Indian Rd.
$5.000 įmokėti, 12 kambar., atskiras mūro namas, dvigubas mūro garažas, privatus įvažiavimas, kiemas 215 pėdų, vienas 10 metų atviras morgičius balansui. **Skambinti B. Sergantis.**

Delaware - Bloor
$3.000 įmokėti, 8 kambarių mūro namas, geram stovy, 2 moderniškos virtuvės, įvažiavimas iš lainos.

Indian Rd. - Bloor
$6.000 įmokėti, 12 kamb. atskiras mūro namas, labai didelis kiemas, dvigubas garažas. $3.000 pajamų į metus, plius 4 didelių kambarių butas savininkui, 10 metų morgičius.

Bloor - Beresford
$5.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras moderniškas namas, labai gerame stovyje, garažas, privatus įvažiavimas. Pilna kaina tik 17.500. **Kreiptis J. Beržinskas.**

Brock prie Bloor
$1.700 įmokėti, 8 kambarių mūro namas, dvi moderniškos virtuvės, pilna kaina $12.500.

Euclid - Dundas
$700 įmokėti, 8 kambarių mūro namas, įvažiavimas iš lainos, 2 vonios, 2 moderniškos virtuvės. Pilna kaina $14,900.

Dėl veltui patarimų, kaip geriausiai investuoti pinigus, visuomet kreipkitės

B. Sergautis, F.R.I.
LE. 4-9211.

Kreipkitės visais reikalais į Extra Realty Ltd. Čia rasite ekstra sąžiningą patarnavimą.

SPORTAS

AUŠROS ŽINIOS

Šį šeštadienį, lapkričio 26 d., 2 val. pp., Prisikėlimo salėje įvyks krepšinio rungtynės tarp Čikagos Baltijos Jūros ir Aušros. Vakare, 7.30 val., priešadventiniai šokiai.

Praėjusio sekmadienio B-C rungtynėse Aušra nugalėjo Tridents 80:76. Žaidė: Buntinas 18, Jankauskas 28, Rigby 24, Grigaitis 6. Gudas 4, Juozaitis, Zentins, Mishenko ir Strimaitis.

CYO lygoje Aušra Sr. pralaimėjo Vyčio Sr. 27:40 ir Aušra Juv. pralaimėjo Corpus Christi 23:27. Aušros mergaitės užbaigė I-jį ratą sekančiose padėtyse: Aušra Sr. II vietoje, Aušra Juv. II v. ir Aušra Midget I v.

Šią savaitę dėl pertvarkomų grindų jokių treniruočių mūsų salėje nebus.

VYČIO ŽINIOS

Krepšinio pirmenybėse vytietės pakartotinai įveikė gausiai pastiprintą Aušros moterų krepšinio komandą 40:29. Žaidė: Balsienė 10, Kasperavičiūtė 10, E. Žėkaitė, Rutkauskaitė, V. Žolpytė 2, Supronaitė, Radzevičienė 17, Dargytė 1. Numatytos CYO midget klasės pirmenybių rungtynės iš sekmadienio nukeltos į pirmadienį. Vyrai Church lygos pirmenybėse pralaimėjo K. Dukes 41:46. Žaidė Gvildys 12, Duliūnas 6, Kaul 2, Barškėtis 8, Supronas 10, Baliūnas 3. Sekančios rungtynės: moterys — grudžio 1 d. 8.15 val. Harbord Coll. su Aušra; mergaitės, jei laimės pirmadienio rungtynes, lapkričio 27 d. 3 val. Loretto Coll. žaidžia su St. Patricks. Vyrai šį pirmadienį 7.30 val. Humberside Coll. žaidžia su K. Lords ir trečiadienį 9 val. US House su USH.

Naujų Metų parengimas įvyks salėje esančioje prie Bloor ir Bathurst gatvių. Bilietai šiam parengimui jau gaunami pas vytiečius.

Krepšinio treniruotės iš St. Christopher House salės perkeliamos į naujai pastatytą, su modernškais įrengimais, Trinity Recreation Centre prie Queen ir Crawford gatvių. Vytiečiams yra paskirtos sekančios dienos: penktadieniais nuo 10 v. v. suaugusiems ir šeštadieniais nuo 6 val. v. prieaugliui ir vėliau suaugusiems. Kadangi salėje yra 6 krepšiai ir pati salė gana erdvi, treniruotėse dalyvauti kviečiami visi sporto mėgėjai.

Prie šios salės gavimo daug prisidėjo Vyčio klubo garbės narys kleb. P. Ažubalis už ką vytiečiai jam yra labai dėkingi. A. S.

KOVO ŽINIOS

Šį šeštadienį, lapkričio 26 d., į Hamiltoną atvyksta draugiškoms rungtynėms Čikagos Aras. 2 val. p.p. Wentworth mokyklos salėje (kampas Bristol g-vės, netoli Barton) susitinka Kovo ir Aro krepšininkai ir 3 val. p.p. tų pačių klubų moterų tinklinio komandos. Vakare, svečiai iš Čikagos, dalyvaus bendrame pobūvyje Knights of Columbus salėje. Sveikiname Čikagos sportininkus tikėdami, kad užmegzti sportiniai santykiai plėtosis ne tik jėgų išbandymui sporto salėje, bet ir kartu lietuviškumo palaikymui jaunimo tarpe. Linkime čikagiškiams svetingame Hamiltone maloniai praleisti laiką.

Kovo jaunių krepšinio komanda įrašyta į katalikiškų parapijų pirmenybes VAV lietuvių bažnyčios vardu. Po dešimties metų pertraukos tai bus pirmas mūsiškių pasirodymas šio pobūdžio pirmenybėse.

Gerokai susilpnėjo moterų krepšinio komanda. Dabartinis Kanados vicemeisteris, sukūrus dviems žaidėjoms šeimos židinius ir išvykus iš Hamiltono, kitoms vėl atsisakius žaisti krepšinį, pergyvena stiprią krizę. Jų vietas užpildyti valdyba kviečia visas hamiltonietes, norinčias kultyvuoti šią sporto šaką, tuoj pat įstoti į Kovo eiles, o tėvelius — paraginti ir leisti joms mūsų klube dalyvauti.

Kanados lietuvių krepšinio, tinklinio ir stalo teniso pirmenybes pravesti yra pavesta Hamiltono Kovui. Jos greičiausiai įvyks sausio 28-29 d.d. Švietimo direkcija principiniai sutiko su tom datom, tačiau galutinį sprendimą padarys artimiausiame posėdyje, kadangi pirmenybėms užsakytos keturios sporto salės. Baigminiai susitikimai bus pravesti sekmadienį mergaičių Katedros mokyklos patalpose.

Lietuviški filmai Hamiltone bus rodomi Kovo valdybos gruodžio mėn. pradžioje. Tiksli data bus pranešta artimiausiu laiku. Ypatingai visi sportininkai kviečiami flmus pamatyt, nes juose yra parodytas neprklausomos Lietuvos sportinis gyvenimas.

Šį šeštadienį visi atvykstame į mūsų klubo paskutinį prieš Kalėdas pasilinksminimą. Nepamirškime atsivesti savo pažįstamus ir drauagus. K.B.

PASAULIO ŠACHMATŲ OLIMPIADA

Edv. Šulaitis

Leipcige jau užsibaigė XIV-ji pasaulio šachmatų olimpiada, kurioje varžėsi 40 valstybių. Kaip ir buvo laukta, meisterio vardą laimėjo Sov. Sąjunga, o antroje vietoje liko JAV komanda .

Pradžioje komandos rungėsi keturiuose pogrupiuose, iš kurių 3 pirmosios žaidė finalinėje grupėje dėl meisterio vardo. Sekančios trys pogrupių komandos pateko į finalinę B grupę, kurioje kovojo dėl 13-24 vietų, o likusios 17 komandų įėjo į finalinę C grupę.

Pirmame pogrupyje pirmąsias tris vietas nugriebė ir į finalą pateko: Bulgarija 27 taškai, Jugoslavija 26 ir R. Vokietija 25 t.; II pogrupyje: Sov. Sąjunga 32 t., Argentina 25 t., Olandija 23 t.; III pogrupyje: Anglija ir Čekoslovakija po 28 t., Vengrija 27 t.; IV porgrupyje: JAV 29 t., V. Vokietija 25,5 t., Rumunija 24 t.

Geriausiai pasirodė Sov. Sąjungos šachmatininkai (visi didmiesteriai), kurie nepralaimėjo nei vienų rungtynių: 28 partijas jie laimėjo ir 8 baigė lygiomis. T. Petrosianas pelnė 6 taškus iš 6 galimų, o M. Botvinikas, P. Keresas ir V. Smyslovas — 5,5 taško. Kiek sunkiau ėjosi pasaulio meisteriui M. Taliui ir Sov. Sąjungos meisteriui V. Korčnojui.

Finalinėje A grupėje įtempta kova ėjo tarp JAV ir Sov. Sąjungos, kuri faktinai turėjo nulemti čempiono vardą. Iki šioliai abi komandos meisterio titulu buvo pasipuošusios po 4 kartus, todėl kiekvieni stengėsi laimėti. Tačiau šį kartą amerikiečiams nepavyko ir jie supasavo rusams nors ir minimaliniu rezultatu — 1.5:2.5. Trys partijos Fisherio - Talio, Lombrady - Botviniko, Byrne - Korčnojaus baigėsi lygiomis, o rusas Smyslovas sudorojo amerikietį Bisquire. Jeigu pas JAV būtų žaidęs didmeisteris Reschevskis pasekmė gal būtų pakrypusi amerikiečių naudai, tačiau dabar JAV teko sutikti su pralaimėjimu.

Baigmėje Sov. Sąjunga surinko 34 taškus iš 44 galimų ir tokiu būdu penktą kartą pasipuošė nugalėtojo vardu. Amerikiečiai sugriebė 29, Jugoslavija 27, Vengrija 22.5, Čekoslovakija 21.5, Bulgarija 21, Argentina 20.5, V. Vokietija 19.5, R. Vokietija 19, Olandija 17, Rumunija ir Anglija po 16.5 taško.

Paskutines baigmės rungtynes sovietai žaidė su Anglija, kur juos ištiko nelaimė. Čia pralaimėjimą patyrė dabartinis pasaulio meisteris M. Talis iš Rygos. Jį įveikė jaunas anglų šachmatininkas Penrouz. Nuo pat susitikimo pradžios anglas užspaudė Sov. Sąjungos atstovą ir jį stipriai atakavo. Talis buvo priverstas atiduoti figūrą ir pralaimėjo. Bendras šio susitikimo rezultatas — 3:1 Sov. Sąjungos naudai. Jeigu sovietai būtų įveikę anglus sausai, jie būtų pelnę 35 taškus ir tokiu būdu pasiekę rekordą, nes iki šiol 34 taškai buvo geriausia pasekmė. Taip pat Sov. Sąjunga būtų išėjusi ir be individualaus pralaimėjimo, kas irgi būtų savotiškas rekordas.

Tenka pažymėti, kad Sov. Sąjungos rinktinėje žaidė du Pabaltijo žaidėjai. Estas Keresas ir Rygos žydas Talis. Jie daug prisidėjo prie gero Sov. Sąjungos pasirodymo.

Baigminėje B grupėje pirmąją vietą iškovojo Švedija su 27.5 taško, o po jos sekė: Izraelis 26.5, Austrija 25 ir kt. C grupėje laimėjo Filipinai, antroje vietoje palikę Indoneziją.

Olimpiados iškilmingas uždarymas įvyko lapkričio 9 d.

LIETUVA EUROPOS KREPŠINIO PIRMENYBIŲ NUGALĖTOJA

1939 m. gegužės mėnesio Europos krepšinio pirmenybės nevienam lietuviško sporto mėgėjui bus dar ilgai neužmirštamos. Lietuva jau antrą kartą tampa Europos krepšinio meisteriu!

Dvidešimt vienų metų laikas išdildė nevieno žaidėjo pavardę ir nevienų rungtynių rezultatą, tačiau turnyro dramatiškumas, susidomėjimas juo ir džiugios mūsų krepšinio komandos pergalės, jas mačiusiam, liks nepamirštamos.

Prisimenu kokį įspūdį visiems padarė nauja ir 13.000 žmonių talpinanti salė (didžiuma vietų buvo stovimos). Skaitlingi žiūrovai pagauti entuziazmo ragindavo mūsų komandą primesti "šimtą" ir dažnai gal ir peržengdavo sveikos sportinės laikysenos ribas.

Vargu ar kas iš mačiusiųjų turnyrą galėjo pamiršti Lietuva - Latvija rungtynių įtempimo. Žiūrovų džiaugsmas po sėkmingo paskutinių sekundžių Lubino metimo sunkiai ir aprašomas (Lietuva 37, Latvija 36).

Prabėgęs laikas pakeitė žaidimo techniką. Dingo jau atkaklus dengimas ir kietas sviedinio laikymas. 1939 m. rinktinės dalyvis Stasys Mackevičius, dar neseniai matytas Toronto krepšinio aikštėse, yra pavyzdys ano laiko mokyklos bei technikos.

Filmas "Lietuva Europos nugalėtoja" neužilgo bus rodomas Toronte. Jis leis mum pagyventi maloniais prisiminimais, o besportuojantis jaunimas turės progos pamatyti 1939 m. krepšinio laimėtojus ir palyginti anų dienų žaidimą su dabartiniu. J. B.

SPORTAS LIETUVOJE

• Šiuo metu Taškente vyksta Sovietų Sąjungos B grupės šachmatų pirmenybės. Lietuviai iki šiol pirmauja su 36,5 taško. I. Vistaneckis ir J. Čiukajev (irgi lietuvis?) surinko po 4 taškus iš 4 galimų.

• Žinomas lietuvis krepšininkas ir treneris S. Stonkus laikraštyje "Sportas" Nr. 127 ilgu ir įdomiu straipsniu "Olimpinio turnyro pamokos", nurodė pagrindines sovietų krepšinio rinktinės klaidas ir iškėlė JAV rinktinės gerąsias savybes. Įdomu, kad straipsnio autorius užsipuola augštaūgius S. Sąjungos krepšininkus (daugumoje latvius), kaltindamas juos nerangumu, technikos stoka, blogu mėtymu ir menku kondiciniu paruošimu (greičio trūkumas). Visa tai jis randa pas augštuosius JAV krepšininkus. Tai bene pirmas žodis sovietinėje spaudoje, kad sovietų sportininkai ne geriausi, ne pajėgiausi ir t.t.

• Taškente įvykusiose Sovietų Sąjungos šachmatų B klasės pirmenybėse Lietuvos šachmatininkų komanda išsikovojo pirmąją vietą, 43,5 taško. Sis laimėjimas suteikė teisę kitais metais žaisti A klasės pirmenybėse.

• Pasibaigusiose Sovietų Sąjungos futbolo pirmenybėse A ir B klasėse Lietuvos futbolininkai nepasiekė ypatingų laimėjimų. A klasės grupėje žaidusi Vilniaus Spartako komanda atsidūrė dvidešimtoje vietoje iš 22 komandų, o B klasėje žaidusi Kauno Banga — vienuoliktoje vietoje iš 16 komandų.

• Prasidėjus ledo rutulio sezonui į Sovietų Sąjungą numato vykti net dvi Kanados ledo rutulio komandos. Lapkričio pabaigoje septynerias rungtynes žais Ontario Chuttam Maroons komanda, o kitų metų vasario mėn. Britų Kolumbijos Trail komanda. Ir Lietuvos ledo rutulininkai jau pradėjo darbą. Sudarytos A klasės 8 komandos, kurios žais dviejose grupėse po 4. Taip pat sudaryta ir Lietuvos ledo rutulininkų rinktinė, kuri pradeda kondicinį pasiruošimą Kaune, o kai užšals Zarasų ežeras, tai pradės tobulinti čiuožimo techniką Zarasuose.

• Revoliucijos šventės proga įvairiose sporto šakose bus pravedami žaibo turnyrai, masiniai lauko bėgimai ir įvairūs kiti turnyrai.

• Pasibaigus lengvosios atletikos sezonui, reikia atkreipti dėmesį į devyniolikmetį sportininką - bėgiką Valentiną Jonušą. Šis jaunuolis vidutiniuose nuotoliuose yra pasiekęs labai reikšmingų pasekmių. Lietuvos vidurinių mokyklų spartakiadoje visuose vidutiniuose nuotoliuose paėmė pirmąsias vietas. Neblogai užsirekomendavo ir Sovietų Sąjungoje keliose varžybose. Trenerio Alfonso Vietrino teigimu, šis jaunuolis turi visus duomenis tapti pasaulinio masto bėgiku. V. Jonušo rezultatai 400 m. ir 800 m. nuotoliuose yra geresni, negu savo laiku aštuoniolikmečiai J. Pipynė ir G. Tarvydas buvo atsiekę. Be to, Jonušas turi nepaprastai stiprų norą ir valią treniruotis.

• Lietuvos krepšinio pirmenybių A klasėje šį sezoną žais po 16 vyrų ir moterų komandų.

Moterys: I Žemaitija: KPI Kaunas, ŽŪA Kaunas, Švietimas Vilnius, Telšiai, Klaipėda, Plungė, Kėdainiai ir Šilutė. II Augštaitija: KKI Kaunas, KMI Kaunas, USK Vilnius, Žalgirio SM Vilnius, Kapsukas, Panevėžys, Kalvarija, Šiauliai.

Vyrai: I Augštaitija: ŽŪA Kaunas, KPI Kaunas, Banga Kaunas, ESG Vilnius, Klaipėda, Telšiai, Kėdainiai, Šilutės rajonas (Šilutė ir Švėkšna). II Žemaitija: Kauno Audiniai, LVA Kaunas, KKI Kaunas, USK Vilnius, Šiauliai, Panevėžys, Biržai, Ukmergė.

Iš Kauno Žalgirio 12 žaidėjų — Buzelis, Čižauskas, Masiulis, Giedraitis, Stumbrys, Lauritėnas, Radykas, Čaplikas, Matušiūnas, Ruzgys, Puidokas ir Budzilas — minėtose pirmenybėse negalės dalyvauti, nes priklauso Lietuvos rinktinei. Vilniaus rinktinės žaidėjų sąrašas dar nėra gautas. G.

NIAGAROS PUSIASALIS

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ. Kariuomenės 42 metų atsikūrimo ir Niagaros pusiasalio Ramovėnų skyr. 5 mt. įsisteigimo Kanadoje sukakties minėjimas įvyks lapkričio 26 d. 6 val. vak. slovakų salėje, Welland Ave. ir Page St. kampas, St. Catharines, Ont.

Programoje dalyvauja Toronto šauliai su vėliava, Rochesterio ramovėnai ir Toronto lietuvių choras "Varpas", vadovaujamas muz. St. Gailevičiaus.

Po minėjimo iki 12 val. nakties tęsis subuvimas, veiks užkandžių ir išgėrimų bufetas, šimto įsimėjimų loterija ir puikus orkestras, kvartetas.

Dar sykį gerbiamiems minėjimo dalyviams primename, kad iš vienuolikos gabalų susidedantis minėjimas bus įgrotas į magnetofono juostą, todėl visi minėjimo dalyviai labai maloniai prašomi būti salėje punktualiai 6 val. vak., nes vėliau atvykę trukdys juoston įgrojimo darbą — bus triukšmas. Šią programą yra numatyta vėliau transliuoti per radipą į pavergtą Lietuvą. Niagaros pusiasalio ramovėnišku supratimu, tik toks yra galimas kultūrinis bendradarbiavimas su likusiais pavergtoje tėvynėje broliais. Anot Vak. Vokietijos kanclerio K. Adenauerio, koks gali būti Vak. Vokietijos kultūrinis bendradarbiavimas su Rytų Vokietijos savaisiais broliais per raudonųjų carų samdytų šnipų ranką bei kontrolę. Šis K. A. išsireiškimas mūsų supratimu yra teisingas ir objektyvus, tinkąs visoms okupuotoms tautoms.

Mes, niagariečiai, nutarėm atkreipti dėmesį ne tik į organizacijas, bet į kiekvieną patriotą tautiėtį-tę ir kviečiame bendradarbiavimo darban už ką pasižadame atsirevanšuoti tuo pačiu: dalyvaujant pas kitus ruošiamuose minėjimuose bei kitose iškilmėse.

Prašome visų šiame svarbiame minėjime dalyvauti ir laukdami jūsų tariame iki malonaus pasimatymo.

Ramovėnų valdyba.

Lake Simcoe
kuro alyvos ir burnerių aptarnavimas
Toronte. Lietuviškai kalbantieji klauskite
Betty Vaitiekunas WA. 2-6181

PAKLAUSKITE SAVO GYDYTOJO AR VAISTININKO

ČESNAKAS YRA SVEIKA

PALENGVINA nemalonius slogų ar NUŠALIMO SKAUSMUS. PADEDA jums išsilaikyti stipriais ir sveikais. Per amžius milijonai žmonių naudoja česnaką dėl sveikatos, tikėdami jo gydomąja ir sustiprinančia galia. Česnakas yra natūralus antiseptinis vaistas, kuris apsaugo kraujo sistemą nuo nešvarumų.

Daugumo naudojančių jį vertindavo kaipo lengvinantį artričio ir reumatizmo skausmus. Adams Pearles Garlic (česnakas) turi savyje salicylamide — išbandyto skausmų palengvintojo. Gryna česnako alyva yra ištraukta iš česnako galvutės ir šitokioje sukoncentruotoje formoje gaunate viską, ką šis veiksmingas augalas teikia. Adams Garlic Pearles (česnakas) yra be kvapo ir be skonio—lengvai priimamoj kapsulių formoj.

Dar šiandien nusipirkite pokelį iš savo vaistinės ir pamatysite, kaip jie ir jums galės padėti. Jūs ištikrųjų būsite patenkinti taip padarę.

NAUJOJE WASAGOJE ŠALIA TĖVŲ PRANCIŠKONŲ STOVYKLOS

parduodami sklypai vasarnamiams

su labai mažu įmokėjimu, žemu nuošimčiu. Netoli graži, smėlėta maudymosi pakrantė. NAUJA SUBDIVIZIJA JAU PATVIRTINTA. Dėl informacijų prašome kreiptis:

B. Buntinas, 21 Evelyn Cres., Toronto, Ont. • Tel. RO. 9-0688.

R. CHOLKAN
REAL ESTATE LIMITED
REALTORS

527 Bloor St. W. Tel. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant betkokį nekilnojamą turtą, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą.
Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, įvairaus dydžio apartamentų, biznių, farmų sklypų etc.
Sąžiningas ir skubus patarnavimas.
Geriausias morgičių gavimas bei sudarymas visame Toronte.

DOVERCOURT — BLOOR
$600 įmokėti, 8 kambarių mūrinis namas, 2 virtuvės, alyvos šildymas, vieta garažui, ilgos išsimokėjimo sąlygos, turi būti parduotas.

BLOOR — DUNDAS
$1.000 įmokėti, 8 kambarių mūrinis namas, 2 vonios, 2 virtuvės, garažas, tuoj galima užimti.

QUEBEC — BLOOR
$2.500 įmokėti, 8 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, alyva šildomas, graži moderni virtuvė, arti Bloor.

JANE — BLOOR
$3.000 įmokėti, 6 kamb. atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, alyvos šildymas, garažas, pilna kaina tik $17.500.

QUEBEC — BLOOR
$3.000 įmokėti, 7 kamb. per du augštus, atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 modernios virtuvės, gražus kiemas, įvažiavimas, vienas morgičius balansui, pilna kaina tik $16.500.

BABY POINT — JANE
$4.000 įmokėti, 6 kmb. atskiras mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, garažas, gražus kiemas, greitas užėmimas, vienas morgičius balansui.

RUNNYMEDE — BLOOR
$4.000 įmokėti, 6½ kamb. atskiras puikus mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 modernios virtuvės, naujas dvigubas garažas su plačiu įvažiavimu, arti visko.

SWANSEA
$5.000 įmokėti, gražus 7 kamb. pusantro augšto mūrinis bungalo, vandens alyvos šildymas, 4 didžiuliai kamb. pirmame augšte, 2 mod. vonios, recreation kamb. rūsyje, garažas su privačiu įvažiavimu, gražus didelis kiemas.

RONCESVALLES — DUNDAS
$5.000 įmokėti, 9 kamb. atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 mod. virtuvės, 2 vonios, alyvos šildymas, gražus didžiulis kiemas, vienas morgičius 10-čiai metų.

HIGH PARK AVE.
$5.000 įmokėti, 12 kamb. atskiras didžiulis mūrinis namas, kvadratinis planas, vand. alyvos šildymas, dvigubas garažas, 4 virtuvės, puikus kiemas, parduodamas su baldais, vienas morgičius 10-čiai metų.

HAVELOCK — COLLEGE
$5.000 įmokėti, 11 kamb. atskiras mūrinis namas, 3 vonios, 3 virtuvės, vand. alyvos šildymas, reikalingas remonto, pilna kaina $16.000.

HIGH PARK
$5.000 įmokėti, 2 metų senumo 17 kambarių mūrinis namas - dupleksas su butu rūsyje, 3-jų atskirų butų. Vand. alyvos šildymas, dvigubas mūrinis garažas, gauna $365 mėn. nuomos.

INDIAN RD. — BLOOR
$6.000 įmokėti, 18 kambarių, 5 atskirų butų, atskiras mūrinis namas, vandens šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, didžiulis kiemas su vaismedžiais, gauna apie $400 mėn. nuomos plius 4 kamb. butas šeimininkui.

MIMICO
$10.000 įmokėti, 1 metų senumo, 9 atskirų butų, atskiras mūrinis pastatas - apartamentas. Vand. alyvos šildymas, privatus įvažiavimas, apie $10.600 metinių pajamų, visas išnuomotas, žema kaina.

P. KERBERIS

Namų tel. LE. 5-1584. Darbo tel. LE. 2-4404

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ. REIKALINGI NAMAI PARDAVIMAI.

ED MASIOKAS TELEVISION SERVICE
Skambinkite nuo 7 val. ryto iki 11 val. v.
Patarnavimas tą pačią dieną visame Toronte ir apylinkėse.
TAISOMI visų rūšių **TELEVIZIJOS aparatai, HI. FI., Radijo patefonai.**
25% nuolaida naujoms apšvietimo lempoms (Picture Tubes)
Dalys garantuojamos 6 mėnesiams.
3604 DUFFERIN ST.
Darbas garantuotas.
Telefonas ME. 5-5210

WALLY'S GARAGE

PERSIKĖLĖ iš 5 Robert St. į NAUJAS PATALPAS

726 Lansdowne Ave. Tel. LE. 3-0631
(Tarp Bloor ir Dupont)

Visi mašinų remonto darbai lietuviams atliekami PIGIAU lietuviškame WALLY'S GARAGE. Sav. Vl. Tarvydas.
Automatinė transmisija pigiomis kainomis, išorės taisymas (Body repair), dažymas ir visi kiti taisymo darbai atliekami sąžiningai.
Darbas garantuotas.
726 Lansdown Ave. Tel.: darbe LE. 3-0631, namuose RO. 3-2445

A. J. MORKIS

Real Estate & Mortgage Broker

1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)

Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450

Namų telefonas BE. 3-5996

Queen - Lansdowne
$1.000 įmokėti, gero mūro, 6 kamb., išdažyti alyviniais dažais, švarus ir šviesus, dvi virtuvės, garažas, gazu apšildomas. Kaina $13.000.

Prie ežero — Mimico
$1.500 įmokėti, 6 kamb. namas, garažas, didžiulis sklypas tinkąs apartamentams. $15.000.

Motelis
$12.000 įmokėti, 13 vienetų moderniai įrengtas, Toronto priemiestyje motelis su geru namu. Didžiulis sklypas. Kaina $48.000.

10 akrų žemės
$2.000 įmokėti, pirmos rūšies daržininkystei žemė su gyvenamu namu. 30 mylių nuo Toronto. Kaina $9.900.

Bloor - Runnymede
$4.000 įmokėti, atskiras gerų plytų, 8 kambarių, 2 augštų namas, 2 modernios virtuvės, vandeniu alyva šildomas, garažas su privačiu įvažiavimu. Be morgičių. Kaina $18.700.

Moteliai - restoranas, gazolino stotis
$26.000 pilna kaina, prie pagrind. kelio kampinė nuosavybė, 10 akrų, 8 moderniški vienetai, 5 kambarių gyvenamas namas, ultra moderniškas restoranas su 45 sėdimom vietom, 2 gazo p

V. VASIS REAL ESTATE

872 Bloor St. W. Tel. LE. 1-4605

Skambinti J. GUDAS, LE. 1-4605

Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statyboms.

Ken WILES

REALTOR LTD.

1190 Bloor St. W. (prie Brock Ave.)

Telefonas LE. 7-3173

Didžiausias pasirinkimas namų - biznių visame Toronte. Nuoširdus ir sąžiningas patarnavimas. Rūpestingas morgičių sutvarkymas.

Annette - Indian Grove
$1.000 įmok., 8 kamb. per du augštus, 2 mod. virt., 2 vonios, alyva apšildomas, garažas ir geras įvaž. Vienas morgičius išmokėjimui. Parduos už $13.500.

Swansea - Bloor
$2.000 įmok., 6 kamb. mūr. labai švarus, mod. virt., naujas alyvos apšild., mod. vonia, arti kraut. Prašo tik $13.000.

Jane - Annette
$2.000 įmok., mūr. atsk., 6 kamb., kvadrat. išplanavimas, alyva šild., šoninis įvaž., garažas, arti kraut. ir susisiek. Jums tikrai patiks.

Runnymede - Annette
$3.000 įmok., 10 did. kamb. mūr., atsk., 3 virt., 4 kamb. ant pirmo augšto, priv. įvaž., garažas, sav. išvyksta. Skubus pardavimas už $16.500. Vienas ilgas morgičius. Paskubėkit.

Durie St. - Annette
$5.000 įmok., rupių pl. atsk., originalus 11 kamb. dupleksas. Did. gražūs kamb., geras išplanavimas, vandens alyvos šildymas, did. kiemas, du garažai. Arti kraut., mokyklos ir susisiekimo. Prašo $25.000.

Jane - St. Johns Rd.
$4.000 įmok., mūr. gražus, 5 kamb. bungalovas. Vand. alyva šild., did. sklypas, priv. įvaž., dvigubas garažas. 10-čiai metų išmokėjimas, parduos už $13.500. Vertas dėmesio.

Roncesvalles - High Prk. Blvd.
$4.000 įmok., 7 kamb. mūr. atsk. gražus namas. Labai švarus iš lauko ir vidaus. Vand. alyva šild. Geras išplanavimas, retai pasitaikantis pigūs ir geras pardavimas.

Bloor - Royal York Rd.
$5.000 įmok., 6 kamb. gražios statybos, mod. įrengtas bungalovas, vand. alyva šild. įrengtas rūsys, privatus įvaž. ir garažas. Labai graži vieta. Pasiteiraukit.

College - Dovercourt Rd.
$5.000 įmok., mūr. pastatas - krautuvė tinkama betkokiam bizniui ir 6 kamb. butas viršuje. Kraut. dydis 980 kvadr. pėdų, vand. alyva šild., did. rūsys. Verta pamatyti.

Bloor - Indian Grove
$10.000 įmok., 16 kamb. mūr. atsk. tripleksas. Labai gražus pastatas, visas išnuomotas, augštos pajamos, garažas, priv. įvažiavimas, arti parkas ir kiti patogumai. Geras investavimas.

S. JOKUBAITIS

PARŪPINU MORGIČIUS REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Telef. LE. 7-3173. • Namų RO. 6-0417

Collingwood, Wasagos, Stayner

apylinkėse nekilnojamo turto pirkimo - pardavimo reikaluose tarpininkauja lietuvis pardavimo agentas

V. (Vic) BUTRIMAS

Dėl informacijų rašykite: BOX 83. COLLINGWOOD, ONT.
Turime didžiausia apylinkėje pasirinkimą ūkių - farmų, gasolino stočių, vasarnamių. garažų, įvairių biznių ir t.t.

G. D. HUNT REAL ESTATE
Įstaigos:
128 Hurontario St.
Collingwood, Ont.
Tel. 1516

Namų:
VYT. BUTRIMAS
139 Fourth St. E.
Collingwood, Ont.
Tel. 2337

ED. KONDRATAS

MOTERIŠKŲ ir VYRIŠKŲ RŪBŲ

siuvėjas

1113 DUNDAS STREET WEST • TORONTO • TEL. LE. 3-5434
Didelis pasirinkimas angliškų medžiagų kostiumams bei paltams.

Lietuvių moterų KIRPYKLA

Doma Hairstyling

1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)

Telefonas LE. 3-2904

•

Sav. D. KAUNAITĖ

Atlieku visokius elektros darbus

prie senų ir naujų statybų.
Patarimai ir apkainavimas veltui.

Licenzijuotas elektromonteris

J. Nacevičius

Tel. LE. 4-6075

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. SKAMBINTI LE. 3-4912.
P. KARALIŪNAS

International Driving School

859 COLLEGE ST. LE. 5-5556

Pradėkite vairavimo pamokas dabar. Mes parūpiname mašinas egzaminams ir paruošiame teoretiškai.

A. P. GARAŽAS

1539 DUNDAS ST. W.
(prie Dufferin)

Visų rūšių mechaninis automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.

Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS
Telefonas LE. 5-9130

VISŲ RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS

Dundas Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Lietuvis savininkas A. Šimonis.
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

Taisau televizijas, namų ir auto radio.

Raštu garantuojamas darbas ir dalys. A. GRYBAS.

Tel. LE. 2-7284

NAUJAMĖ MODERNIŠKAI ĮRENGTAME

MOUNT ROYAL MOTORS

gerže jūs galite savo automobilio pataisymo reikalus išsiaiškinti lietuviškai. Daugiau kaip 20 m. patyrimo praktika mes garantuojame darbo sąžiningumą.
Darome visų rūšių automobilių ir sunkvežimių mechaniškus pataisymus, sulankstymų ištaisymus, dažymą, priekinių ratų sureguliavimą ir balansavimą su geriausiomis BEAR mašinomis, automatiškas ir standartines greičių dėžes, stabdžių juostų pakeitimus — nuo $18.00.
Taip pat turime padangų, baterijų ir kitų auto reikmenų.
Vilkiko patarnavimas veikia 24 valandas. Lietuviams duodama nuolaida.

3 Aukland Rd. — Tel. BE. 2-2131

Nakties metu tel. RO. 7-0086

(Aukland gatvė prasideda prie 5249 Dundas St. W., į vakarus nuo Six Point).

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ **siuvėjas**

A. Beresnevičius

Visiems sezonams didžiausias pasirinkimas angliškų medžiagų.
Augščiausios klasės darbas. Žemos kainos.

1299 DUNDAS ST. WEST, TORONTO — Telefonas LE. 1-1432, buto tel. LE. 1-4704

Dan. Kuraitis Winnipege

Plačiai žinomas keliauninkas ir kelių knygų autorius Dan Kuraitis lapkričio 3-6 d.d. lankėsi Winnipege ir ta proga padarė platų pranešimą iš savo kelionės po Sovietų Sąjungą.

Penktadienį ir šeštadienį jis su savo bendrakeleiviu Joniku, aplankė daugelį vietos lietuvių, šeštadienio vakare dalyvavo liet. klube pobūvy, kur taip pat pasakė neilgą patriotinę kalbą, plačiau pažadėdamas kalbėti rytdienos pranešime.

Ten pirmiausia buvo parodytas filmas iš kelionės po Afriką, o po to pranešimas iš kelionės po Sovietų Rusiją, kurį Dan Kuraitis pradėjo Vienažindžio žodžiais: "Oi, nelaimė, ką aš matau, širdį ver kaip yla. Numylėtoj mano vietoj gyvena barzdyla".

Jis vykęs kartu su 25 kitais amerikiečiais turistais lėktuvu iki Varšuvos, o toliau jau autobusu, lydimi gana malonios palydovės-vertėjos. Tuo būdu keleivių skaičius padidėjo net keturiais: du "globėjai", šoferis ir mergaitė vertėja. Globėjai buvę nešnekūs ir sėdėję paniūrę, tik mergaitė buvusi linksma ir paslaugi. Važiavę per Liet. Brastą, o toliau į Minską.

Mnske jis turėjęs susitikti su savo sūnėnu, kuris atvykęs iš okupuotos Lietuvos. Stoties kambariuose visur po milicininką, kurie seką kiekvieną žmogų. Viename kambaryje pastebėję miegantį vyrą, kuris pažadintas šokęs Dan Kuraičiui į glėbį ir ėmęs bučiuoti. Visa tai sekęs įtemptai milicininkas. Jie pradėję kalbėtis lietuviškai, ko milicininkas nebesupratęs. Milicininkai nenorėję leisti sūnėnui kartu eiti, bet vargais negalais išsiaiškinę ir gavę leidimą. Priėjus prie viešbučio, vėl priėjęs milicininkas ir nenorėjęs leisti sūnėnui kartu eiti. Kuraitis vėl gavęs viską iš naujo aiškinti. Po ilgų kalbų milicininkas suniuręs pasitraukęs. Viešbuty Kuraitis išėmęs iš čemodano drabužius, kuriuos jau buvo nupirkęs Amerikoje, aprengęs savo sūnėną ir įvedęs į restoraną supažindinti su kitais ekskursantais. Jis gailėjosi, kad sūnėno nenufotografavęs tuose drabužiuose, su kuriais jis buvo atvykęs iš okupuotos Lietuvos.

Jis savo sūnėną matęs 1934 m., kada buvo grįžęs dar į nepriklausomą Lietuvą. 1938 m. jis vėl buvo aplankęs Lietuvą. Tuomet sūnėnas tarnavęs Lietuvos kariuomenėje. Jis parodė ir filme, kaip jie kartu viešėjo savo tėviškėje ir šoko kariškoje uniformoje. Dabar jie vėl kartu važiuoja viename autobuse. D. Kuraitis jį pasisodinęs į autobuso galą, kad niekas jiems netrugdytų pasikalbėti. Pakelėse dažnai sustabdydavę milicininkai ir tikrindavę šoferių dokumentus. Nuo Minsko iki Smolensko neradę jokio padoresnio viešbučio, nei restorano ir niekur negalėję sustoti. Autobuse padalinę sausų sumuštinių, o gerti davę mineralinio vandens ir dar neišrūgusio alaus. Jo sūnėnas valgęs pasigardžiuodamas, bet ekskursantai buvę nepatenkinti, nes umokėję daug pinigų ir jautęsi skriaudžiami. Vienas ekskursantas net pasiūlęs rašyti kolektyvinį skundą.

Atvykę į Smolenską gavę viešbutį, kur vienas iš ekskursantų pradėjęs protestuoti, kad nėra šilto vandens. Kitą rytą, ekskursantams susirinkus prie autobuso, priėjusi suvargusi moteriškė, kuri prašė valgyti, tačiau ją milicininkas paėmęs už rankos ir nuvedęs į šalį.

Pradėjus važiuoti ėmę klausti šoferio, kur sekantis sustojimas, kur bus galima pavalgyti? Į Maskvą dar tolimas kelias. Gerą kelio galą nuvažiavus pamatę miestuką. Šoferis pasukęsi jį, bet tuojau prisistatę du milicininkai su motociklais ir, nežiūrint jokių maldavimų, sugrąžinę juos vėl į tą patį kelią. Jų vadovas užtikrinęs, kad vakare būsią Maskvoje ir gausią moderniską viešbutį. Visi džiaugęsi, kad turėję sumuštinių, nes būtų tekę alkaniems likti iki vakaro. Toliau važiuodami pradėję juokauti ir dainuoti. Užtraukęs rusišką dainelę ir jų "palydovas". Padainavę ir Dan Kuraitis su savo sūnėnu: "Geraini alutį namie darytą ir samagoną miške varytą". Daina visiems patikusi.

Važiuodami nieko daugiau nematę, kaip laukuose dirbančius darbininkus ir mažytes lūšnelės.

Smolenske D. Kuraitis pastebėjęs, kad autobuse atsirado dar vienas žmogus. Jis pagalvojęs ar čia nebus dar koks naujas politrukas. Prisiartinęs prie jo, pasisakęs savo pavardę, o jis taip pat. Užklausęs ar jis nebus ekskursijos palydovas, tačiau tas nieko neatsakęs, sumurmėjęs kažką ir užklausęs, kaip patinka apylinkės. Kuraitis atsakęs, kad laukai gražūs, o tai ir viskas, prie laukų nieko nesimato.

Amerikoj važinėjant pravažiuoji gražių miestų, restoranų, gardžių valgių, o čia net gazolino stoties nepriva žiuoji, tik susmukusios trobelės, moterys kasa griovius, stato namus ir pan. Politrukui tas nepatikę ir pasakęs, kad moterys čia turinčios lygias teises ir todėl dirbančios tuos pačius darbus, kaip ir vyrai. Kuraitis pasakęs, kad pas mus moterys irgi turinčios lygias teises, bet griovių nekasa, net ir karvių nemelžia. "Pas mus didesniame kolchoze yra ir mašinos karvėms milžti" — pastebėjęs politrukas. O Kuraitis atsakęs, kad pas mus paprastai ūkininkai melžia karves mašinomis...

Maskvoj viešbuty viename kambary gulėję trys vyrai. Valgis visiems vienodas ir be jokio pasirinkimo. Nori valgyk, nori ne. Kambario lubose pastebėjęs skylę, kuri atrodžiusi į mikrofono įrengimą, todėl ten daug ir nešnekėję. Krautuvių languose matę iškabintų daug kumpių, bet dienos šviesoje pasirodę, kad mediniai.

Tiesa, Maskvoje matęs daug automobilių, nes ten gyveną raudonieji aristokratai. Smolenske buvę mažiau. Kelionėje, kur tik matę pravažiuojančius automobilius, jie būdavę milicininkų sustabdomi, kurie tikrinę važiuojančių dokumentus. Tai tikra policinės valstybės santvarka.

Parodoje užėjęs į Lietuvos paviljoną. Ten radęs sėdintį apie 24 metų jaunuolį, kuris kalbėjo lietuviškai. Jis aprodęs paviljoną, kuris vaizdavo Lietuvos gyvenimą. Puikiausios juodnugarės karvės ganėsi ganyklose, grioviai kasami mašinomis, mergaitės dainuoja kolūkiuose. Atrodo, kad Lietuvos žmonėms nieko netrūksta ir visi gyvena laimingai.

Su paviljono lietuviais nusifotografavus visi išsivaikščioję, tik prie jų pasilikęs vienas jaunas vyrukas, matyt, ištikimas komjaunuolis. Kuraitis paklausęs jo vardo. Jis atsakęs: "Tegu aš būsiu Antanas". Toliau Kuraitis jo paklausęs: "Kodėl aš negaliu nuvykti į savo gimtą kraštą Lietuvą ir aplankyti savo gimines bei tėvų kapus?" Tas atsakęs: "Tamstos nusiskundimui aš simpatizuoju". K-tis paklausęs ar jis yra skaitęs arabų "Tūkstantį ir vieną naktį". Antanas atsakė, kad taip. "Ten kalbama apie stebuklingą kilimėlį, ant kurio atsistojęs gali visur nukeliauti. Jeigu toks kilimėlis būtų čia, ar liptumei ant jo?" Antanas neištaręs nė žodžio, tik nuleidęs akis palingavęs galvą. Atsipeikėjęs jis paklausęs: "Jei tas kilimėlis mane nuneštų prie Tamstos durų ar priimtumei mane?..." K-tis atsakęs: "Priimčiau, duočiau pinigų pragyvenimui ir dar darbą padėčiau susirasti..." Jis palydėjęs juos į viešbutį, kur kartu pavalgę pietus. Atsisveikinę broliškai, K-tis nuseges nuo marškinių rankogalių segtukus ir įdavęs atminčiai, o tautietis, susijaudinęs, be žodžių nužingsniavęs savo keliais...

Kurske, kur taip pat buvę patalpinti viešbuty, nebuvo nei šilto vandens, nei kitų patogumų.

Išvažiuojant iš Charkovo vadovas pataręs pasiimti sumuštinių, nes pakelėse nebūsią leista sustoti. Buvę numatyti pietūs viename miestelyje, nuo kelio apie 3 klm., tačiau ten privažiavus ir pasukus, tuojau atsiradę milicininkai ir vėl grąžinę atgal.

Važiuojont į Jaltą turėję sustoti viename miestelyje, kur yra viešbutis, bet pasirodę, kad viskas užimta. Tekę miegoti autobuse. Buvę triukšmo. Daugiausia triukšmavę moterys, bet nieko neatsiekę. Suguldę autobuse dar ir be vakarienės.

Jaltoje iš tolo matę ištaigingą Chruščiovo vilą ir Livadijos rūmus, kuriuose vyko Jaltos garsioji konferencija.

Grįžtant vienas iš ekskursantų nufotografavęs girtą žmogų. Tuojau prisistatęs politrukas, kuris reikalavęs atiduoti filmą grasindamas kalėjimu. Vėl didžiausia triukšmas, vėl aiškinimosi ir t.t.

Šoferis Jaltoje pamiršęs prisipilti benzino, tai atvažiavę į Zelionyj Gaj pradėję ieškoti, bet ten nebuvę galima sustoti, reikėję važiuoti iki iš anksto nustatytos vietos. Čia vėl triukšmas. Benzino stoties mieste nėra. Jo galima gauti tik dirbtuvėse. Prisiprašę į vieną dirbtuvėlę, kur moteris pradėjusi ranka pompuoti benziną į butelius, o iš butelių pylę į benzino tanką.

Ekskursantai pradėję tą vaizdą filmuoti ir vėl triukšmas.

Chrakove susirinkusi didelė minia. Iš jos išėjusi senyva moteris, įteikusi puokštę gėlių ekskursantams ir greit dingusi minioje. Kur tik važiuodami sustoję, visur apsupdavę žmonės, visur sveikinę ir rankomis mojavę amerikonams, o milicininkai rūsčiais veidais aplinkui vaikštinėję.

"Pasakoja, kad Amerika neturi draugų, tai Rusijos žmonės Amerikos draugai", — pasakė Kuraitis.

Pervažiavus sieną ir sugrįžus į Lenkiją ekskursantų nuotaika pasikeitusi, nes nebesijautę tos prislėgtos savijautos bei baisiai varžomos visos aplinkos.

Po Dan Kuraičio kalbos salė suūžė. Visi pradėjo dalintis įspūdžiais. Buvo ir tokių, kuriems kalba nepatiko. Vakaro vadovas K. Strikaitis betgi salę nutildė ir prašė pateikti klausimų, jei kas jų turi. Jų atsirado, klausė net J. Radzevičius, kuris pats pernai Lietuvoje lankėsi. Dan Kuraitis visiems mielai atsakė. Po to jis dar parodė filmą iš nepriklausomos Lietuvos laikų kaimo gyvenimo.

Winnipegiečiams šis Dan Kuraičio apsilankymas bei pranešimai buvo didelis įvykis. Visi jam yra dėkingi ir linki sėkmės kelionėse po pasaulį.

Kr. Str.

VII KANADOS LIETUVIŲ DIENOS TORONTE APYSKAITA

Pajamos:

Rugsėjo 3 d. surinkta:	
Prie įėjimo į salę	$3242.00
Už gėrimus	2436.67
Už bufetą	310.91
Rugsėjo 4 d. surinkta:	
Kapinėse	530.42
Kapinėse už vaisvand.	20.00
Prie įėjimo į salę	1953.00
Prie įėjimo į dailės parodą	107.80
Už skelbimus leidinyje	510.00
Viso pajamų	$9110.80

Išlaidos:

Salės nuoma	$450.00
Stalų ir kėdžių nuoma	300.00
Už gėrimus	1677.09
Už maisto produktus ir indus	295.34
Už orkestrą	183.00
Meninės programos dalyviams	350.00
Tautinių šokių šventės išl.	1425.95
Gyvieji paveikslai	52.12
Įvairios išlaidos saryšyje su menine programa	447.35
Kelionės išlaidos dr. Bačkiui	93.00
Dailės parodos išlaidos	183.93
Leidinio išlaidos	1051.75
Už skelbimus per laikraščius ir radiją	300.00
Išlaidos saryšyje su pamaldomos kapinėse	105.00
Už skelbimų rinkimą leidiniui	100.00
Įvairios smulkios išlaidos	71.91
Viso išlaidų	$7086.44
Pelnas	2024.36
Perduota paminklo kapinėse statymo fondui	425.42
Pasidalinta pusiau su Kr. V-ba	1598.94
Priklausantis apylinkei pelnas	799.47
apylinkės valdybos paskirtytas sekančiai:	
Šeštad. mok. mokiniui už geriausią kūrinį	50.00
Gimnazijos mokiniui už geriausią kūrinį	75.00
Jaunuoliui už gimnazijos ribų už geriausią kūrinį	100.00
Šešt. mok. knygynėliui	25.00
Lietuvių Namų bibliotekai	75.00
Lietuvių vaikų darželiui	100.00
Toronto tautinių šokių grupei	100.00
Džiamborės fondui per Toronto įgaliotinį	25.00
Gedimino Janušonio fondui	25.00
Vasario 16 gimnazijai	50.00
Paliko kasoje bendriems kolonijos reikalams	174.47

Visiems prisidėjusiems prie šių Lietuvių Dienų darbu ar dalyvavimu, kas mus įgalino sukelti kuklias sumas bendram mūsų visų tikslui — lietuvybės stiprinimui išeivijoje, apylinkės valdyoa nuoširdžiai dėkoja.

KLB Toronto apylinkės v-ba.

P A D Ė K A

Visiems mūsų a.a. žmonos ir motinos ligos metu lankiusiems, jai mirus užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėlių bei vainikų, pareiškusiems užuojautą spaudoje ir žodžiu, nešusiems karstą, savo giedojimu suteikusiems pamaldoms iškilmingumo, dalyvavusiems pamaldose ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą širdingai dėkojame.

J. Malinauskas ir Algis.

.. ŠYPSENOS ..

SUNKUS UŽDAVINYS

Mažasis Antanėlis, ruošdamas lietuviškas pamokas kreipiasi į motiną:

— Mamyte, šiandien mokykloje rašydamas diktantą žodyje stalas parašiau dvi l raides. Mokytojas liepė namuose perrašyti ir palikti tik vieną l. Dabar aš ir nebežinau, katrą iš tų dviejų l reikia išbraukti ir katrą palikti...

Dabar kiti laikai

Viename mitinge Ukmergėje karštas partietis agitatorius šaukė:

— Smetonos laikais Lietuvoje visur buvo pilna rudmarškinių fašistų! O žiūrėkit, kas dabar yra tarybinėje Lietuvoje...

— Dabar esame visiškai be marškinių! — atsiliepė balsas iš minios.

Tramvajuje tik ponai

— Ponai, prašau pasislinkti pirmyn! — šukteli konduktorius Varšuvos tramvajūje.

— Liaudies Lenkijoje nėra ponų, tik draugai, — pastebi vienas iš keleivių.

— Tramvajuje nėra draugų, — atsiliepia kitas. — Draugai automobiliais važinėja.

Kai žmonės neserga

— Ar pas jus žmonės sveiki? — paklausė Texas valstijoje apsigyvenęs naujas ateivis.

— Labai. Kai įrengėme naujas kapines, teko vieną ateivį nušauti, kad turėtume ką laidoti...

IŠ POKALBIŲ

— Kiekvienose varžybose laimi tas, kuris yra pajėgesnis.

— Tokiam atvejy nėra ko didžiuotis ir laimėjus...

•

— Gera yra būti turtingu ir sveiku.

— Žinoma, geriau, kaip būti vargšu ir ligotu.

•

— Vyro ir moters sugyvenimas ištikrųjų niekad nėjo sklandžiai.

— Mat, blogai pradėjo...

•

—Kuo yra paremtas paveldėjimas?

— Na, jei tavo senelis ir tavo tėvas neturėjo įpėdinių, tai greičiausia ir tu neturėsi...

•

— Iš artistų pagarsėja tik tie, kuriems pasiseka.

— O iš sukčių tik tie, kuriems nepasiseka...

•

— Pagaliau jau abi turime po 21 metus!

— Na, ir ilgokai juos paturėsime...

•

— Kodėl vaikai neklauso tėvų?

— Nenori pergreit pasenti...

•

— Amerikiečiai, grįžkit namo! — skelbia plakatas Rytų Berlyne.

— Bet pasiimkit, dėl Dievo, ir mus kartu! — kažkas prirašė ranka.

Will-Do Cartage

BALDŲ PERVEŽIMAS miesto, prieinama kaina.
Visi baldai apdrausti.

Broliai SODONIAI.

•

124 GRACE ST.,
Toronto.

Telefonas LE. 4-8390.

Lietuvio advokato įstaiga

Victor D. ALKSNIS

ADVOKATAS - NOTARAS

62 RICHMOND ST. WEST
/kampas Bay & Richmond/

Room 901

Telefonas EM. 2-2585

George BEN, B.A.

ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

W. A. LENCKI,

B.A., L.L.B.

TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS

100 ADELAIDE ST. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA

NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Advokatai — Notarai

35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)

Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

Dr. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

Dr. V. Sadauskienė

DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER RD.
(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.

Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3 - 8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabinetas: LE. 4-4451

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR W., Toronto 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Akių specialistas L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.

470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

Automobilių, namų, vasarnamių, sveikatos, gyvybės, pensijų ir kt.

Draudimai

RO. 6-0811

arba RO. 6-0832
P. Barausko Agentūra
49 Cameo Cres., Toronto 9.

Nosies tamponai sustabdo sinusitį

Parduodamas su fabriko ženklu "Nevo" yra gaminys, paremtas visiškai skirtingu priėjimu prie chroniško sinusičio ir kataro problemos.
Vartojant kasdieną po keletą minučių impregnuotą tamponą, sudirgintos nosies kanalų gleivinės pakeičiamos raminančia antiseptine danga.
Greitai pajuntamas palengvėjimas ir ligos simptomai tolydžio mažėja.

"NEVO" dabar gaunamas vaistinėse už $5.00 arba pasiunčiant adresu: 36 Powell Street, Vancouver 4, B.C.

"NEVO" parduodamas su pilna pinigų grąžinimo garantija.

J. BARAKAUSKAS

Elektros kontraktorius

Visų rūšių elektros įrengimai ir pataisymai.
Tel RO. 7-9947
21 Humberview Rd., Toronto.

Dažai ir sienoms popieris!

Vaškas, šepečiai, terpentinas.
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

LIQUIFLAME OILS LTD.
Atstovas
H. ROŽAITIS
Greitas kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

A. ČIŽIKAS

ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAISOM TELEVIZIJAS, RADIJAS
TAISOM ŠALDYTUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MAŠINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

Taisomi RADIO IR TV aparatai

patefonai, teiprekorderiai importuoti ir vietiniai. Darbas atliekamas prityrusio specialisto garantuotai. F. NORVYDAS.

Skambinti bet kada LE. 5-6007

Kvalifikuotas technikas taiso

televizijos ir radio aparatus

TAPE REKORDERIUS, Hi-Fi, PATEFONUS.
J. STANIONIS
19 GLEN BELLE CRESC. Telefonas RU. 1-7861

Taisomi TELEVIZIJOS aparatai

Skambinti iki 11 val. vak.

RO. 6-9367 V. Semaška

Įstaiga veikia
168 val. savaitėje

DRAUDIMAS

RO. 9-4612

GENERAL INSURANCE

Turto draudimas (namai, auto ir pan.) visoj Ontario provincijoj.

AL DUDA

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Sveikiname M. Nekalto Prasidėjimo seseles, vainikavusias didįjį darbą pastatant Toronte lietuviškam vaikų darželiui modernias patalpas. Pastato pašventinimo proga linkime vaikų darželio vadovėms gausios Dievo palaimos, o visiems tautiečiams tinkamo įvertinimo šios įstaigos, ypač tėvams, uoliai siunčiant savo vaikus į šią lietuvišką įstaigą.

— Šį sekmadienį prasideda Adventas. Kalėdinių plotkučių, ypač siuntimui į užjūrius giminėms, galima gauti klebonijoje. Ta pačia proga visi lietuviai iš anksto skatinami prisilaikyti Kūčių lietuviškų tradicijų — nenaudoti mėsiškų valgių, o vakare išlaikyti Kūčių stalo papročius. Kaip žinome, nuo praėjusių metų prieškalėdinį pasniką leista perkelti į gruodžio 23 d., o Kūčiose valgyti mėsą, bet tai Bažnyčios buvo duota privilegija, o ne įsakymas. Lietuvoje, be jokios abejonės, laikomasi senųjų papročių.

— Šią savaitę lankomos šios gatvės: Campbell, Perth, Davenport, Yarmouth, Essex, Huron, Brunswick, Albany, Kendal, Rosemount ir Burlington Cres.

— Šį sekmadienį tikybos pamokos po 9.30 val. pamaldų įvyks tik vyresniųjų grupei, gi mažųjų grupei — po 11 val. pamaldų — neįvyks.

— Dėkojame J. Vaseriui ir T. Tarvydui už talką išdažant parapijos salę, o V. Sondai už malonų tarpininkavimą įsigyti modernią krosnį "Gerland" par. salei.

— 25 metų vedybinės sukakties proga Aleksandras ir Stefanija Kalužai paaukojo par. kunigams vertingų bažnytinių drabužių. Mieliems Jubiliatams už parodytą gerą širdį nuoširdi padėka.

— Šį ketvirtadienį 8 val. įvyks par. komiteto posėdis.

— Esant dviems jungtuvėms su pamaldomis 10 ir 11.30 val., šį šeštadienį rytinių pamaldų bažnyčioje nebus.

— Sveikiname iniciatorių pastangas šį sekmadienį Lietuvių Namuose suruošti pagerbimo pobūvį pp. Teišerskiams, jų 19 metų ištrėmimo kankinystei prisiminti ir įvertinti.

— Pakirkštyta Irena Elzbieta Jurgaitytė.

"Žmogus, kurį užmušiau"

Už poros savaičių turėsime laimės Toronte pamatyti šį sezoną pirmąjį scenos veikalą. Hamiltono liet. teatras "Aukuras", vadovaujamas akt. E. Dauguvietytės, gruodžio 4 d., sekmadienį, 4 val. p.p. suvaidins Maurice Rustand trijų veiksmų su prologu dramą "Žmogus, kurį užmušiau". Tai psichologinis veikalas, sprendžiąs gilias problemas žmogaus, kuris karė nužudė savo priešą. Šis iš prancūzų kalbos verstas veikalas didelio pasisekimo buvo susilaukęs neprikl. Lietuvoje Valst. teatre Kaune. Vaidinimas įvyks lenkų salėje, 62 Claremont gatvėje. (Prisikėlimo par. salėje tuo laiku yra valomos grindys). Vakaras ruošiamas paremti šeštadieninę Toronto lietuvių mokyklą. Jį globoja šv. Jono Kr. par. komitetas.

Kontrolieriaus Summerville rinkiminį plakatą, kas sutiktų pakabinti prie savo namų, prašomi paskambinti tel. OX. 9-1496, OX. 9-1717 arba RO. 2-7281.

Vaikų Namai dėkoja

už nuoširdžią pagalbą persikeliant į naująją vietą: statybos kontraktoriui J. Matulaičiui, p. Aukštaičiui, p. Mockui, p. Virkučiui, p. Vaičiūnui, p. Totoraičiui, p. Barisui, p. Vinskiui, p. Šlekienei, p. A. Matusevičiūtei, p. Dalindienei, p. Jučaitei. Dėkinga širdimi Jūsų intencijas prisiminsime maldose.

MNPr. seserys.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šį sekmadienį prisitaikoma prie Marijos Nek. Prasid. seselių TL Vaikų Namų pašventinimo. 11 val. šv. Mšios už seselių geradarius, kurių metu pamokslą pasakys iš Čikagos atvykstąs "Draugo" redaktorius kun. dr. J. Prunskis. 11.30 val. Mišių salėje nebus, nes ten šeimininkės nuo pat ryto ruošis vaišėms. Vietoj šių Mišių, bažnyčioje bus dar vienos Mišios 12.15 val. 12.30 val. — iškilmingas Vaikų Namų pašventinimas. Pašventinimo apeigas atlikti yra pažadėjęs pats Toronto Kardinolas. Visus lietuvius ir parapijiečius maloniai kviečiame kiek galima gausiau dalyvauti. 2 val. p.p. mūsų parapijos salėje bus iškilmingi pietūs, kuriuose dalyvaus ir Jo Eminencija kardinolas.

— Sąryšyje su minėtomis iškilmėmis šį sekmadienį nei Pirmos Komunijos pamokų, nei katechetinių pamokų pradžios mokyklos mokiniams, nei religijos pamokų gimnazistams, nei mergaičių popietės nebus. Tačiau vaikų choro repeticija 2.30 val. p.p. ir jaunimo sekmadienio vakaro susiėjimas 7 val. vak. bus įprasta tvarka.

— Marijos Nekalto Prasidėjimo seseles Vaikų Namų pašventinimo iškilmių proga nuoširdžiai sveikiname. Telaimina Dievas jų darbus, kurių gausumas ir įvairumas vos beapmatomas. Teišsaugoja Jis jas mums sveikatoje ir nepalaužtoje dvasioje dar ilgus metus. Tegu pagaliau gerasis Dievas duoda mums visiems širdies jautrumo ir supratimo nepalikti seselių vienų didelėse skolose.

— Gerb. klebonui kun. dr. J. Gutauskui ir visiems šv. Kazimiero parapijos, Delhi, Ont., parapijiečiams savos lietuviškos bažnyčios pašventinimo proga reiškiame kuo geriausius sveikinimus ir linkėjimus. Iškilmėse Prisikėlimo parapiją atstovavo kleb. T. Placidas, OFM.

— Praėjusį sekmadienį Sumos metu buvo paminėta Lietuvos Kariuomenės šventė specialiu žodžiu ir progai pritaikytomis choro giesmėmis.

— Šį sekmadienį prasideda Advento laikas. Būtų girtina, jei lietuviai ir šiame krašte užlaikytų iš tėvynės atsivežtas adventines tradicijas. Visus kviečiame susilaikyti nuo triukšmingų sueigų ir šokių. Mielųjį jaunimą prašome savo įprastas sueigas paįvairinti paskaitėlėmis, diskusijomis ir meninėmis programomis.

— Parapijos choras šią savaitę repetuoja du kartu: pirmadienį ir ketvirtadienį, 7.30 val. vak. Abi repeticijos bendros.

— Vėlinių novenos Mišios laikomos kiekvieną rytą 8 val.

— Šį šeštadienį parapijos salėje yra paskutinis priešadventinis pasilinksminimas, kurį rengia "Aušros' sporto klubo tėvai-rėmėjai. Visus maloniai kviečiame.

— Kitą savaitę parapijos kunigai lankys parapijiečius, gyvenančius sekančiose gatvėse: Avon Ave., Caledonia Rd., Clearview Heights, Glen Belle Cres., Hatherly Rd., Milmount Ave., Indian Grove, Indian Trail ir Marcia Av.

— Linkėdami gražaus vedybinio gyvenimo, nuoširdžiai sveikiname šeimyninį gyvenimą sukūrusius Konstanciją Lelešiūtę ir dr. Antaną Valiuškį.

— Pakrikštyta Algirdo ir Oksanos Lenauskų dukrelė Danutė Teresė.

J. Beržinsko krautuvė — 1212 Dundas St. W. — dabar atidaryta ir sekmadieniais nuo 12 iki 5 v. v.

Sudegė. Naktį iš lapkričio 18 į 19 d. sudegė Vyt. Vaškelio maišų dirbtuvė, buvusi Dundas St. W. ir Keele St. susikirtime.

Vaikų Namų šventinimas

įvyks šį sekmadienį, lapkričio 27 d. Šventės programa: Prisikėlimo parapijos bažnyčioje 11 val. šv. Mišios atnašaujamos Nekaltai Pradėtosios M. Marijos seserų geradarių intencijomis. Pamokslą sakys svečias iš Čikagos kun. dr. J. Prunskis 'Draugo' redaktorius. 12.30 val. šventinimo apeigos, kurias atliks Jo Em. Toronto kardinolas J. McGuigan; 2 val. p.p. iškilmingi pietūs Prisikėlimo parapijos salėje. Kviečiame ir tikimės, kad lietuviškoji Toronto visuomenė gausiai dalyvaus.

T. Liet. Vaikų Namai yra 57 Sylvan Ave. (tarp Dufferin ir Gladstone, į šiaurę nuo College).

Katechetinių pamokų

šį sekmadienį, lapkričio 27 d., abiejose parapijose nebus. Vaikų Namuose Pirmosios Komunijos pamokų nei mergaičių popietės irgi nebus. Visus vaikučius, kartu su tėveliais, seselės kviečia dalyvauti Vaikų Namų šventinime.

"Dainos" grupės

susirinkimas įvyks lapkričio 27 d., sekmadienį, 4 val. p.p. pas narę L. Pocienę, 2 Bralorne Cres., telef. RO. 2-7459. Visos narės prašomos sunešti fantus loterijai. V-ba.

Verslininkų susirinkimas

Gruodžio 4 d., 4 val.p.p. Lietuvių Namuose šaukiamas Kanados lietuvių prekybininkų, pramoninkų ir amatininkų sąjungos "Verslas" narių susirinkimas.

Visi nariai ir prijaučiantieji šiai organizacijai prašomi kuo skaitlingiausiai dalyvauti. V-ba.

Dail. Dagio

skulptūrų ir tapybos darbų paroda atidaroma jo paties namuose— 78 Chelsea Ave., Toronto 9, — gruodžio 1 d. ir tęsis iki gruodžio 11 d.

Lankymo val.: kasdien nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro. Išstatyta 56 skulptūros ir 11 tapybos darbų.

Šaunios vestuvės

Pereitą šeštadienį Prisikėlimo bažnyčioje Tėvas Modestas, OFM, palaimino moterystės ryšį gail. sesers Konstancijos Lelešiūtės su vet. gyd. dr. Antanu Valiuškiu iš JAV. Keturios pabrolių-pamergių poros ir gėlių mergaitė palydėjo jaunuosius prie altoriaus, o poros šimtų giminių, draugų ir pažįstamų būrys dalyvavo jungtuvių šv. Mišiose, per kurias giedojo sol. A.Ščepavičienė.

Vakare gražioje St. Venceslaus salėje įvyko vestuvinis pokylis. Čia per 120 svečių — iš JAV, Toronto, Hamiltono, Oakvillės, Kitchener, Sudburio ir kt. — bičiuliškoje nuotaikoje praleido vakarą, kuriam sumaniai vadovavo A. Bumbulis K. Rusinui talkinant. Pasakyta keletas kalbų ir gauta daug sveikinimo telegramų bei laiškų, kurių tarpe keletas sveikinimų iš Lietuvos.

Jaunavedžiai apsigyvens Gouverneur, N.Y., JAV, kur jaunasis turi valdinę tarnybą.

ŠĮ ŠEŠTADIENĮ, lapkričio 26 d., Prisikėlimo parap. salėje

priešadventinis parengimas

2 val. po pietų KREPŠINIO RUNGTYNĖS

ČIKAGOS "BALTIJOS JŪRA" — "AUSRA".

7.30 val. vakare ŠOKIAI.

GROS BENNI FERRI ORKESTRAS, pilnas bufetas, turtinga loterija, svečiai iš Čikagos ir kitų miestų.

RENGIA PPSK "AUSRA".

Nepraleiskite progos!

Š.m. lapkričio 27 d., sekmadienį,

7.30 val. v. PUNKTUALIAI, Prisikėlimo parapijos salėje Toronte, bus rodomi:

lietuviški, augštos kokybės filmai:

Lietuva Europos Nugalėtoja ir Tremties Mokykla.

Filmai gaminti garsiame Hollywoode prityrusių specialistų, užtrunka 1 val. 30 min. Kiekvienas turėtų pamatyti 1938-1939 metų Lietuvą ir Vasario 16-tosios gimnaziją.

VISUS MALONIAI KVIEČIA:
Toronto Lietuvių Sporto Klubas "Vytis" ir
Vilniaus Krašto Lietuvių S-gos Toronto skyrius.

KLB TORONTO APYL. TARYBOS

metinis posėdis įvyks šį sekmadienį Toronto Liet. Namuose II augšte vakarinėj salėj 4.30 v. pp.

Apsvarsčius apylinkės reikalus bus renkama apylinkės valdyba ir kiti vykdomieji organai.

Posėdy kviečiami dalyvauti rinktieji tarybos nariai ir organizacijų atstovai.

T. šeštadieninės mokyklos taryba

šią savaitę išsiuntinėjo laiškus Toronto lietuviškoms institucijoms ir organizacijoms, prašydama paramos mokyklos išlaikymui. Šiais metais mokyklos sąmata siekia $6.000. Pusę tos sumos sumoka tėvai, kurių vaikai lanko liet. mokyklą, o kitą pusę tenka sukelti aukomis. Praėjusiais metais mokyklą ypatingai parėmė abi lietuviškos parapijos, Toronto kredito unija "Parama", apylinkės valdyba. Daugelis organizacijų taip pat atsiliepė į tarybos atsišaukimą, paaukodamos mokyklos išlaikymui tarp 100 ir 10 dolerių. Mokyklos taryba tikisi, kad šiais metais liet. organizacijos bus dar duosnesnės, nes mokyklos išlaikymo išlaidos pakils per $1500, palyginant su praėjusiais mokslo metais. Mokyklą šiais metais lanko puspenkto šimto mokinių.

Pereitame "TŽ" numery, žinutėje apie pp. Bajorinų šeimos padidėjimą įsibrovė dvi nemalonios klaidos. Ponios vardas ištikrųjų yra Danutė, ne Eugenija, o sūnelis gimė lapkričio, ne spalio mėn. 10 d. Mieluosius pp. Bajorinus už klaidą labai atsiprašome.

Padėka

Yra malonu rengti pasilinksminimus žinant, kad prie to darbo ir kiti prisideda. Ruošiant praeitą studentų Initium Semestri vakarėlį pagalbos gavome iš Parside Meat Market savininkų. Jiems nuoširdžiai dėkojame. Taip pat didelę padėką visa valdyba nori pareikšti šv. Jono Kr. parapijos klebonuo leidusiam veltui naudotis parapijos sale sėkmingam pobūviui.

KLSS Toronto sk. valdyba.

PARDUODAMA nauja nylono sofa ir maža kėdutė pigia kaina. Tel. WA. 2-7981, namų AM. 1-0537.

"MOTERS" PENKMETIS

Šį rudenį sueina penkeri metai nuo pirmo "Moters" numerio pasirodymo Kanadoje. Liet. Kat. Moterys rengiasi šią sukaktį iškilmingai paminėti. Gruodžio pradžioje išeis jubiliejinis "Moters" numeris.

Gruodžio 10 d. C. Valdyba su Prisikėlimo ir šv. Jono Kr. parapijų skyrių pagalba rengia minėjimą - koncertą. Meninėje dalyje savo rečitalį duos pijanistas **Andrius Kuprevičius.**

Toronto visuomenė ir organizacijos yra maloniai kviečiamos rezervuoti šią datą ir dėmesį šiam koncertui. S.

VAIKŲ NAMAI

Toronto lietuvių kolonija yra laiminga įsigijusi puikius vaikų namus. Neteko girdėti, kad kituose Kanados ar Amerikos miestuose lietuviai turėtų tokias gražias ir vispusiškai moderniškas patalpas jaunimui. Kad šis tvirtinimas yra teisingas, tuoj galės kiekvienas įsitikinti lapkričio 27 d. — Vaikų Namų pašventinimo dieną — kuomet kiekvienas galės juos laisvai aplankyti ir pamatyti savo akimis. Paprastai Vaikų Namai suprantami siaurai, vien kaip vikų darželis. Taip ištikrųjų nėra. Po tuo pačiu stogu be darželio yra dar kitų patalpų, pvz. šeštadieninės mokyklos biblioteka, kuri jau yra perkelta. Yra taip pat nemaža ir labai jauki salė, kurioje jau dabar vyksta jaunimo kultūriniai parengimai ir šiaip eiliniai susirinkimai. Seselės sako, kad leis ta sale pasinaudoti ir suaugusiems, jei ji atliks nuo jaunimo parengimų. Vaikų darželiui yra skirti du didžiuliai kambariai, prikrauti žaislų ir kitokių vaikų įdomybių. Šalia to yra vaikų drabužinės, prausykla, poilsio kambarys, virtuvė ir t.t. Sąlygos vaikams žaisti ir laiką leisti yra ideališkos, kokias tik galima moderniškais laikais įsivaizduoti. Vaikų darželis laisvai sutalpina virš 100 vaikų. Šiuo metu darželis nėra perpildytas, bet tikimasi, kad daugelis tėvų, jį pamatę, užsidegs noru atiduoti savo vaikus. Vaikai į darželį priimami nuo 3 iki 6 metų amžiaus.

Pastatyti moderniškus rūmus nemažai kainuoja. Seselės kuklios, nesiskundžia ir nesisako, iš kur ėmė už viską apmokėti. Greičiausia užsitraukė dideles skolas iš bankų. Padėkime todėl, kiek kas pajėgiame, tas skolas lyginti. V. S.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė su baldais I augšte, 2 asmenims. 262 Rusholme Rd., tel. LE. 2-2269.

GRUODŽIO 5 DIENĄ PERRINKITE

Donald D. SUMMERVILLE kontrolieriumi

JO PROGRAMA:
- Nuosavybių mokesčių mokėjimas trimis ratomis;
- Geresnės jaunimui pramogų galimybės;
- Paspartinimas požeminio susiekimo ir miesto pravažiavimo bei aplenkimo kelių.

Balsuokite už kontrolierių "Kuris žino kas darytina ir padaro".

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Mes siunčiame ORO PAŠTU vaistus į LIETUVĄ ir kitus Europos kraštus.

Tik su receptu iš tų kraštų.

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiškų mišinių, kaip trejos devynerios, ramunėlės, žubražolė, "C" termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

CIGARECIŲ KARTONAS $3.09.

MOTERIŠKOS KOJINĖS — Nylon seamless — 79 centai.

Kalėdoms duokite

PRASMINGĄ DOVANĄ — LIETUVIŠKĄ LAIKRAŠTĮ AR KNYGĄ! Sekmadienį užsukite į Šv. Jono Kr. parapijos knygyną! Didelis pasirinkimas lietuviškų knygų dideliems ir mažiems. Primamos visų laikraščių prenumeratos. Tokių kalėdinių sveikinimų nerasite nei kur kitur. Užeikite anksčiau, kol didesnis pasirinkimas ir mažesnė spūstis.

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubys, Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Vežiojam kas savaitę į Montreolį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną North Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST. TEL. LE.4-1402 TORONTO

MONTREAL, Que.

VIII KLD ir I JAUNIMO DIENOS RUOŠA

Lapkričio 20 d. 8-jai Kanados Lietuvių dienai ruošti komitetas, pirmininkaujamas Jono Lukoševičiau, pasitarė ir nusprendė šiuos klausimus:

Komiteto sekretorėmis pakviestos S. Pakulytė ir I. Gražytė.

Pirmininkas pranešė, kad salės šeštadienio pokyliui jau sutartos Slovakų. Jų yra trys. Jos užsakytos visos, kad jaunimas subuvimui ir numatomam specialiam parengimui turėtų atskirą salę, nors susisiekimas ir bendravimas salių ir jų dalyvių bus laisvas, nes visos trys salės yra prie tų pačių laiptų. Salės klausimas aktui-koncertui, kuriam yra numatyta 4.000 vietų turinti Verduno Auditorija, dar nėra galutinai išspręstas, nes savivaldybė yra numačiusi remontą. Nutarta Verduno miesto vadovybei parašyti tuo reikalu skubų [illegible] raštą. Sportui Richard mokyklos salė.

VIII KL Dienos nustatytos šios atskiros sritys: iškilmingos pamaldos, kuriomis rūpintis pakviestas AV klebonas Tėvas J. Borevičius, SJ; LD aktas-koncertas, kuriam vesti išrinktas prof. dr. V. Pavilanis: šeštadienio pokyliui vesti — Augustinas Kudžma; meno paroda — dr. H. Nagys; sporto turnyrui — A. Mylė; kitataučių informacijai ir propagandai (spaudos, radio ir TV) — V. Jonynas; butų parūpinimo reikalams atvykstantiems į L. Dieną — J. Adomaitis; bendriems sanitarijos reikalams — dr. J. Šemogas; VIII LD Metraščiui — J. Kardelis.

Augštajai reprezentacijai, kuriai išrinkti J. Lukoševičius, T. J. Borevičius, SJ, ir prof. dr. V. Pavilanis, darinkta dar S. Pakulytė.

Skyrių vadovai sekančiam susirinkimui turi paruošti savo sričių veiklos planus ir parinkti bendradarbius. Kai planai bus paruošti ir komiteto apsvarstyti, vėl bus sušauktas organizacijų atstovų susirinkimas, kuris bus painformuotas apie nuveiktus darbus. Susirinkimas galės padaryti patikslinimų ir bus paprašytas talkos, kad visi Montrealio lietuviai galėtų dalyvauti šioje Lietuvių Dienoje ir būti veikliais jos paruošimo nariais bei dalyviais.

Komitetas pareiškė viltį, kad VIII Kanados Lietuvių diena Montrealyje, kuris yra lietuvių įsikūrimo Kanadoje lopšys, bus sėkminga. Pabrėžiama, kad VIII KL Diena drauge yra ir I Kanados lietuvių Jaunimo diena.

LD informacija.

Į Montrealio studentų valdybą išrinkti: Aldona Gaurytė parengimų vadovė, Emilija Rupšytė sekretorė, Lilija Strelytė iždininkė, Juozas Rukšys pirmininkas.

District Estate Brokers — 177 Sherbrooke St. W., tel. VI. 2-8501 arba RA. 2-2472 — yra Montreal Real Estate Board narys, suras pirkėją kiekvienai nuosavybei. Parūpina morgičius, užsiima draudimu, ypač nuo ugnies, visada turi kapitalo investavimui, o be to, turi sklypų statyboms ir visada ką nors stato. Jie visada turi ką nors savo parduoti ir parduoda nelaukdami, kol pakils kainos.

Turėdami reikalą visada pasitarkit su District Estate Brokers.

Juozas Gražys, eilę metų Montrealyje turėjęs kailių siuvyklą, gruodžio 10 d. su šeima persikelia gyventi į Los Angeles, Calif.

ATVIRAS LAIŠKAS

Didž. Gerb. Redaktoriau,

Šių metų lapkričio 3 d. "T. Žiburių" nr. 44, Montrealio kronikoje tilpo žinutė liečianti KLT skyriaus reikalus.

Iš rašinėlio sužinojau, kad buvę ruoštos KLT sk. pirmininkui išleistuvės ir jose priimti kaikurie nutarimai. Nepasirašęs korespondentas suminėjo keletą dalyvavusių asmenų, jų tarpe ir mane.

Turiu patikslinti, kad rašantysis prasilenkė su tiesa. Minėtose išleistuvėse nesu dalyvavęs ir jokie "nutarimai" skyriaus valdybos nėra žinomi.

L. Girinis-Norvaiša,
KLT skyriaus sekretorius.

DISTRICT ESTATE BROKERS
177 Sherbrooke St. W. VI 2-8501

F. Yasutis	LA. 2-7879
A. Markevičius	CR. 9-9793
P. Adamonis	RA. 2-2472
Pr. Baltuonis	LA. 6-2084
Pr. Rudinskas	HU. 1-2957

Sekit mūsų skelbimus apie paskirus objektus "NL", "TŽ", "La Press".

Jūsų dovanų užsakymai artimiesiems

dar gali pasiekti PRIEŠ ŠVENTES, jei nieko nelaukdami tuoj užsakysite per ST. PRAKAPA, RO. 7-9088, skambinant vakare po 6 val. 18 Brookside Ave., Toronto 9, Ont.

Pagal susitarimą atvežu pavyzdžius į namus ir iš daugybės įvairių pavyzdžių galite išsirinkti kas patiks. Štai pora pavyzdžių: Užsakymas Nr. 1 — 3 kost. labai geros eksportinės medžiagos su viskuo kainuoja $81.00. Pasirinkimas iš 15 skirtingų medžiagų. Užsakymas Nr. 2 — 3 kost. prastesnės vilnos medžiagos tik $33.00. Be to, galite užsakyti kaip patinka ir sudėti įvairių sudėčių užsakymus. Akordeonai 120 bosų nuo $150.00. Mezgimo mašinos nuo $150.00. Su medžiagų užsakymais galite kartu siųsti ir mediciniškus švirkštus ir kt. instrumentus. Visi užsakymai apdrausti.

Pristatymo laikas 3-5 savaitės. Priimu užsakymus iš visų Kanados provincijų taip pat ir iš Jungt. Amerikos Valstybių.

TAUPYK IR SKOLINKIS savo Kredito Kooperatyve "LITAS"

SANTAUPOS PILNAI APDRAUSTOS. PASKOLOS LENGVAI IR GREITAI DUODAMOS BETKOKIAM GERAM TIKSLUI.

Bankas veikia: Šiokiadieniais 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun. Rytais— pirmadienį nuo 10-1 val. ir šeštadienį nuo 10-12 val. Vakarais — pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį nuo 7-8 val.

Sekmadieniais Aušros Vartų parapijos salėje banko patalpose nuo 10.30 - 1 val.

Pirm. A. Norkeliūnas RA. 7-3120. • Vedėjas D. Jurkus PO. 7-4280

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543.

Pardavimai su vienu 10 metų atviru morgičiu:

HIGH PARK RAJONE

$1.500	įmokėti, 6 kambariai, dekoruotas, alyva, garažas. Viso $10.000.
$3.500	įmokėti, 6 kambariai, 2 vonios, 2 virtuvės, garažas. Viso $12.700.
$3.500	įmokėti, 8 kambariai, vandeniu šildomas, garažas. Viso $16.500.
$4.000	įmokėti, 7 kambariai, 2 vonios, 2 virtuvės, garažas. Viso $18 000.
$5.000	įmokėti, 8 kambariai, 2 augštai, garažas. Viso $19.500.
$5.000	įmokėti, 8 kambariai, atskiras, prie lietuvių bažnyčios. Viso $17.500.
$7.000	įmokėti, 8 gražūs kambariai, privatus įvažiavimas. Viso $21.000.
$8.000	įmokėti, 10 kambarių per 2 augštus, geroj vietoj. Viso $30.000.

DĖL SMULKESNIŲ INFORMACIJŲ SKAMBINKITE A. GARBENIUI.

Už malonų ir linksmą mums suruoštą dvidešimtmetį, gražias gėles ir brangią dovaną nuoširdžiai dėkojame rengėjams ponams:

M. A. Danieliams, J. Grikiniams,
A. B. Šimkevičiams, P. B. Ūkeliams,
A. I. Puteriams, M. Daugėlienei,
O. K. Juodviršiams, P. Dambrauskams,
E. J. Šeperiams, A. P. Augaičiams,

Už pasakytas kalbas:
Tėvui Rafaeliui, OFM, A. Lukui,
J. Jankaičiui, A. Danieliui.

Mieliems prieteliams svečiams p.p.:
J. Bakšiui, A. T. Šveinbergėriams,
P. Bakšiui, P. A. Šimkevičiams,
A. Bertuliui, E. Buivydui,
A. V. Daugėlams, Meldažiams,
M. A. Elijošiams, G. Puzyrai,
I. A. Ropėms, Kleizams,
O. Ropienei, A. A. Dobrovolskams,
Žalnieriūnams, A. A. Dobrovolskiams,
J. Stanaičiui, S. Vaupšai,
M. M. Žaliauskams, P. Matuliui,

J. R. Simanavičiui už sveikinimą per radiją ir gražią plokštelę.

Elena ir Vladas Jaskevičiai.

A. † A.

JUOZUI ŽULIUI mirus,

jo žmonai, dukterims ir anūkams gilią užuojautą reiškiame

"Šatrijos" skaučių
ir
"Rambyno" skautų tuntai.